

horyzont
horizon

Witoldowi Skuliczowi,
pomysłodawcy Międzynarodowego Triennale Grafiki
i wieloletniemu dyrektorowi tej imprezy,
dobremu duchowi grafiki, Przyjacielowi
[In memory of Witold Skulicz,](#)
[founder and director of International Print Triennial,](#)
[the good genius of graphic art, a Friend](#)

A.R., D.G., M.J.

Organizatorzy ArsGrafia Festiwal / 2 Międzynarodowe Triennale PrintArt Kraków – Katowice 2012 składają serdeczne podziękowania wszystkim osobom i instytucjom, które przyczyniły się do zaistnienia imprezy i pomogły w jej sprawnym przygotowaniu. Dziękujemy Prezydentowi Miasta Katowice Panu Piotrowi Uszokowi, że zechciał przyjąć Patronat Honorowy nad Festiwalem i jego imprezami.

Szczególnie serdeczne podziękowania składamy na ręce Pana Profesora Jana Pamuły, Przewodniczącego Stowarzyszenia Międzynarodowe Triennale Grafiki w Krakowie oraz Komitetu Organizacyjnego MTG – Kraków 2012, którego oddanie i zaangażowanie dla spraw grafiki jest nieocenione, a życzliwość dla naszej inicjatywy i wszechstronnie udzielana pomoc są długiem, który zaciągamy każdego dnia. Dziękujemy JM Rektorom ASP w Katowicach, prof. Marianowi Oslislo i prof. Antoniemu Cyganowi za życzliwość i nieustanne wspieranie naszych działań.

Dziękujemy wszystkim naszym Współpracownikom – dyrektorom muzeów, galerii i instytucji, komisarzom wystaw i kuratorom, zespołom merytorycznym i technicznym. Bez ich zaangażowania i pracy ArsGrafia Festiwal / 2 Międzynarodowe Triennale PrintArt Kraków – Katowice 2012 nie mogłyby się odbyć.

Za przygotowanie wystawy ArsGrafia/PrintArt 2012, za pomoc finansową, rzeczową i techniczną, bez której impreza ta nie mogłaby zaistnieć w obecnym kształcie, dziękujemy Galerii Rondo Sztuki w Katowicach. Dziękujemy także naszym Partnerom i Sponsorom, w szczególności Tauron Polska Energia, Kärcher, Cansson, którzy swoim finansowym udziałem wsparli program pokazów Festiwalu ArsGrafia / 2 Międzynarodowe Triennale PrintArt Kraków – Katowice 2012.

Specjalne podziękowania kierujemy do naszych Partnerów, którzy zechcieli podjąć współpracę i wziąć udział we wspólnym przedsięwzięciu. Dziękujemy Galerii Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach, Centrum Kultury w Katowicach, miastom Mikołów i Sosnowiec.

The organizers of the ArsGrafia Festival / 2nd International PrintArt Triennial Krakow – Katowice 2012 wish to express their thanks to all the people and institutions that contributed to the event and helped in its efficient preparation.

We would like to thank the President of Katowice, Piotr Uszok, for accepting The Honorary Patronage of the festival and its events. We also want to express our gratitude to professor Jan Pamuła, the president of the International Print Triennial Society in Krakow and to the Organizing Committee Of MTG – Kraków 2012, whose dedication and commitment to graphics issues are invaluable and for their kindness and support of our initiative and the constant help which we receive on a daily basis. We wish to thank Their Magnificence Rectors of the Fine Arts Academy, prof. Marian Oslislo and prof. Antoni Cygan for their kind and continued encouragement of our activities.

We wish to convey our gratitude to all our partners, the directors of the museums, galleries, and institutions, the commissioners and curators of the exhibitions, the technical and content teams. Without their commitment and work, the ArsGrafia Festival / 2nd International PrintArt Triennial in Krakow – Katowice 2012 could not have taken place.

We are also extremely grateful to the Roundabout Art Gallery for preparing the ArsGrafia / PrintArt 2012 exhibition, for the financial, material and technical support without which the event would not exist in its present form.

We would like to express our special gratitude to our Partners and Sponsors, especially to Tauron Polska Energia, Kärcher and Canson, who supported financially the ArsGrafia festival / 2nd International PrintArt Triennale Krakow – Katowice 2012. We would also like to thank very much our Partners who were willing to collaborate and take part in our joint venture. Many thanks to the BWA Contemporary Art Gallery, the Cultural Centre in Katowice and to the cities of Mikołów and Sosnowiec.

Podziękowania Acknowledgements

horyzont
horizon

ArsGrafia PrintArt 2012

folia academiae, Katowice 2012

Wystawa [Exhibition](#)

2. MTG PrintArt Kraków – Katowice 2012

[2nd International Print Triennial PrintArt Krakow – Katowice 2012](#)

Wernisaż: 15 września, godz. 17:00 [Vernissage: 15 September, 5 p.m.](#)

Finisaż: 2 października, godz. 18:00 [Finissage: 02 October, 6 p.m.](#)

Otwarte [Open: 15.09–02.10.2012](#)

wtorek – piątek: 11.00–19.00 [tuesday – friday: 11 a.m. – 7 p.m.](#)

sobota – niedziela, 10.00–18.00 [saturday – sunday: 10 a.m. – 6 p.m.](#)

Rondo Sztuki [Roundabout Gallery](#)

Rondo im. Gen. Jerzego Ziętka 1

40-121 Katowice

Polska [Poland](#)

tel. +48 32 720 11 32

www.rondosztuki.pl

Organizatorzy [Organisers](#)

Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach

[Fine Arts Academy in Katowice](#)

Stowarzyszenie Międzynarodowe Triennale Grafiki w Krakowie

[International Print Triennial Society in Krakow](#)

Współorganizatorzy [Co-organisers](#)

Festiwal ArsGrafia – Katowice

[The ArsGrafia Festival – Katowice](#)

MTG PrintArt Kraków – Katowice

[The MTG PrintArt Krakow – Katowice](#)

Kurator Generalny Międzynarodowego Triennale Grafiki Kraków 2012

[General Curator International Print Triennial Krakow 2012](#)

Jan Pamuła

Dyrektor artystyczny Festiwalu ArsGrafia – Katowice

[Artistic director of the ArsGrafia Festival – Katowice](#)

Darek Gajewski

Współpraca [Collaboration](#)

Mieczysław Juda

Adam Romaniuk

Kurator wystawy MTG PrintArt Kraków – Katowice 2012

[MTG PrintArt Krakow – Katowice 2012 exhibition curator](#)

Darek Gajewski

Projekt objęty patronatem miasta Katowice

[Project under the patronage of the City of Katowice](#)

Grafika współczesna, tak samo jak większość dziedzin sztuk wizualnych, ulega ciągłym przemianom, spowodowanym wzrostem znaczenia technologii i jej wpływu na kulturę i życie jednostki. Przedstawienie obrazowane weszło w fazę całkowitej digitalizacji, zmieniając tym samym tradycyjne myślenie o obrazie. Nic więc dziwnego, że w takich warunkach tożsamość grafiki podlega nieustannemu redefiniowaniu. Jej wkroczenie na terytorium nowych mediów przewartościowało sposób percepcji i odbioru dzieła.

W kontekście przeobrażeń kulturowych, wystawa Międzynarodowego Triennale Grafiki Print Art Kraków – Katowice 2012 nosząca tytuł *Horyzont* znajduje swoje uzasadnienie. Projekt ten jest nie tylko kolejną próbą podsumowania dotychczasowych działań artystycznych w dziedzinie grafiki, lecz wskazaniem horyzontu, najdalszej linii wyznaczającej obszary myślenia, a tym samym wskazującej możliwy kierunek rozwoju wizualności.

Integracja z miejscem wystawy, jakim jest Rondo Sztuki, przeobraziła tę dobrze znaną przestrzeń, przenosząc całość wydarzenia w zupełnie nowe przestrzenie znaczeniowe. Czerń ścian i czerń zadrukowanego papieru potęguje zakodowane treści, a biel laserowej wiązki skanującej całość pomieszczenia, wyznaczającej linię horyzontu, buduje aurę tajemniczości i niepokoju. Grafiki zostały odarte z ram, pozbawione ochrony w postaci *passé-partout*, przytwierdzone do rozległej czerni. Czy brak bezpiecznej otoczki w postaci tradycyjnej prezentacji, ciągle cięcie bielą lasera, brutalne wystawienie na pokaz i ocenę, da im szansę na podjęcie dialogu z odbiorcą? Czy widz, wrzucony w niecodzienną sytuację, odnajdzie, gdzieś na horyzoncie znaczeń właściwy kierunek interpretacji całego wydarzenia?

Niewątpliwie wystawa *Horyzont* będzie pretekstem do postawienia wielu pytań o zasadność tworzenia grafiki w ponowoczesnym świecie oraz o rolę artysty w wyznaczaniu horyzontów. Projekt ten dotyczy zagadnień na styku wartościowania i wciągania odbiorcy w nową przestrzeń dyskursu. Odwołując się do tekstu krytyka sztuki Romana Lewandowskiego, do wystawy *Ewokacja grafiki*, paradoksalnie, to co zostaje po grafice, to *Contemporary graphic art, similarly to other visual arts, undergoes constant transformations prompted by the increasing importance of technology and its influence on culture and the individual. Visual representation has entered a phase of complete digitalization, thus changing the traditional understanding of the notion of image. It is no surprise that in these conditions the identity of graphic art is subject to constant redefinition. The encroachment of new media on its terrain has revaluated the perception and reception of a work of art. In the context of cultural transformations, the PrintArt International Print Triennial Krakow – Katowice 2012 exhibition under the heading Horizon is well grounded. This project is not just another attempt at recapitulating artistic activities in the field of graphic art to date, but also an indication of the horizon – the furthest line delineating the limits of thought, at the same time pointing in the possible direction for development of visual culture.*

Integration of the exhibition with its venue, Rondo Sztuki Gallery, transforms this familiar space, launching the whole event into completely new signification fields. The blackness of the walls and the blackness of print reinforce implicit meanings, and the white of the laser beam which scans the whole interior and marks the horizon line creates an aura of mystery and disquiet. Prints have been stripped of their frames, deprived of protection in the form of *passé-partout*, pinned to the vast black expanse. Will the lack of coziness in the form of traditional exposition, the constant cutting of the laser, the pitiless exposure to scrutiny and evaluation allow the works to enter into dialogue with the public? Can the viewer, placed in this uncommon situation, find somewhere on the horizon of meaning the right direction for interpreting the whole event?

Doubtless the *Horizon* exhibition will be an opportunity to pose many questions on the need for creating graphic art in the postmodern world and the role of the artist in delineating new horizons. This project touches upon problems at the meeting point of value attribution and drawing the public into a new discursive space.

właśnie obraz. Tym bardziej uzasadniony w świecie, który jest zalewany nadprodukcją przedstawień obrazowych oraz nieskończoną ilością jego odsłon: „Otwarte jednak pozostaje pytanie – cóż po grafice pozostało? Niewątpliwie – pozostał obraz... Jest to wszakże obraz, który dzisiaj prezentuje sam siebie i własne dzieje. W dalszej zaś kolejności – i nie jest to hierarchia przypadkowa – reprezentuje on – i na swój sposób powie-la – dzieje grafiki w ogóle, a w tym samą matrycę oraz jej ideę. Odbijanie zatem pozyskało nowy wymiar...“.

We współczesnym pejzażu kultury dochodzi do sytuacji, w której zanikają różnice pomiędzy sztuką wschodu i zachodu, północy i południa. Spowodowane jest to zalewem wizualności i tworzeniem nieskończonej ilości przedstawień obrazowych. Niemniej jednak to nadal obraz staje się obszarem komunikacji i miejscem wyznaczania horyzontów sztuki.

Referring to the text by Roman Lewandowski for the exhibition *Ewokacja grafiki*, paradoxically what is left of graphic art is the image. It is all the more justified in a world which is flooded with an overflow of visual representations and limitless capacity of reproduction.

The current cultural landscape creates a situation in which the differences between the art of East and West, North and South disappear. It is caused by the invasion of visuality and the production of countless numbers of image representations. However, it is still the image that becomes the communication field and a place for delineating the horizons of art.

prof. Adam Romaniuk, dr Darek Gajewski

10 września 2012

September 10, 2012

W galerii Rondo Sztuki w Katowicach, jednej z najpiękniejszych galerii sztuki współczesnej w Polsce, ma miejsce – już po raz drugi – międzynarodowa wystawa grafiki MTG PrintArt Kraków – Katowice 2012. Wystawa ta ukazuje wybór dzieł z kilku tysięcy prac nadesłanych przez artystów grafików z kilkudziesięciu krajów świata na Międzynarodowe Triennale Grafiki Kraków 2012.

Wystawa, tak jak jej poprzednia edycja zrealizowana trzy lata temu, jest częścią prezentacji światowej grafiki w ramach cyklu International Print Network. Projekt ten, w edycji 2012–2014, obejmuje także wystawy w Krakowie, Oldenburgu, Wiedniu, Falun i Stambule tworzące wspólną Międzynarodową Sieć Grafiki. Wystawa w Rondzie Sztuki, pokazywana w tym samym czasie, co wystawa główna Międzynarodowego Triennale Grafiki w Krakowie, jest pokazem koncentrującym uwagę na grafice światowej. Jest to zrozumiałe, gdyż równocześnie w katowickiej Galerii Sztuki Współczesnej BWA ma miejsce 8. Triennale Grafiki Polskiej – Katowice 2012.

Wystawa MTG PrintArt Kraków – Katowice 2012 jest przeglądem grafiki światowej wyselekcjonowanym przez niezależnych kuratorów prof. Adama Romaniuka i dr Dariusza Gajewskiego z wielkiej ilości nadesłanych prac. Wybór ten ukazuje jak wielką dynamikę rozwoju i vitalność posiada współczesna grafika, jak zaskakuje nas siłą wyobraźni artystów, różnorodnością technik i metod obrazowania.

Przekaz wyrażony językiem współczesnej grafiki, zawierający zarówno komentarz do aktualnej rzeczywistości, indywidualne przeżycie, czy rygor intelektualnej kalkulacji, ujmuje swoją bezpośredniością a zarazem ciągle zmienną, odkrywczą i zaskakującą formą.

Grafika współczesna znalazła się w okresie myślenia oraz działania twórczego uwolnionego od uwarunkowań technicznych i jest przykładem prawdziwej warsztatowej różnorodności. Dzięki temu, poprzez koncentrację na problematyce uniwersalnej – jakby wyraziściej niż każda inna dyscyplina – ukazuje przejawy duchowości współczesnego człowieka.

Rondo Sztuki Gallery in Katowice, one of the most beautiful contemporary art galleries in Poland, for a second time hosts the international graphic art exhibition MTG PrintArt Krakow – Katowice 2012. This exhibition shows a selection from several thousand works submitted to the International Print Triennial Krakow 2012 by graphic artists from several dozen countries all over the world. As it was the case with its previous edition three years ago, the exhibition forms part of a world graphic art show – International Print Network. The 2012–2014 edition of this project includes also exhibitions in Krakow, Oldenburg, Vienna, Falun, and Istanbul.

The exhibition at Rondo Sztuki, taking place simultaneously with the International Print Triennial in Krakow main show, focuses on graphic art worldwide. It is only reasonable, as at the same time at the BWA Contemporary Art Gallery in Katowice the 8th Polish Print Triennial Katowice 2012 is held. MTG PrintArt Krakow – Katowice 2012 is a review selected by independent curators – prof. Adam Romaniuk and dr. Dariusz Gajewski from a great number of submissions. This selection demonstrates the dynamic development and vitality inherent to contemporary graphic art, its ability to astonish us with the power of the artists' imagination, and its variety of techniques and imaging methods.

The content expressed by the printmaking language, which can just as well be a comment on reality, an individual experience, or rigorous intellectual calculation, captivates with its straightforwardness and its mutable, illuminating and surprising form.

Contemporary graphic art finds itself in an age of creative thought and action freed from technical constraints, and is therefore an instance of a genuine diversity of techniques. Thanks to that, it can concentrate on universal problems more than any other art form, to better manifest the human spirituality of our times.

MTG PrintArt Kraków-Katowice 2012
MTG PrintArt Kraków-Katowice 2012

W imieniu Stowarzyszenia Międzynarodowe Triennale Grafiki w Krakowie chcę wyrazić radość z współpracy środowisk graficznych i instytucji artystycznych Krakowa i Katowic. Współpraca ta, mająca swą długą tradycję, wystarczy wspomnieć wystawy z cyklu *Intergrafia* – służy nie tylko promocji grafiki polskiej i światowej, ale i rozwojowi najnowszych tendencji w grafice.

W zakresie osiągnięć sztuki współczesnej – dzięki obecności wybitnych kompozytorów, wykonawców oraz mistrzów grafiki i plakatu – Katowice nazywane są często miastem muzyki i grafiki. Pragnę serdecznie podziękować organizatorom wystawy MTG PrintArt Kraków – Katowice 2012, zwłaszcza profesorowi Marianowi Oslisło, Rektorowi Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach, który projektowi patronował, jak również profesorowi Antoniemu Cyganowi, który obecnie funkcję rektorską sprawuje. Szczególnie dziękuję bezpośrednim realizatorom projektu, prof. Adamowi Romaniukowi, dr Dariuszowi Gajewskiemu i dr Mieczysławowi Judzie. Jestem przekonany, że wystawa wzbudzi zainteresowanie nie tylko środowisk artystycznych, ale i szerokiej publiczności, gdyż jest przykładem niezwykłych możliwości i osiągnięć współczesnej grafiki, ale i niezwykle wartościowej artystycznej refleksji dotyczącej naszego współczesnego świata.

On behalf of the International Print Triennial Society in Krakow I would like to express our pleasure at the cooperation between graphic art communities and art institutions from Krakow and Katowice. This cooperation, which goes back a long way (suffice it to mention the *Intergrafia* exhibition cycle) serves not only the promotion of Polish and international graphic art, but also the development of latest printmaking trends.

When it comes to artistic achievement, thanks to the presence of outstanding composers, instrumentalists, graphic and poster artists, Katowice is often called a city of music and graphic art. I would like to sincerely thank the organizers of MTG PrintArt Krakow – Katowice 2012, in particular prof. Marian Oslislo, Rector of the Fine Arts Academy in Katowice, who oversaw the project, and prof. Antoni Cygan, who currently holds the post of Rector. Especially warm thanks to prof. Adam Romaniuk, dr. Dariusz Gajewski and dr. Mieczysław Juda, who are directly responsible for the realization of this project.

I am convinced that the exhibition will be interesting not only to the artistic circles, but also to the wider public, as an example of the extraordinary possibilities and achievements of contemporary graphic art, as well as a priceless artistic reflection on our world.

Prof. Jan Pamuła
Prezes Stowarzyszenia Międzynarodowe
Triennale Grafiki w Krakowie
President
International Print Triennial
Society in Krakow

Ale czy aby na pewno jest? Siedem tez i konkluzja o horyzoncie.

Does it really exist? Seven theses and the conclusion on the horizon.

1. Horyzontu nie ma – nie ma tego miejsca, w którym niebo spotyka się z ziemią, realnie, faktycznie, rzeczywiście nie istnieje – nie można go dotknąć. Horyzont jest dla nas, w naszym widzeniu, doświadczonym obrazie rzeczywistości, konstrukcji naszego spostrzeżenia mózgiem zamienianego w pojęcie. Czy dlatego tak można rzecz traktować, że go (horyzontu) nie ma, tj. dlatego że nie ma żadnego powodu, by był, żadnej jak mówimy racji bytu, poza naszym złudnym wyobrażeniem tego, co rzeczywiste? Powiedzą, że to bałamutna sofistyka, słów cięcie i gięcie. A jednak chyba nie. To przecież kwestia tego, co jest. Wszak od początku naszego zachodniego myślenia wiemy właśnie, że byt, to jest to co jest, a niebytu nie ma. Tak przyzwyczaili nas do pojmowania spraw nazywany ojcem ontologii Parmenides, a my jemu i jemu podobnym uwierzyliśmy i nadal chcemy tam mieć początek nas. Ale przecież nie wolno nie pamiętać, że z Abdera był Demokryt, co mówił, że oprócz tego, co jest w materialny sposób, jest jeszcze i próżnia, że ona jest niebytem i że jest. Więc, że i skoro próżnia jest, to i niebyt jest. Napięcie między faktycznym nieistnieniem a naszym doświadczonym doświadczeniem (jakkolwiek by to dziwnie nie brzmiało), to nieusuwalna dla nas sytuacja, bo gdyby się jej pozbyć, to tak jakby i „pozbyć” nas samych. Pewnie że można uciec się do rozróżnienia J.Locke’a na *sensation* i *reflection*, czyli tego, co jest doświadczeniem wewnętrznym i tego, co zewnętrzne. Pamiętajmy też dobrze lekcję królewieckiego nudziarza o apriorycznych formach poznania, w których konstruuje się czas i przestrzeń, ale tylko dla nas. A jeszcze do tego i Husserl każący podzielić to, co wewnętrzne na dwoje, na to co ma samoustanawiającą się treść świadomości i to, co wobec niej powstałe. Ale nie na wiele nam się to wszystko dziś zda, bo wiemy dobrze, że wiedzie to w konsekwencji do pułapki uwewnętrznienia zewnętrznego, jeśli coś „naprawdę” albo „ostatecznie” chcielibyśmy wiedzieć – oto kuglarskie wybryki rozumu. I wcale nie pomaga nam, że dziś trochę bardziej jesteśmy ich świadomi. To nie starczy westchnąć, że to tylko sofistyka, to trzeba jakoś oswoić.

1. There is not any horizon – there is no such a place where the sky meets the earth -really, actually, literally – you cannot touch it. The horizon is for us, in our looking, in the experienced image of the reality, in the structure of our perception, turned by our brain into a notion. Are we allowed to assume that it (the horizon) does not exist, namely because there is not any reason for it to be, that it has not any, as we put it, reason for existence other than our misleading conception of reality? They will say that this is sophistry, juggling with words. But probably, it is not. After all, since the beginnings of our western thinking we have understood that being is what is and non-being is not. We have grown accustomed to understanding the issue in such a way thanks to Parmenides –the father of ontology – and we have believed him and others like him and we still want to have our own beginning. But we should not forget that from Abdera came Democritus, who said that apart from what exists materially, there is also void and that it is non-being and it is. So if the void is –the non-being is, too. The tension between the actual non-existence and our experienced experience (however strange it may sound) is for us a non-removable situation, since to get rid of it would be, in a way, “getting rid” of ourselves. Of course we can resort to J. Locke’s distinction between *sensation* and *reflection*, that is, between internal experience and what is external. Let us remember the lesson given to us by the Königsberg bore on the a priori forms of experience where time and space are constructed but only for ourselves. And there is also Husserl who wants us to divide the internal into two, into what is the self-establishing content of our consciousness and what comes to being in relation to it. But it will be of no avail to us, as we know very well that it would lead us into the trap of the internalisation of the external whenever we wanted to know something “really” or “definitely” – these are the juggler pranks of reason. And the fact that we are today a bit more aware of them does not help at all. To sigh that this is only sophistry is not enough, we must get accustomed to it.

2. Dawniejsi mieszkańcy Hellady nieustannie się z tym pojedynkowali, ale od Heraklita mieli przynajmniej per-

spektywę *logosu*. Nie tylko pracy umysłu/rozuemu jak dziś wąsko chcemy to widzieć, ale *logosu* widziane-
go przede wszystkim jako kosmiczna siła mająca moc zamieniania chaosu w kosmos właśnie, bezładnej
zbieraniny nie wiadomo skąd i czego w uporządkowaną całość o ontologicznym i egzystencjalnym ho-
ryzoncie. Najpierw przez tysiąc lat – *grasso modo* – cywilizacja Zachodu borykała się z tym problemem,
który sobie umyśliła, albo odkryła, potem przez kolejny tysiąc, wielka kultura średniowiecznej, łacińskiej
i tym czasem chrześcijańskiej Europy mocowała się z tym samym dokonując teistycznej wolty i gdzie nie
było wątpliwości, że na początku było Słowo mające moc stwórczą, czyli kreacyjną, coś, co *nota bene*
jest dzisiejszym fetyszem, by przez ostatnie pół tysiąclecia usiłować jakoś to ogarnąć i dać sobie radę
z pytaniem, czy świat po prostu jest, czy jest tylko nasze o nim myślenie, czy też jest hybrydą sto-
pionych ze sobą rzeczy dochodzących do nas i przez nas transformowanych; gdzie więc granica, gdzie
horyzont i czego? Ale nie dajmy się łatwo złapać w pułapkę, że to t y l k o kwestia rozumu i że w nim
tylko można pokładać ufność i z nim się układać. Ani przecież nie jest tak teraz, ani nie było przed-
tem, od Tertuliana, co w rozumie widział tylko szatański podszept i nic ponad, po dzisiejszych w tym
względnie luminarzy hermeneutyki podejrzliwości: Marksa, Freuda i Nietzschego. Zaś nie kto inny jak
Pascal wypowie znamienne słowa, że nic bardziej zgodnego z rozumem niż wyrzeczenie się rozumu. Tym
nie mniej w sprawie tego, czy świat w ogóle jest i ewentualnie w jaki sposób wcale nie jesteśmy bliżsi
rozstrzygnięcia niż na początku naszej zachodniej odysei. Być może też nigdy tego nie rozstrzygniemy
i pozostanie nam tylko świadomość konieczności borykania się z tym, by ludzkimi nie przestać być. I to
jest nasz horyzont.

2. The early inhabitants of Hellas continually confronted themselves with it, but since Heraclites, they at least had
the perspective of *logos*. Referring not only to the work of mind/reason in the today's narrow understand-
ing but, most of all, the *logos* seen as cosmic power able to change chaos into, indeed, the cosmos, able to
turn the disorganised hotchpotch of *no one knows from where and what* into an ordered whole with an
ontological and existential horizon. First, for a thousand years – *grasso modo* – the Western Civilisation
coped with the problem it invented or discovered and then for the next thousand years the great culture
of medieval, Latin and, for the time being. Christian Europe struggled with the same dilemma, doing the
theistic about-turn, having no doubt that in the beginning there was the Word which had the creative power,
something that has become a fetish today, only to make, for the last five hundred years, the attempts to
comprehend the issue and manage to cope with the question whether the world just exists or if only our
thinking about it exists, or maybe if it is a hybrid of amalgamated things that get to us and get transformed
by us; where is the boundary, where is the horizon and of what? But let us not get trapped too easily into
believing that this is merely a question of reason in which we should believe and with which we ought to
negotiate. It is not like that today nor was it before, starting from Tertullian who considered reason to be
but the devil's instigation finishing with the contemporary luminaries of the hermeneutics of suspicion: Marx,
Freud and Nietzsche. No one else but Pascal said those significant words that there is nothing more in line
with reason than rejecting it. Nevertheless, when it comes to the question if and, perhaps, how the world
exists, we are not any closer to the solution than in the beginnings of our Western odyssey. Perhaps we will
never reach any conclusion and will remain with the awareness of the necessity to struggle with the ques-
tion in order to remain human. And this is our horizon.

3. Zarazem horyzont jest, bo tak chcemy bezwiednie, tak chce nasz mózg (jaźń, świadomość), tak jak chce, gdy mamy ledwie parę miesięcy, widzieć rzeczy odwrotnie (dla niego faktycznie jest tak, jak dla nas, tylko że odwrotnie). Nie tylko horyzontu jak kamienia czy ptaka nie ma, nie ma zielonego i niebieskiego, czerwonego i żółtego. To jakości, kiedyś mówiliśmy wtórne (znów od szamana umysłu Demokryta), konstruowane przez nas i dla nas tylko dające się rozpoznawać. Wszystko to tylko nasze konstrukty – świat nasz. Świat jako rzeczywistość pomyślana, cudowna praca umysłu, pamięci, świadomości. Wszystko to nasze i niczyje inne, dlatego tak trudno nam obyć się bez tego i brać świat jaki jest w tym sensie o jakim donoszą uczeni mężowie przyrodę badający, więc jako gęstość prawdopodobieństwa pól i energii. I tak łatwo popadać nam w błąd antropomorfizmu, o czym podobno wiedział już Francis Bacon, a nie chodzi tu bynajmniej o XX-wiecznego malarza „zepsutego mięsa”, a poważnego alchemika i utopistę początku wieku XVII, co idąc za głosem własnej podejrzliwości – że prawdziwa rzeczywistość, to nie jest to, co bezpośrednio widać – obdarował nas niejako „przy okazji” metodologią badań przyrodniczych (eksperymentalnych) i regułą indukcji eliminacyjnej, mającej gwarantować nieuleganie idolom.
4. Trzeba też powiedzieć i to, że horyzont pokazuje nam się jako granica, *limes* jak mawiali rzymianie budowniczym akweduktów, czyli to, czego nie-da-się-przekroczyć, i w opozycji do tego, co określa horyzont jako to, co jest, *fundamentum in re*. Być może po raz pierwszy horyzont jako granicę tak ustanowioną uświadomiliśmy sobie, gdy tej granicy po prostu zabrakło. Gdy nowożytni odkrywcy nowych lądów, nie tyle, że wyruszyli na wyprawę, ale z niej powrócili i okazało się, że Ziemia kresu nie ma. Być może tam zrodziły się też pierwsze prolegomena dzisiejszej globalizacji, Peter Sloterdijk w *Kryształowym pałacu* napisze: „To, co uważaliśmy za wieczny porządek rzeczy, jest jedynie podtrzymującym nas lokalnym kontekstem immanencji – opuść go,
3. At the same time, our horizon exists because we unknowingly want it, our brain (ego, consciousness) wants it just like it wants, when we are only a few months old, to see everything upside-down (for it, things are indeed just like they are for us, only upside down). Not only the horizon, a stone or a bird does not exist, green, blue, red and yellow do not exist as well. They are, as we used to repeat (again after Democritus the mind shaman), secondary attributes, constructed by us and allowing themselves to be –by us only – recognized. All these are just our constructs – our world. The world as a thought reality, the wonderful work of mind, memory and consciousness. All that is ours and no one else's – this is why it is so difficult for us to do without it and take the world as it may be according to the educated men who study nature, namely, as the density of probability fields and energy. It is only too easy to make the mistake of anthropomorphism, of which Francis Bacon may have been aware, not the 20th century painter of “rotten meat”, but the serious alchemist and utopist from the beginning of the 17th century, who led by his own suspicion – that the true reality was not what could be seen directly – left us, somehow “accidentally”, the gift of the methodology of scientific (experimental) research and the rule of eliminative induction supposed to prevent us from surrendering to idols.
4. It must also be said that the horizon shows itself to us as a border – *limes* as the Roman builders of aqueducts used to say, meaning something that cannot-be-crossed as opposed to what defines the horizon as something that exists, *fundamentum in re*. Perhaps, for the first time we understood the horizon as a border when that border simply disappeared. When modern explorers of new lands not so much set off on a journey as returned from it and it turned out that the Earth has no end. It may have been then, that the first pro-

a zobaczysz, że po chaosie pływają tratwy ładu, które są zbudowane zupełnie inaczej. (...) Ostatnie granice nie są już tym, czym wydawały się kiedyś; oparcie, które oferowały było iluzją, której twórcami jesteśmy my sami: wykaz strat (technicznie: od-ontologizowanie stałych krańców) jest dysangelią nowożytności (...). Do szczególnych właściwości epoki należy to, że dobra nowina szerzy się w niej dzięki złej nowinie." Nie jest to dobra wiadomość, tym więcej, że dzisiejszy nasz horyzont jest skrócony, płytki. Nieodparcie doznajemy przeświadczenia, że dla tak wielu, także wielu z nas, świat zaczął się 2 tygodnie temu i co gorsza nie widzimy w tym fakcie niczego zdrożnego, ani żadnego zagrożenia. Niektórzy uruchamiają tu dawniej poznaną figurę, że przemija postać widzialnego świata i ze smutkiem pomieszany z melancholią próbują trwać „pomimo wszystko”.

5. Wśród ogłoszonych właśnie przez magazyn *Forbes* 100 najbardziej wpływowych kobiet świata, na pierwszym miejscu jest Angela Merkel, na drugim Hilary Clinton, niewiele dalej za nimi Lady Gaga wyprzedzając Jill Anderson, wydawczynię „The New York Times” i Kathleen Sebelius, sekretarz stanu USA ds. zdrowia oraz Janet Napolitano, sekretarz stanu USA ds. bezpieczeństwa wewnętrznego – Oprah Winfrey jest przed tą ostatnią. Słabe to pocieszenie, że jeszcze ktoś spoza show-businessu ma na coś jakiś wpływ, ale to widoczny gest porażki w obronie tego, co zdało nam się jeszcze tak niedawno czymś niepozbywalnym nie tylko dla naszego życia, ale dla sensownego życia w ogóle. Spróbować poradzić sobie z tym, to dotknąć horyzontu interpretacji, a to pytania bez kresu, bez odpowiedzi. To zarazem oswajać świat i być niezdatnym na oswojenie się w świecie; tu horyzont – jeśli jest – musi być widocznym znakiem zadobowienia, granicą przejścia między swoim i obcym, *limes*.
6. Jest też głębokość horyzontu jako kontekstu i doświadczenia kulturalnego. Przecież wszyscy my jesteśmy kulturalni, co najwyżej tylko niektórzy inaczej. W swoich zawodowych granicach poruszamy się sprawnie, z mniejszymi trudnościami. *legomena of globalisation were born. Peter Sloterdijk in "Crystal Palace" writes: "What we considered to be the eternal order is, indeed, only a local context of immanence which supports us – leave it and you will see rafts of order floating on the chaos, which are built in a completely different way. (...) The last borders are not what they once seemed to be; the support which they used to offer was illusion created by ourselves; the register of losses (technically – deontologisation of permanent edges) is the dysangelium of modernity (...). The specific characteristic of the period consist in the fact that good news spreads in it thanks to bad news." This is not a good message, all the more so because today our horizon is shorter, shallow. We entertain the irresistible conviction that for many people, including us, the world started two weeks ago and we do not consider this fact to be indecent or dangerous. Some will resort to the figure which was known much earlier that the form of the visible world is passing away and with sadness mixed with melancholy they will try to stay "despite everything".*
5. Among the 100 most influential women recently announced by *Forbes*, Angela Merkel took the first place, Hilary Clinton came second, and right after them there was Lady Gaga overtaking Jill Abramson the editor of “The New York Times” and Kathleen Sebelius the USA State Secretary of Health, Behind her is Janet Napolitano the Secretary of Homeland Security overtaken by Oprah Winfrey. There is not much consolation in the fact that someone from outside the show business has any influence, but this is a visible symptom of failure to defend what not so long ago seemed to be something indispensable not only for our life but for reasonable life in general. The attempt to deal with that fact means touching the horizon of interpretation and these are questions without end, without answers. It also means adapting the world and not being able to feel adapted in it – here the horizon – if exists – must be the visible sign of settling in, the border between our own and the alien, the *limes*.

szym albo większym wdziękiem i nie sposób wygnać nas z tego obszaru, bo on jest nasz, jesteśmy zawodowcami dowolnego autoramentu. Ale też myślimy o sobie, że kulturalni jesteśmy, tak wprost i w ogóle, przecież wiemy, że Bach, Mozart, Beethoven, Chopin, niektórzy nawet, że i Szymanowski, a kto wie, może i Szymanowski też, ale ciekawe jak wielu z nas by nie pomyliło Tallisa z Ockeghemem, właściwie ulokowało Zelenkę i Korngolda, prawdziwie było zasmuconych, gdy serwisy podały wiadomość o śmierci Dietricha Fischera-Dieskau'a, a iluż z nas zastanawiało się nad przyznawaniem palmy pierwszeństwa dla Ph. Glassa przed Aarvo Pärtem i zadziwiającym renesansem F.I.H. Bibera? Kto z nas, i nie będąc w tej sprawie zawodowcem, rozpoznaje sławny „tristanowski” akord z I aktu „Tristana i Izoldy”, powtórzony potem przez innych nie raz jako wyraz hołdu dla Wagnera? Kto wie, dlaczego nigdy nie mógłby się spotkać Kantor z Grotowskim jak Händel z Bachem, no chyba, że tylko tak, jak w „Kolacji na cztery ręce”; a w ogóle, kto to jest Ida Haendel? Pytanie, które pokaże o co chodzi, gdy mówimy o głębokim sensie kulturalnego horyzontu i które – nie ukrywajmy – z konieczności musiałoby mieć miazdzący sens, mogłoby brzmieć tak: co łączy Gustava Mahlera, Thomasa Manna i Luchino Viscontiego? To takie elementarne – *Adagietto* z V Symfonii użyte przez Viscontiego w „Śmierci w Wenecji”, ekranizacji mannowskiej prozy jako podkład dźwiękowy w kluczowej scenie, gdy w weneckim entourage'u, o zachodzie słońca, umierający von Aschenbach spogląda na beczelnie młodego i niewinnie pięknego Tadzia. I właśnie owo *Adagietto* tak użyte jest hołdem dla wszystkich, którzy znaleźli się w tym horyzoncie: Mahlera i Manna, Viscontiego i nas, ale tych jedynie, dla których świat nie zaczął się przedwcześnie, no, najdalej z Rolling Stonesami. Jak wielu z nas, tak kulturalnych przecież, wzruszało się w ostatnich dniach słysząc głos Julii Hartwig czytającej swoje wiersze na swoje 91 urodziny, a jak wielu musiało pytać o kogo chodzi, gdy okazało się, że zmarł Erwin Axer, człowiek, który uczył nas wszystkich nowoczesności teatru przyswajając dramaty Ionesco i Becketta; kto z nas czytając „Tajny dziennik” M. Białoszewskiego, poza nieodpartym przeświadczeniem, że to jest nasz horyzont, nie myślał o tym, że to jest nasz horyzont?

6. There is also the depth of the horizon as the cultural context and cultural experience. After all, we are all cultured people, although some of us in a different way. We move smoothly within our professional limits, more or less gracefully, and there is no way we could be expelled from that area, we are professionals of every type. But we indeed consider ourselves cultured, and so we are, we know Bach, Mozart, Beethoven, Chopin, for some of us Szymanowski rings the bell and, who knows, maybe even Szymanowski? But who of us would not mistake Tallis for Ockeghem or who could find the right place for Zelenka and Korngold? Who was sincerely sad to hear the news of Dietrich Fischer-Dieskau's death, who felt rate Philip Glass higher than both Aarvo Pärt and the incredible renaissance of F.I.H. Biber? Who of us, not being a professional, can recognise the famous "Tristan" chord from the first act of "Tristan and Isolde", later repeated so frequently as a tribute to Wagner? Who knows why Kantor could not ever meet Grotowski just like Bach could not meet Handel, save in the way they met in the Barz's "Handel's Ghosts", and, finally, who knows who Ida Handel is? There is the question which will exemplify what we mean when we talk about the deep sense of the cultural horizon and which – let us say it clearly – would necessarily be devastating, it could sound as follow: what links Gustav Mahler, Thomas Mann and Luchino Visconti? It is elementary – *Adagietto* from the Fifth Symphony used in Visconti's "Death in Venice" – the film adaptation of Thomas Mann's story, heard during the climax scene, when in the Venetian entourage, at sunset the dying von Aschenbach looks at the impudently young and innocently beautiful Tadzio. And the very *Adagietto* used in such a way constitutes the tribute to everybody who found themselves in this horizon: Mahler, Mann, Visconti and us, only those of us, however, whose world did not start the day before yesterday or with Rolling Stones at the earliest. How many of us, cultured people, were moved to hear Julia Hartwig reading he poems on her 91st birthday, and how many, on the day of Erwin Axer's death, had to inquire about the man who taught us modern theatre, introducing the plays

niem dotykania literatury tak prawdziwej jak tylko się da, zamkniętej w półsłówkach codzienności, smakował napięcie między efemeryczną kruchością literackiej materii a solennością przypisów działających jak rekordy encyklopedycznego repozytorium. Kto mógłby rozpoznać to właśnie jako kres, horyzont dwustronnie domknięty działania języka jako jedynego uniwersalnego medium, w którym udaje nam się – albo właśnie nie udaje – ujmować, to znaczy mieć świat? I kto wreszcie mógłby to o sobie powiedzieć, że widzi tu paralełę z tekstem „Jednojęzyczność innego, czyli proteza oryginalna”, w którym dostajemy po derridiańsku sfałdowany głos o tym, jak nie możemy być właścicielami, czyli posiadaczami języka ojczystego, wł. matczynego, a to znaczy w ogóle żadnego i gdzie meandryczność narracji konfrontowana zostaje z poważnym, akademickim wywodem przypisu–eseju, co ciągnie się nieprzerwanie przez 16 stron wypierając tekst podstawowy? Żądać znajomości tego wszystkiego razem i u wszystkich, to niepodobieństwo, ale pamiętajmy choć przez chwilę przesłanie z postłowa do „Imienia róży” U. Eco zamknięte w retorycznej szacie: róża jest różą, jest różą, jest różą, i że żyjemy w imperium znaków, ale nikt z nas bez winy, a wszyscy winowaci, bo tu mamy swoją odpowiedzialność. Przecież „lawina od tego bieg swój zmienia, po jakich toczy się kamieniach” uczył stary poeta i nie w intencji partykularnego obowiązywania.

7. I wreszcie możemy tylko gorzko potwierdzić to, co F. Nietzsche przed stuleciem już wiedział dobrze: tak, żyjemy jak ludzie ostatni, bez wstydu i strachu. W naszej wyuzdanej codzienności, atakując horyzont etyczny, gloryfikując bezmyślne napychanie się i marketingowy muł. I jeszcze udajemy, że wszystko jest jak należy, a nie obrócone na opak, bo gdyby było jak ma być, wielu, a nie tylko niektórzy, byłibyśmy zdziwieni, że marketing nadal wymienia się pośród dyscyplin uniwersyteckich, a nie szalbierczych. To także horyzont własnych możliwości i powinności mierzenia się z własną nie-mocą jak w przypadku „złotej Otylii”, która mając wielką sportową zasługę, wianuszek medali dowolnego koloru i rekordów jakich bądź, w Londynie, na „swpim”, dy- of Ionesco and Beckett; who of us, reading Białoszewski's "Secret Diary" apart from the irresistible feeling of experiencing the literature as true as it is only possible, presented in the form of small talks of daily life, savoured the tension between the ephemeral fragility of the literature and the solemnity of the footnotes functioning as records of encyclopaedic repository. Who could recognise this as the actual end, the horizon closed from both sides by language which is the only universal medium, with which we manage – or, indeed, do not manage to capture, ie to possess the world. Who, eventually, could say that they saw the parallel between this text and the “Monolingualism of the Other or the Prosthesis of Origin” where the Derrideanly pleaded voice tells us about our incapacity to have, ie to own either the mother tongue or any tongue at all and when the meanders of narration are confronted with a serious, academic argument of the footnote – essay that spreads incessantly over sixteen pages, driving away the original text? The demand to know all this and to demand it of everybody is to demand the impossible, but let us remember, at last for a moment, the message from the postscript to Umberto Eco's “Name of the Rose” attired in a rhetorical robe: a rose is a rose, is a rose, is a rose and that we live in the empire of signs and no one is innocent and everybody is guilty, because here lies our responsibility. After all, “an avalanche changes its course whenever it meets a stone” as the old poet taught us without the intention of this being only individual obligation.

7. Finally, we may bitterly confirm what Nietzsche knew already a century ago that, yes, we do live like the last people, without shame and fear. In our lascivious daily life, we attack the ethical horizon, glorify the mindless consumption and the mud of marketing. And we keep pretending that things are as they should be, not turned upside – down, because if the things really were as they should be, we would be surprised that marketing is considered a university subject not fraud. This is also the horizon of our own capability and duty to confront our powerlessness, as it was in the case of “Golden Otylia”, who with her sports merits, her col-

stansie i stylu, w biegu finałowym przychodzi ostatnia; horyzont tu zawsze znaczy to samo: jesteś tak dobry jak twój ostatni uczynek, wynik, bieg, start.

Konkluzja: horyzont jest naszym, ludzkim doświadczeniem *cum beneficio inventarii*, a nie j e s t jak jabłko, krzesło i chmury na niebie. Zjawia się nam – tu kolejne zadanie dla niecierpliwego rozumu podjąć i objaśnić dystans pomiędzy pojawienie się a jawienie; fenomenalność vs. kategoriałność – w tym ludzkim, *doxalnym* świecie i w naszym *imaginarium*. Jednym wystarczy jego związanie z bezpośrednią naocznością, inni muszą mieć jako konieczne odniesienie do tego, co stanie się polem transgresji i nieważne, czy to ekscentryczny E. Bozhanov z ostatniego konkursu chopinowskiego, Philippe Bosman przenoszący gombrowiczowską *Iwonę, księżniczkę Burgunda* na scenę operową, najpierw w wiedeńskim Klangforum, a następnie w paryskiej premierze z 2009 roku, czy motety Monteverdiego nie tak dawno goszczące w krakowskim barze mlecznym *Pod Temidą* w ramach projektu *m.m.m.bar.okowa ucztą*. I może to właśnie odróżnia nas, czyni różnicę, odróżnienie, różnię w całym porządku przyrody, tego co pogańscy mędrkowie – jak zawsze, nic o nas bez nich – nazywali *physis*. I jeśli w tym wszystkim nie powtarzamy błędu notorycznie zarzucanego Arystoklesowi przez tomistów, pomylenia sposobów poznawania ze sposobami egzystowania, to może już czas spojrzeć na nowo na koncept biskupa Berkeley'a, który od tak dawna i tak łatwo oddalamy z lekkim uśmiechem oswajając go mamalygą słów, że to błąd solipsyzmu polegający na uczynieniu ze świata wyłącznie idei podmiotowej; bądźmy więc dla niego może nieco bardziej łaskawi, bo może trochę racji miał ten osobisty nieprzyjaciel materii, gdy w *Traktacie o zasadach poznania ludzkiego* wołał *esse est percipi*, tymczasem w dowolnie wziętym znaczeniu horyzontu.

lection of medals of all colours and records of all types, in her "own" distance and style came last in London, here the horizon means always the same thing: you are as good as your last deed, result, race or start.

The conclusion: the horizon exists as our human experience *cum beneficio inventarii*, it does not exist like an apple, chair and clouds in the sky. It appears to us, in our human, sensual, *doxical* world and in our *imaginarium* presenting to the impatient reason another task of understanding and explaining the distance between appearing and revealing itself, between phenomenon and category. Some accept the horizon in its direct visual form, some need to refer it to what becomes the area of transgression, be it E. Bozhanov, the eccentric participant of the last Chopin competition or Philippe Bosman moving the staging of Gombrowicz's *Iwona, the Princess of Burgund* to the opera hall, first of the Vienna Klangforum then, in 2009, to Paris; or Monteverdi's motets performed recently in *Pod Temidą* one of Cracow milk bars as part of the *m.m.m.bar.okowa ucztą* project. And maybe this is what differentiates us, what makes the difference, what is the distinction, the *différance* in the order of nature, the thing which the pagan wise guys – as usual, nothing about us without them – called *physis*. If in all this we do not mistake the modes of experience for the modes of existence – the mistake of which Thomists constantly accused Aristocles, maybe there comes the time to re-examine bishop Berkeley's concept which, for such a long time, and so easily has been rejected by us with a smirk and the pap of words as the error of solipsism consisting in making the world solely a subjective idea, let us be more generous towards it since the personal enemy of matter may have been right to say in the *Treatise Concerning the Principles of Human Knowledge* *esse est percipi*, this time in any meaning of horizon.

Mieczysław Juda
Katowice, sierpień 2012
Katowice, August 2012

W nieustającej potrzebie określania swojego miejsca w świecie szukamy wciąż nowych punktów odniesienia.

Co rusz staramy się definiować rzeczywistość, by choć przez chwilę poczuć ulgę i spokój zbudowany na pozorach pełnego rozumienia otaczającego nas świata. W tych syzyfowych staraniach tak naprawdę konstruujemy wartości umowne, stwarzające jedynie pozory trwałości. Jednym z pojęć doskonale oddających taką właśnie umowność i sytuacyjność jest **horyzont**. Określa on granicę ludzkiej percepcji uwarunkowanej otaczającą nas rzeczywistością. Oddziela to co uświadomione i poznane od nieznanego, jednocześnie stanowi *limes* świata materialnego i duchowego. Zawierając w sobie genom zmienności podlega ciągłemu redefiniowaniu. Pozwala nam jednocześnie określić „tu i teraz” i odważnie podjąć wędrówkę ku nieznanemu. Paradoksalnie horyzont jest wartością graniczną i przejściową. Wszystkie te cechy czynią prawomocnym nieco górnolotne stwierdzenie, że każdy z nas doświadcza w życiu, ale też sam konstruuje niezliczone ilości różnych **horyzontów**.

Grafika jako jedna z artystycznych emulacji życia podlega tym samym co ono regułom. Również tutaj możemy postrzegać rzeczywistość poprzez odniesienia i konstruowanie wielorakich horyzontów. Warto więc choć chwilę poświęcić właśnie takiej perspektywie postrzegania medium. Doskonałą okazją ku temu jest prezentacja współczesnej, światowej grafiki w ramach kolejnej edycji PrintArtu. Różnorodność estetyk uwarunkowana zarówno kulturowymi, jak i społecznymi różnicami, wzbogacona dodatkowo wielością wykorzystywanych technik, stanowi doskonały materiał do wielowątkowej analizy, w której realnie i symbolicznie rozumiane pojęcie **horyzontu** pozwala pełniej zrozumieć współczesne „życie” grafiki.

Sprawa wydaje się prosta, gdy ów horyzont identyfikujemy z konkretną wartością strukturalną i przedstawieniową kompozycji. Przykładem takiego rozwiązania może być praca *Danube* Dmitrija Pecića (s. 60), w której daleko posunięta synteza pejzażu nie zacierza jednak jego podstawowych obrazowych właściwości. Wyraźnie wykreślona linia oddzielająca nieboskłon od ziemi stanowi tu jednocześnie oś odniesień dla pozostałych elementów. *In the incessant need to determine our place in the universe we constantly look for new points of reference. Time after time, we try to define reality so that, at least for a short moment, we could have the feeling of relief and peace built on the appearances of full comprehension of the world. As a matter of fact, in this Sisyphean struggle, we create conventional values which only pretend permanence. One of such values which perfectly exemplifies that convention and situationality is **the horizon**. It determines the limit of human perception conditioned by the surrounding reality. It separates the conscious and familiar from the unknown and at the same time constitutes the *limes* between the material and spiritual world. Containing the genome of changeability it undergoes constant redefinition. It also allows us to determine the “here and now” and courageously set off on a journey to the unknown. Paradoxically, the horizon is a borderline and temporary notion. All these qualities make justifiable the slightly lofty statement that during our life each of us experiences as well as creates a countless number of various **horizons**.*

Graphic arts as one of the artistic emulations of life, are governed, just like life itself, by the same set of rules. Here also, we can perceive reality through making references and constructing various types of horizons. It is worthwhile looking at the medium from such perspective. The presentation of international contemporary graphic arts in the new edition of the PrintArt Triennial is an excellent occasion to do this. The variety of aesthetics resulting from cultural and social differences, enriched with the multiplicity of techniques makes an excellent subject for a multi-perspective analysis, where the notion of horizon understood both literally and symbolically allows us to understand better the contemporary “life” of graphic arts.

The matter looks simple if you identify the **horizon** with a specific structural and representational value of composition.

Such an attitude may find its exemplification in Dmitrije Pecić’s *Danube* (p.60) where the advanced synthesis of landscape does not obscure its basic depictive qualities. The well marked line separating the horizon from the

Horyzonty grafiki The Horizons of Graphic Arts

kompozycji. Choć sama reprezentuje mimetyczne wartości w pracy, to już wyznaczony przez nią ład odsłania przed widzem czyste piękno geometrycznego porządkowania płaszczyzny kadru pasowymi podziałami. Graniczny charakter linii horyzontu stanowi tu wartość drugorzędą wobec jej wartości organizującej i syntezującej rzeczywistość obrazową. Taka właściwość widoczna jest także w drzeworycie zatytułowanym *Silence* autorstwa Uratani Hiroto (s. 87). Choć tu ciągłość horyzontalnej linii przerwana została poprzez dominującą w kadrze, pasiastą strukturę przywodzącą na myśl poruszaną wiatrem tkaninę, jej hierarchizujący charakter został w pełni utrzymany. Synteza rzeczywistości wymusiła niejako zmianę znaczenia horyzontu.

Zupełnie inaczej jest formułowana jego wartość w grafikach Dariny Peevy oraz Isai Kobayaschiego. W *Impossible connection* Peevy (s. 65) poziomy podział kadru jest wynikiem zetknięcia się dwóch obcych sobie obrazowych rzeczywistości. Prosta linia styku podkreśla opozycyjną względem siebie naturę obu sfer. Choć w założeniu nie ma charakteru mimetycznego, jej sugestywność bliska jest pejzażowemu horyzontowi. Podobnie jak on sugeruje dwie organizacje przestrzenne. Podobną naturę zdradza poziomy podział kadru w pracach z cyklu *Advent legend* Kobayashiego (s. 55). Tutaj również strukturalny zabieg pociąga za sobą „mimetyczne” skojarzenia. Jak wynika z powyższych przykładów, wyznaczona w kompozycji pozioma linia może generować zupełnie odmienne wartości. Wszystko zależy od kontekstu. Tak rozumiany horyzont może prowadzić do syntezy lub zbliżenia, może też separować i konfrontować.

Horyzont rozumiany jako granica kusi do jego przekraczania, łamania ustalonych praw, sięgania po nowe. Odbywać się to może zarówno w obszarze naszej percepcji, jak i w sferze rozumienia świata oraz medium, w którym artysta decyduje się realizować.

Doskonałą egzemplanacją penetracji pierwszej z wymienionych sfer jest tryptyk *Elements* Šimona Brejcha (s. 32) oraz kompozycja Marcina Pazery (s. 106). Realizacje obu tych artystów penetrują wizualną rzeczywistość *earth functions as the axis of reference for other elements of the composition. Although, it represents the mimetic values of the work, the order established by it reveals to the viewer its pure beauty of the geometric organization of the frame with the stripe/horizontal divisions. The borderline character of the horizon is secondary to its organizing and synthesizing function. A similar quality can be found in Silence, the woodcut by Uratani Hiroto (p. 87). Although the continuity of the horizontal line is interrupted by the stripe structure dominating the frame and evoking the image of cloth moved by the wind, the hierarchizing function of the line was fully retained. The synthesis of reality somehow forced the change in the meaning of the horizon.*

In the works of Darin Peevy and Isai Kobayaschi this quality is defined in a completely different way. In Peevy's *Impossible Connection* (p. 65) the horizontal division of the frame is the consequence of the meeting between different visual realities. The straight junction line emphasizes the opposite nature of both spheres. And although it is not intended to have a mimetic character, its suggestiveness is close to that of a landscape horizon as it also suggests two instances of spatial organization. The horizontal division present in the works of Kobayashi's *Advent legend* (p. 55) cycle seems to be of the same character. Here also, the structural procedure evokes "mimetic" associations. As the above examples show, a horizontal line used in composition may generate completely different values. Everything depends on context. The horizon understood in such a way may lead to synthesis or closeness but it can also separate and confront.

The horizon understood as a border, tempts us to cross it, to break the established rules and to reach for new ones. This may take place in our perception as well as in our understanding of the world or in the medium through which the artist decides to realize themselves.

The penetration of the first sphere is exemplified excellently in *Elements* the triptych by Šimon Brejch (p. 32) as well as in Marcin Pazera's (p. 106) composition. The realizations of both artists penetrate the visual reality of a

- obcego naszej percepcji mikroświata. Przekroczenie horyzontu następuje tutaj poprzez wejście w głąb, dokonanie przeskalowania. Taka penetracja pozwala inaczej rozumieć porządek i organizację świata. Przekraczanie horyzontu percepcji, choć w nieco innym obszarze zaobserwować możemy również w kompozycjach z cyklu *l'arôme d'Istanbul* Masahiro Kasai (s. 49). Tytuł odnosi się bezpośrednio do identyfikacji miejsca poprzez zapachy, dokonana przez twórcę wizualizacja tej idei jest jednak swego rodzaju syntezą dwóch światów. Centryczna bądź promienista struktura kompozycji i jej kolorystyka budują skojarzenia z refleksami słonecznego światła rozpraszającego się w wodzie. Skojarzenie z klimatem południowego, leżącego po obu stronach cieśniny miasta jest tu bardzo sugestywne. Artysta, a wraz z nim widz, nie przekraczają definitywnie granicy, pozostają więc na styku dwóch światów. Zabiegiem transkodowania w sferę wizualnych wartości posłużyła się również w swej graficznej instalacji *Internet happiness* Eugenia Gortchakova (s. 39). W jej przypadku przekroczenie lingwistyczno-wizualnej granicy ma wymiar społeczny i nie jest jedynym możliwym do odczytania horyzontem. Zestawienie tabletowych diagramów jest sugestywną wizualizacją kultury języka w poszczególnych społecznościach. Poddane analizie częstotliwości występowania słowa dobrane zostały tu na zasadzie opozycji między hasłami utożsamianymi z ideami buddyzmu oraz tymi, które charakteryzują współczesną kulturę sieciowych społeczności. Czytelne dzięki wizualnym diagramom zderzenie tych światów budzi gorzką refleksję na temat kondycji ludzkości.
- Wizualnymi skojarzeniami posługuje się również w swych pracach z cyklu *Anatomy* Pascale Parrein (s. 56). W przypadku tych kompozycji przekroczenie granicy wydaje się jednak pewnego rodzaju powrotem w sferę mimetycznego obrazowania. Kaligraficzny gest uwidaczniający się w wyrazistej czarnej plamie przybiera anatomiczny kształt kości lub ludzkich narządów. Dokonuje się historyczna inwersja, abstrakcyjny znak zyskuje znamiona rzeczywistości.
- micro-world which is alien to our perception. Crossing the horizon happens through getting inside, through recalibration. Such penetration allows us to understand differently the order and organization of the world. That crossing of the horizon of perception can be observed, although in slightly different way, in the compositions making up Masahiro Kasai's cycle entitled *l'arôme d'Istanbul* (p.49). The title refers directly to the identification of a place with smells, but the visualization of this concept is a specific synthesis of two worlds. The centric or radial structure of the composition as well as the use of color remind us of sun reflections diffused in water. The association with the atmosphere of a southern town lying on the both sides of a strait is very suggestive. The artist along with the viewer do not cross definitely the border so they remain at the junction of two worlds. The procedure of transcoding into the sphere of visual values was also used by Eugenia Gortchakova in her graphic installation entitled *Internet happiness* (p.39). Here, the crossing of the linguistic-visual border has a social dimension and does not exhaust the number of horizons that can be identified. The juxtaposition of the tablet diagrams is an evocative visualization of the culture of language of particular communities. The words whose frequency of occurrence was analyzed were selected on the principle of the opposition between the ideas of Buddhism and those characterizing the contemporary culture of internet communities. The clash of the two worlds observable thanks to the visual diagrams brings forth a sad reflection on the condition of humanity.
- Visual associations are also used by Pascale Parrein in the *Anatomy* cycle (p.56). In these compositions crossing the borders seems to signify the return to the area of mimetic depiction. The calligraphic gesture shown in the expressive black stain assumes the anatomical shape of bone or body organs. A historic inversion takes place – an abstract sign acquires the character of reality.
- The determination of the horizon may be understood as a specific search for an objective order in the world. In this case the value will be expressed by the generally defined logical and structural programming of a frame. This

Ustalanie horyzontu rozumieć możemy także jako swego rodzaju poszukiwanie obiektywnego porządku w świecie.

Wówczas wartością tą będzie ogólnie pojęte logiczne i strukturalne programowanie kadru. Tym właśnie jest przecież nieustająca pogoń tzw. sztuki konkretnej za matematyczną formułą i geometrycznym uniwersalizmem wizualnego przekazu. Kwintesencją takich poszukiwań są prace Horsta Bartniga (s. 30) oraz Jana Pamuły (s. 67). Obaj artyści uznawani są obecnie za czołowych przedstawicieli nurtu sztuki opierającej się o matematyczny konkret. Co istotne, dla obu grafika jest równie ważnym obszarem artystycznego działania jak inne bardziej spektakularne media (malarstwo, rzeźba). Zależność od strukturalnego porządku sankcjonowanego prawami matematyki wykazują także kompozycje prezentowanych prac Janusza Cywickiego (s. 36), Tadeusza Gustawa Wiktora (s. 34), Eduarda Ovčáčka (s. 31), Roberta Urbáska oraz Zbyńka Janáčka (s. 38).

Przekraczanie horyzontu poznania może odbywać się również w wymiarze eksploracji właściwości samego medium.

Ustalone w przeszłości granice jego definiowania w ostatnich dziesięcioleciach były wielokrotnie już zmieniane, przesuwane, czy wręcz burzone. Ślady tych działań dostrzegalne są i dziś. Przykładem nowatorskiego podejścia do grafiki są kompozycje *Immagine silenziosa* oraz *Impronte* autorstwa Mario Palli (s. 73). Artysta ten od wielu lat konsekwentnie eksploruje specyfikę medium poprzez doświadczenia z drukowym podłożem. Zwracając uwagę na artystyczny potencjał jego przygotowania przyczynił się znacząco do zmiany postrzegania procesu graficznego. W obszarze warsztatowego eksperymentowania i przekraczania granic należy postrzegać także realizacje Andrzeja Węclawskiego (s. 77). Łącząc w jednej kompozycji techniki cyfrowego generowania obrazu z akwafortą, akwatintą oraz odbitkami szablonowymi twórca ten doskonale balansuje pomiędzy ich cechami podobnymi a definitywnymi różnicami. Umiejętnie zagospodarowuje napięcia wynikające z różnych możliwości poszczególnych technik. Konfrontując je ze sobą paradoksalnie uzupełnia ich potencjalne braki, tworzy obraz komplementarny.

is, after all, what the constant pursuit of the so called concrete art for a mathematic formula and the geometric universalism of visual message consists in. The works by Horst Barting (p. 30) and Jan Pamula (p. 67) are the essence of such search. Today, the artists are considered to be the leading representatives of the current based on the concrete terms of mathematics. What is important, for both of them graphic arts are as important an area of activity as other, more spectacular media (painting, sculpture). The dependence on the structural order sanctioned by the rules of mathematics can be found in the works of Janusz Cywicki (p. 36), Tadeusz Gustaw Wiktor (p. 34), Eduard Ovčáček (p. 31), Robert Urbáska (p. 76) and Zbyněk Janáček (p. 38).

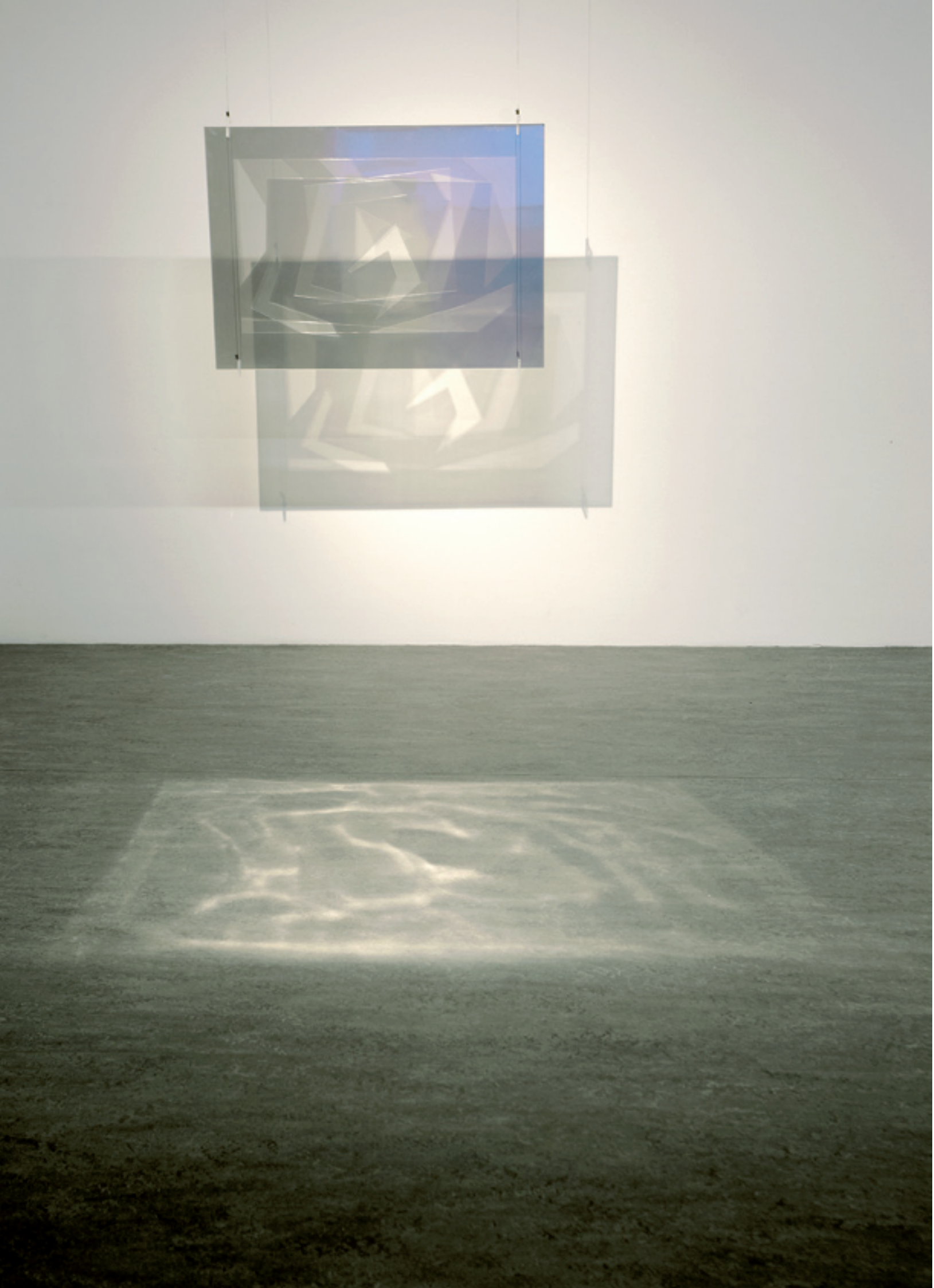
Crossing the horizon of cognition may happen through the exploration of the medium itself. In the last several dozen years the borders of its definition set in the past have been frequently changed, moved or destroyed. The traces of such activities can be seen today, too. Mario Palla's (p. 73) compositions entitled *Immagine silenziosa* and *Impronte* are the examples of the innovative approach towards graphic arts. For many years the artist has been exploring the nature of the medium through his experiments with the surface of the print. Focusing on the artistic potential hidden in the process of its preparation, he contributed to a great extend to the change in the perception of the graphic process. Also Andrzej Węclawski's (p. 77) realizations should be viewed as technical experiments and transgression of borders. Combining in one work digital techniques of image generating with etching, aquatint and template prints the artist balances very well their similarities and fundamental differences. He skillfully makes use of the tensions arising from the various possibilities offered by each technique. By confronting them, he paradoxically balances their potential limitations and creates a complementary image.

There is no doubt that the horizon is a conventional notion, impossible to be defined unambiguously, let alone definitely, but the process of discovering the world through the constant search for the horizon, its identifica-

Ponad wszelką wątpliwość horyzont jest wartością umowną, niemożliwą do jednoznacznego, a tym bardziej definitywnego zdefiniowania, jednak odkrywanie świata poprzez jego ciągłe poszukiwanie, rozpoznanie, próby przesuwania czy też przekraczania to czynności fascynujące. Przynoszą one wiele satysfakcji zarówno twórcom, jak i odbiorcom ich sztuki. Dowody tego każdy znaleźć może na prezentowanej wystawie.

tion, and the attempts to move it forward or cross it is a fascinating activity. It brings a lot of satisfaction both to artists and viewers. The evidence to that can be easily found at this exhibition.

Sebastian Dudzik

Horyzont [horizon](#) wyrażony pojęciowo w kontekście drugiego pojęcia odbitki [p r i n t a r t](#) prowadzi do otwarcia pola międzywartości, a nie zatrzymuje nas na schematach pojęć. Tak horyzont staje się zasięgiem różnie pojętych możliwości, podobnie jak odbitka inicjuje kreatywnie mentalność, kontekst zaś rozszerza rozpościeranie w nas możliwości aż po nieograniczenie.

Piszę słowo horyzont, a myślę o jawieniu się horyzontów u ptaka w locie. Ile niepochwytanych widoków powstaje, przecina się, nakłada i miesza się, a także znika jakoby zaraz nie istniały, albo przepadają wypierane przez kolejne widoki.

Przywoływane zostaje wyobrażenie „ptasiego doświadczenia horyzontów”, ponieważ jest ono bliskie kreacji przez ułamki czasu zaistnień i samowymazywanie się w ciągach następowania po sobie – podobnie jak moczenie i wysychanie śladów.

Pamięć potrafi pozostawić, niespodziewanie dla siebie, odbitkę światła słonecznego w postaci projekcji dwóch jasnych, nikłych krążków na plecach idącego przodem, odbitych przez szkiełka okularów idącego za nim:

- i tak zamiast horyzontu jawi się jego zmienne spostrzeganie i znikanie
- słońce z okularami i spostrzeżeniem pracują na rzecz pamięci tak nikłego obrazu tej odbitki
- kontekst łączy zmienność widzenia, od zaistnienia do obrazu horyzontu ze spostrzeżeniem jego okularów jako źródła projekcji odbitki zależnej od kąta padania światła i pojawiania się ekranu.

Tak namysł, spostrzeżenia i zbiegi okoliczności zdarzeń czynią przemiany w myśleniu.

[Horizon horizon expressed conceptually through the notion of impression p r i n t a r t, opens up a field of inter-value instead of arresting us in formulaic notions. Thus horizon becomes the reach of variously defined possibilities, similarly to the way in which impression creatively initiates mentality, and context expands the broadening of possibilities in us to infinity.](#)

[When I say horizon, I mean the appearance of horizons to a bird in flight. So many fleeting images come into sight, intersect, overlap and merge, and so many disappear in an instant as if they have never existed, or are succeeded by other views.](#)

[The image of “bird’s experience of horizons” is evoked because it is close to the creation of instantaneous beings and their successive self-effacement, similar to the application and drying of graphic marks.](#)

[Memory can leave, unexpectedly to itself, an impression of sunlight in the form of two small, bright circles projected onto the back of a pedestrian, cast by the glasses of someone who follows:](#)

- and so, instead of a horizon there is its alternating perception and disappearance
- sunlight, together with the glasses and perception work for the memory of such a faint image of this impression
- context unites the mutability of vision, from origin to image of the horizon with perceiving its glasses as the source of an imprint depending on the light angle and the presence of a screen.

[This is how considerations, observations and coincidences transform thought.](#)

J. Berdyszak
Poznań, 5.VIII.2012
[Poznań, August 5, 2012](#)

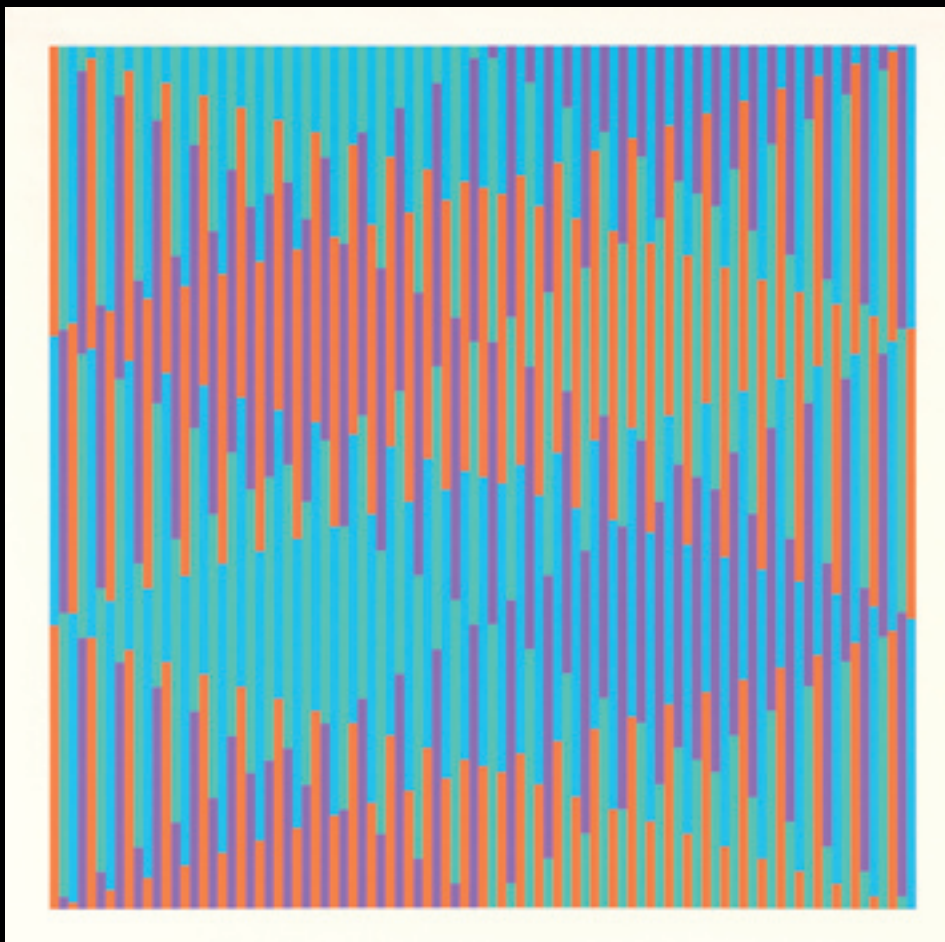
Katalog
[Catalogue](#)

Ahmadi Faezeh
(Iran Iran)

Seria: *Niestabilny Floating series*
mezzotinta mezzotint
21 × 29 cm

2011

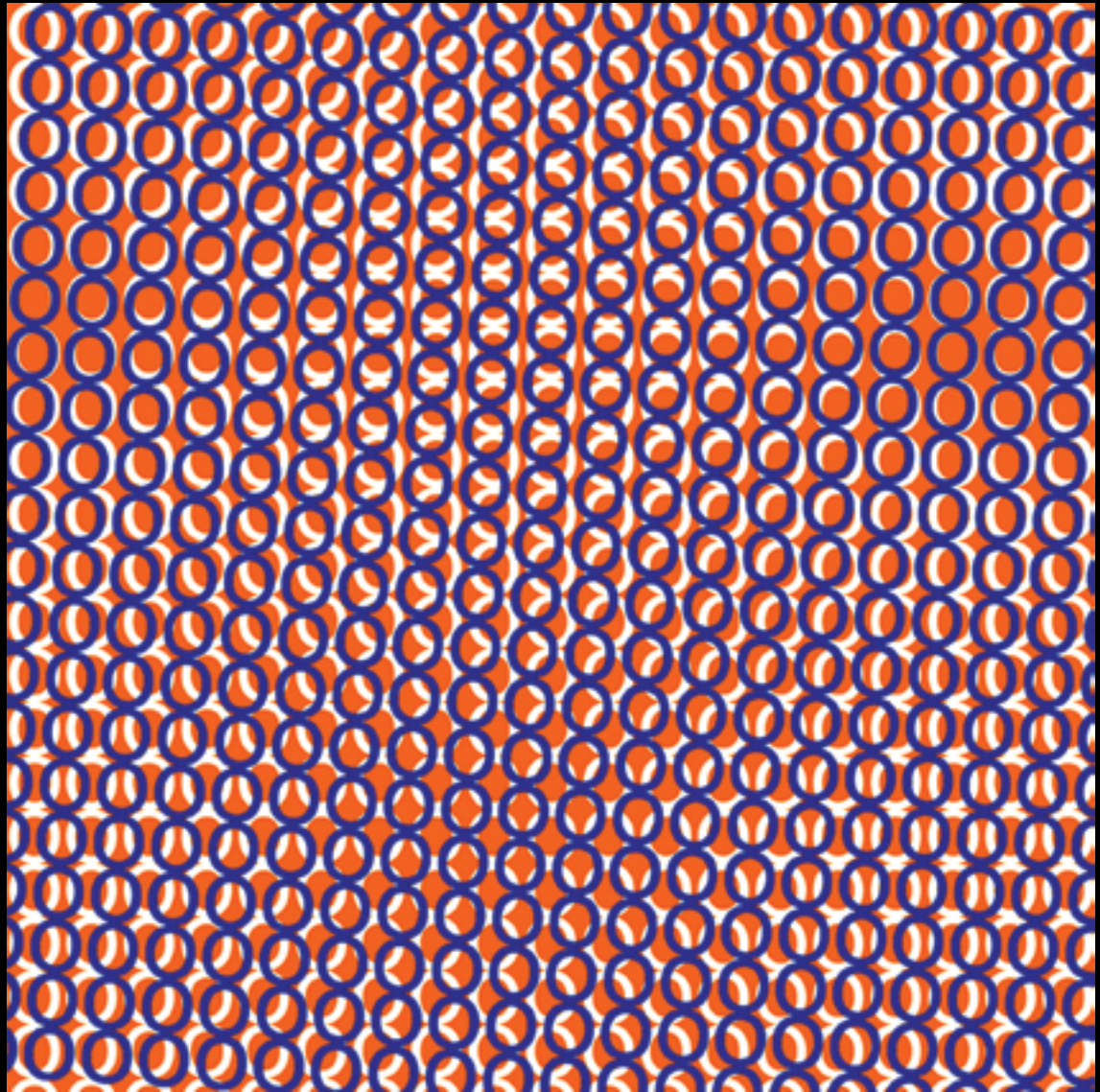
Horst Bartnig
[Niemcy [Germany](#)]

• 140 rozdzielonych linii w kolorze niebieskim i fioletowym 140 linii
w kolorze pomarańczowym i zielonym 140 disjoints in blue and violet
140 lines in orange and green
druk cyfrowy digital print
56 × 56 cm

2011

70 rozdzielonych linii w kolorze fioletowym 70 linii w kolorze zielonym
70 disjoints in violet 70 lines in green
druk cyfrowy digital print
56 × 56 cm

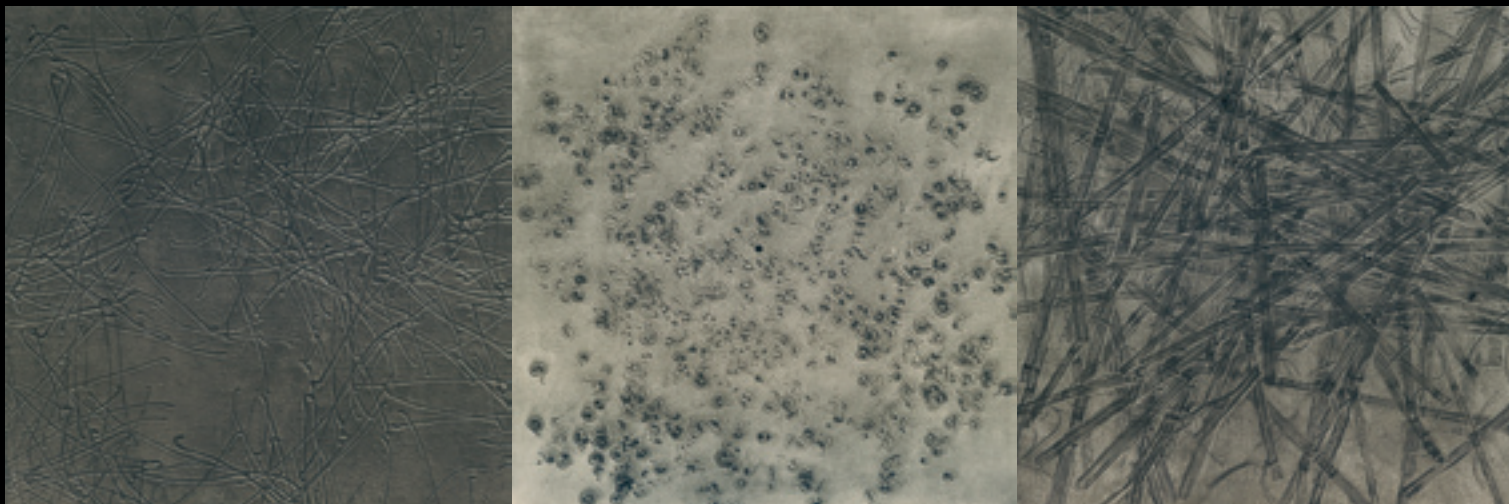
2011

Eduard Ovčáček
(Czechy Czech Republic)

Optikl *Optikl*
druk cyfrowy na płótnie digital print on canvas
100 × 100 cm

2010

Šimon Brejcha
(Czechy [Czech Republic](#))

Elementy roślin *Elements Of The Plants*
technika własna [artist's own](#)
50 × 150 cm (tryptyk [triptych](#) 3 × 50 cm × 50 cm)

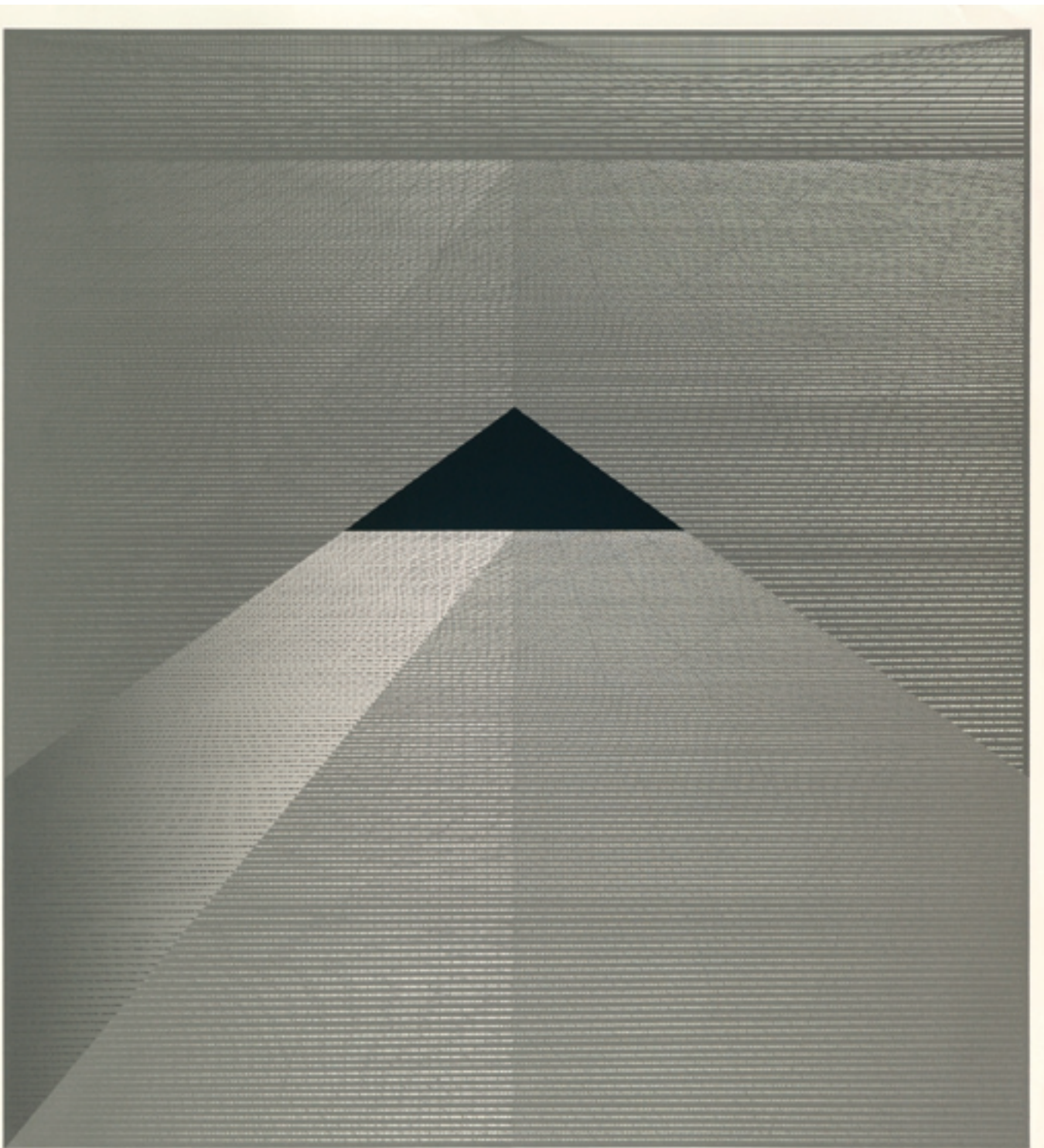
2011

Yoshio Imamura
[Japonia Japan]

Bezustanne przekształcanie *Continual Change*
technika własna [akwaforta, drzeworyt, wstawka] artist's own
[etching, woodblock, leaf]
70 × 148 cm

2010

Tadeusz Gustaw Wiktor
[Polska [Poland](#)]

Medytacja IV-A [Meditation IV-A](#)
druk cyfrowy [digital print](#)
118 × 107 cm

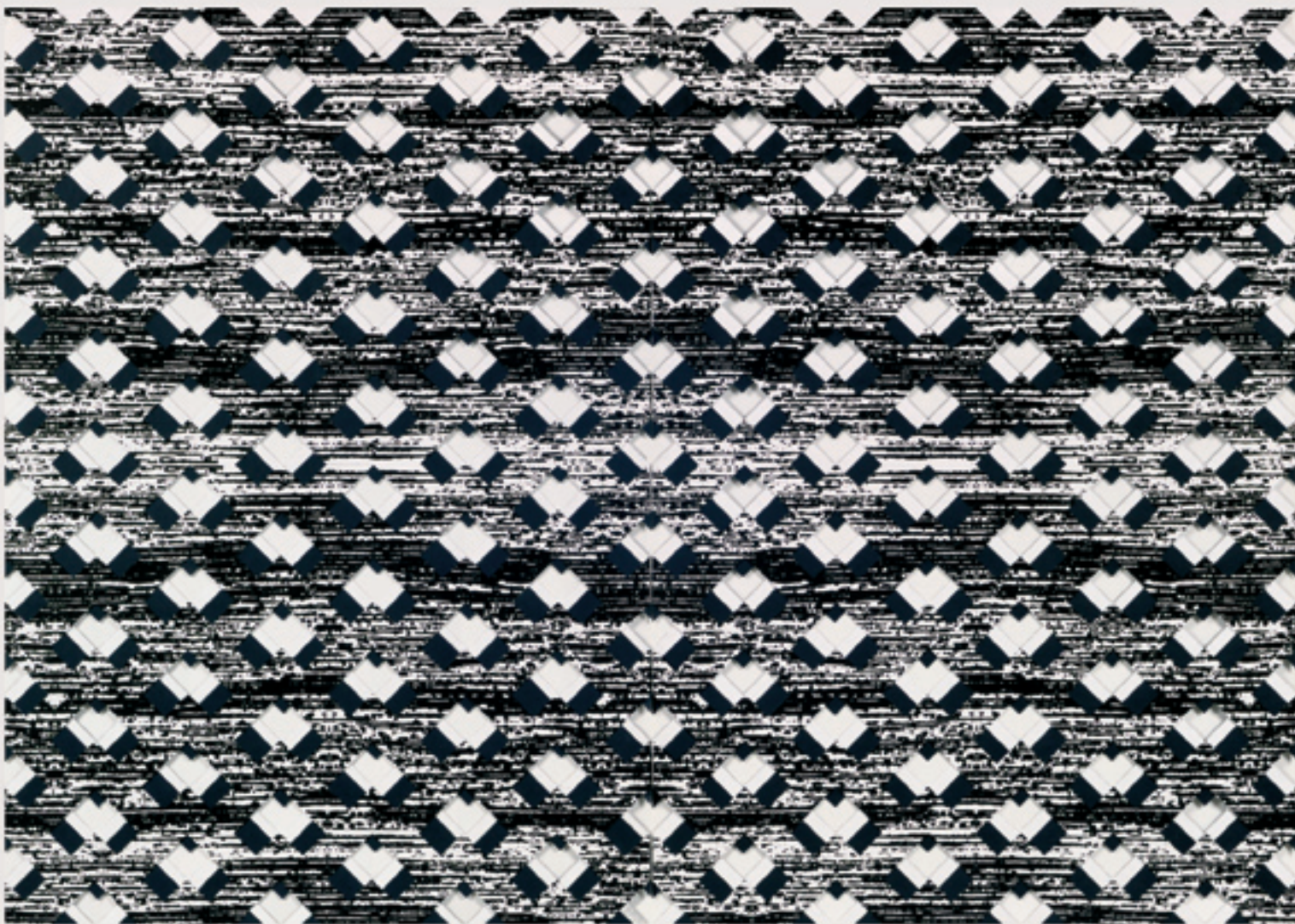
2011

Jan Berdyszak
(Polska [Poland](#))

Poruszone passe-par-tout I / Moved passe-par-tout I
grafika warstwowa, matryca, 14 warstw transparentnych folii
layers of graphic, matrix, 14 layers of transparent film
70 × 97,8 cm

2003

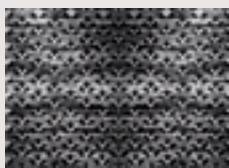
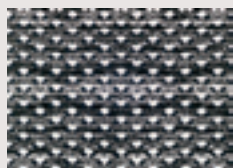

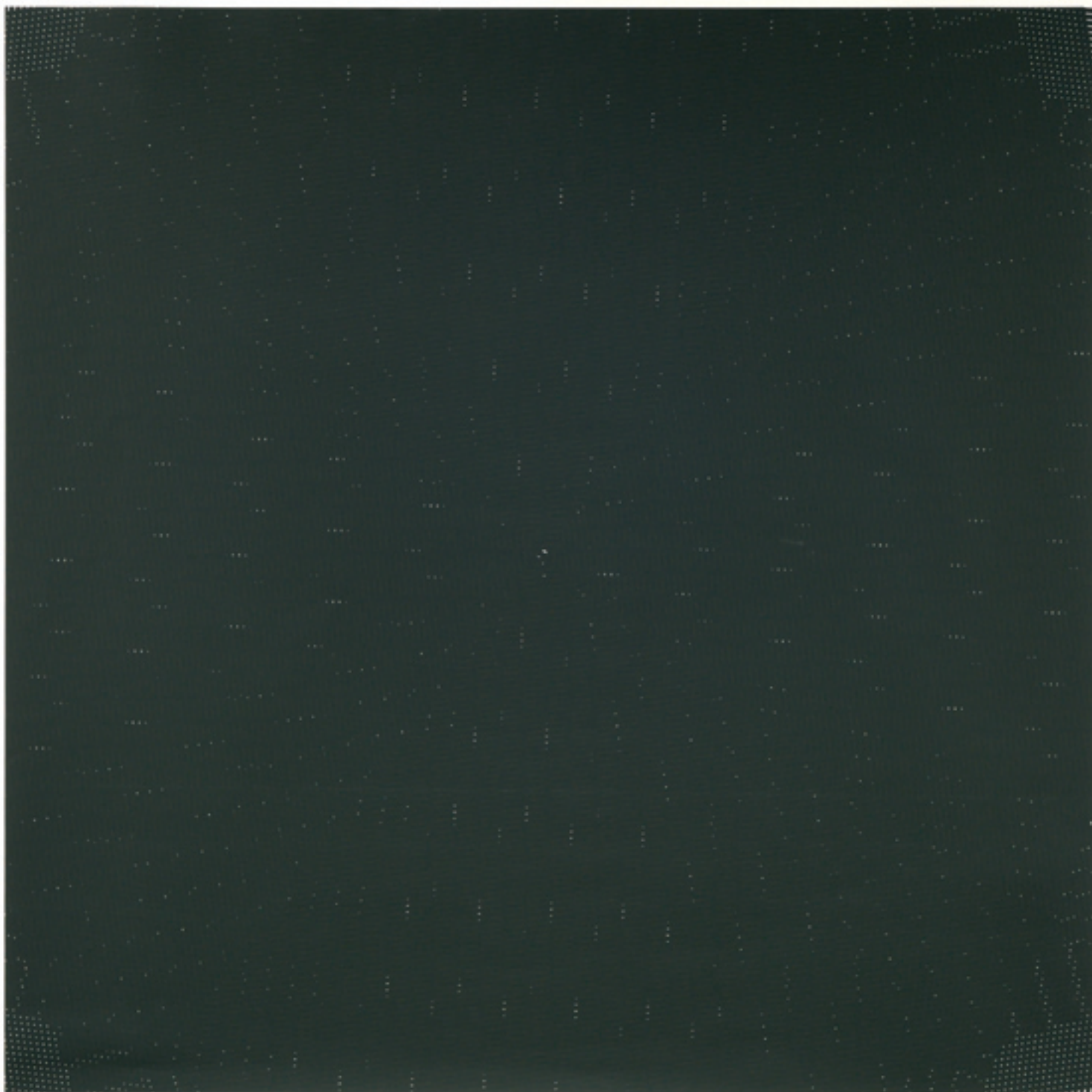
Janusz Jerzy Cywicki
[Polska [Poland](#)]

Ukryta podwójność – 1 *Double Hidden – 1*
serigrafia, technika własna *serigraphy, artist's own*
100 × 140 cm

2011

(dyptyk, druk dwustronny *diptych, duplex printing*)

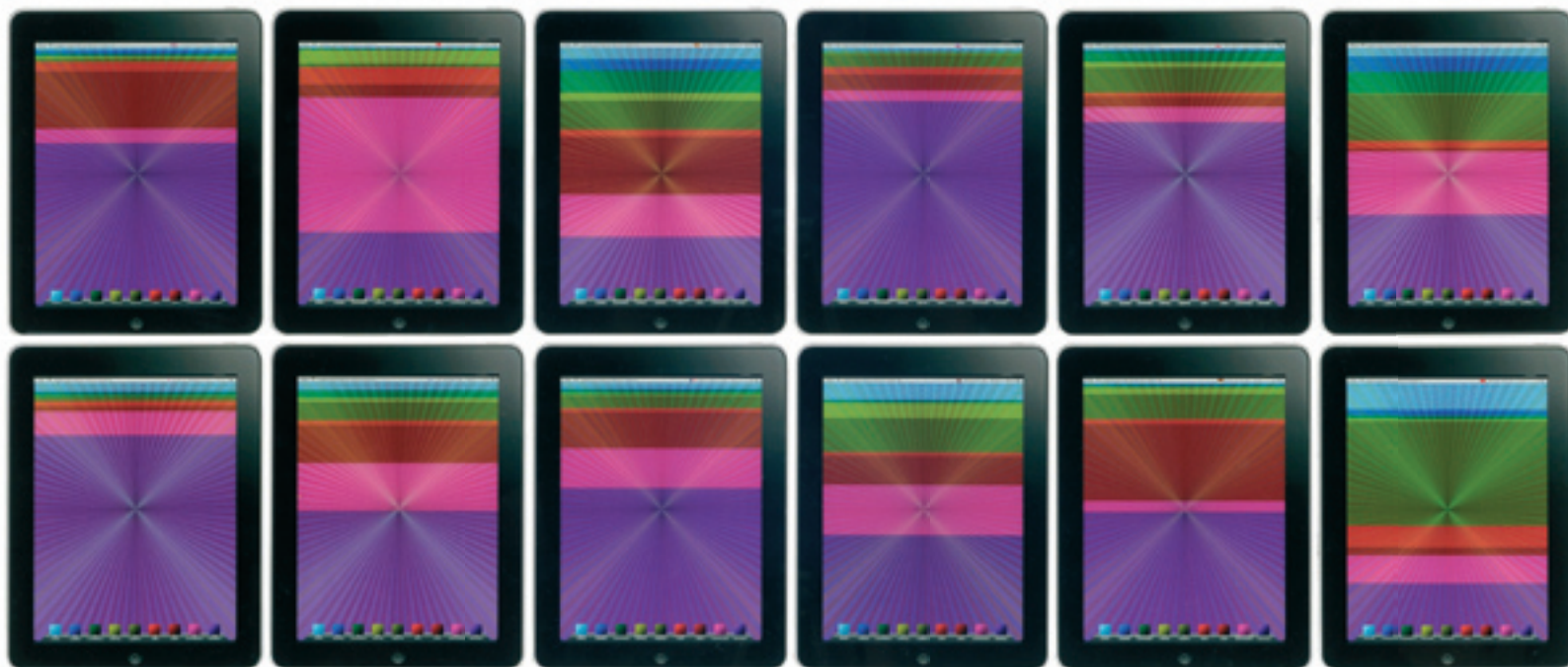

Zbyněk Janáček
[Czechy [Czech Republic](#)]

Czarny obraz [Black Canvas](#)
druk cyfrowy [digital print](#)
150 × 150 cm

2011

Eugenia Gortchakova
(Niemcy [Germany](#))

Błogostan Internetu [Internet Hoppines](#)
C-print na papierze, podłoże plexiglas [C-Print on Paper, under plexiglass](#)
50 × 120 cm (12 druków 24,85 × 19,42 cm [12 prints 24,85 × 19,42 cm](#))

2011

Josephine Ganter
(Wielka Brytania **Great Britain**)

Człowiek o zmierzchu **Dusk Man**
druk cyfrowy **digital print**
148 × 92 cm

2011

Brandon Gunn
[Kanada [Canada](#)]

Lab cyfrowy, 28 lipca *Digital Lab, July 28*
druk cyfrowy [digital print](#)
104 × 150 cm

2011

Gülçin Günaydın
[Türcja Turkey]

Spadająca dziewczyna IV *Falling Girl IV*
drzeworyt woodcut
84 x 52 cm

2011

Takahashi Fumiko
(Japonia [Japan](#))

Naczynia VI A Vessel VI
akwaforta [etching](#)
150 × 82 cm

2009

Nobuko Hamano
[Japonia [Japan](#)]

• *Zapis w kolorze niebieskim 2011 I* *Blue record 2011 I*
technika mieszana [mixed media](#)
120 × 90 cm

2011

Zapis w kolorze niebieskim 2011 II *Blue record 2011 II*
technika mieszana [mixed media](#)
120 × 90 cm

2011

Liz Ingram
[Kanada [Canada](#)]

Wtargnięcie II *Invasion II*
druk cyfrowy, sucha igła [digital print](#), [drypoint](#)
127 × 89 cm

2011

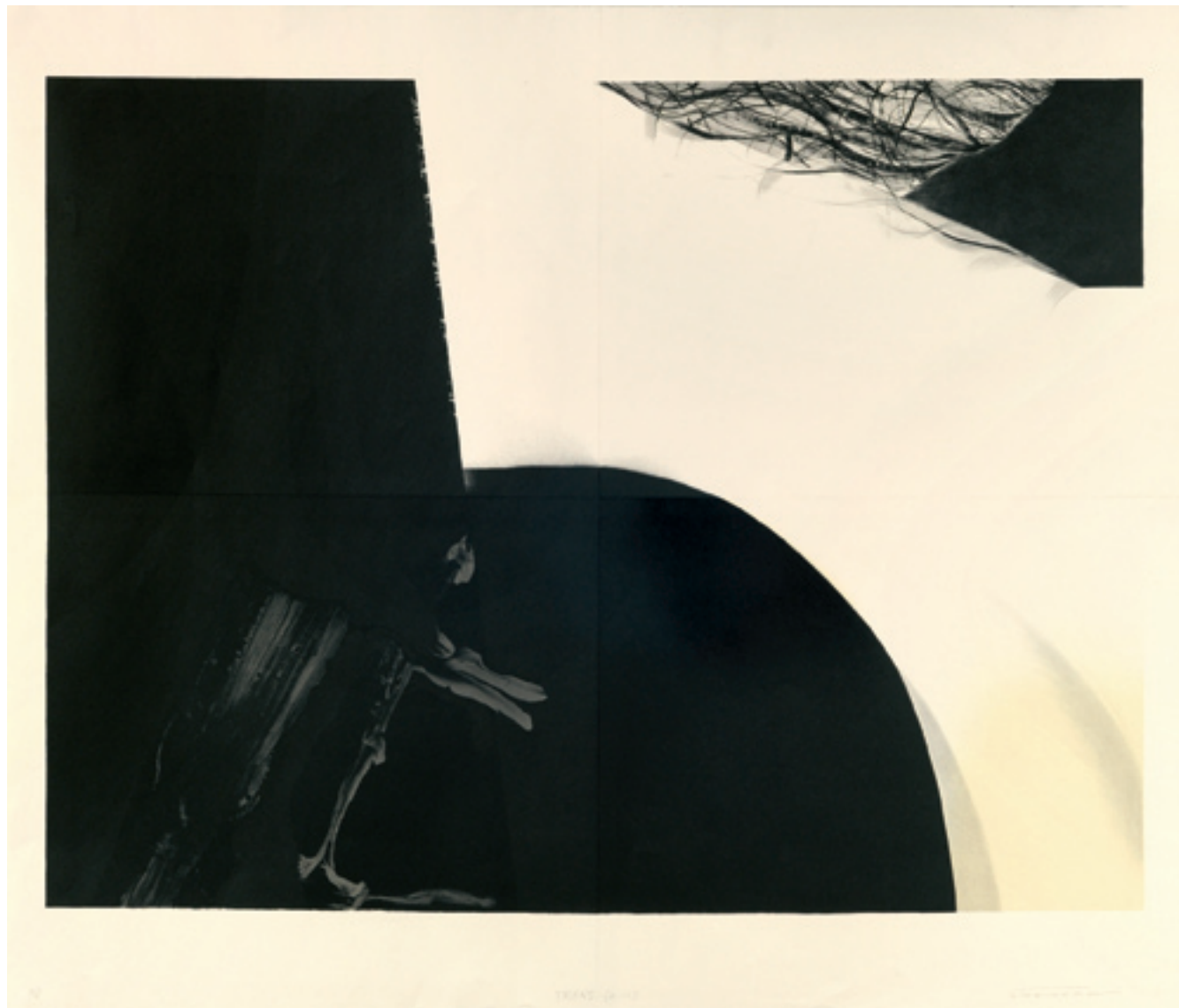
Janne Laine
[Finlandia [Finland](#)]

• *Zapomniana przyszłość I* *Forgotten Future I*
grawiura polimerowa [polymer gravure](#)
64 × 97 cm

2011

Zapomniana przyszłość III *Forgotten Future III*
grawiura polimerowa [polymer gravure](#)
64 × 92 cm

2011

Eiko Honda
(Japonia [Japan](#))

• *Trans (2-11) Trance (2-11)*
litografia [lithography](#)
124 × 150 cm

2011

Trans (1-11) Trance (1-11)
litografia [lithography](#)
124 × 150 cm

2011

73

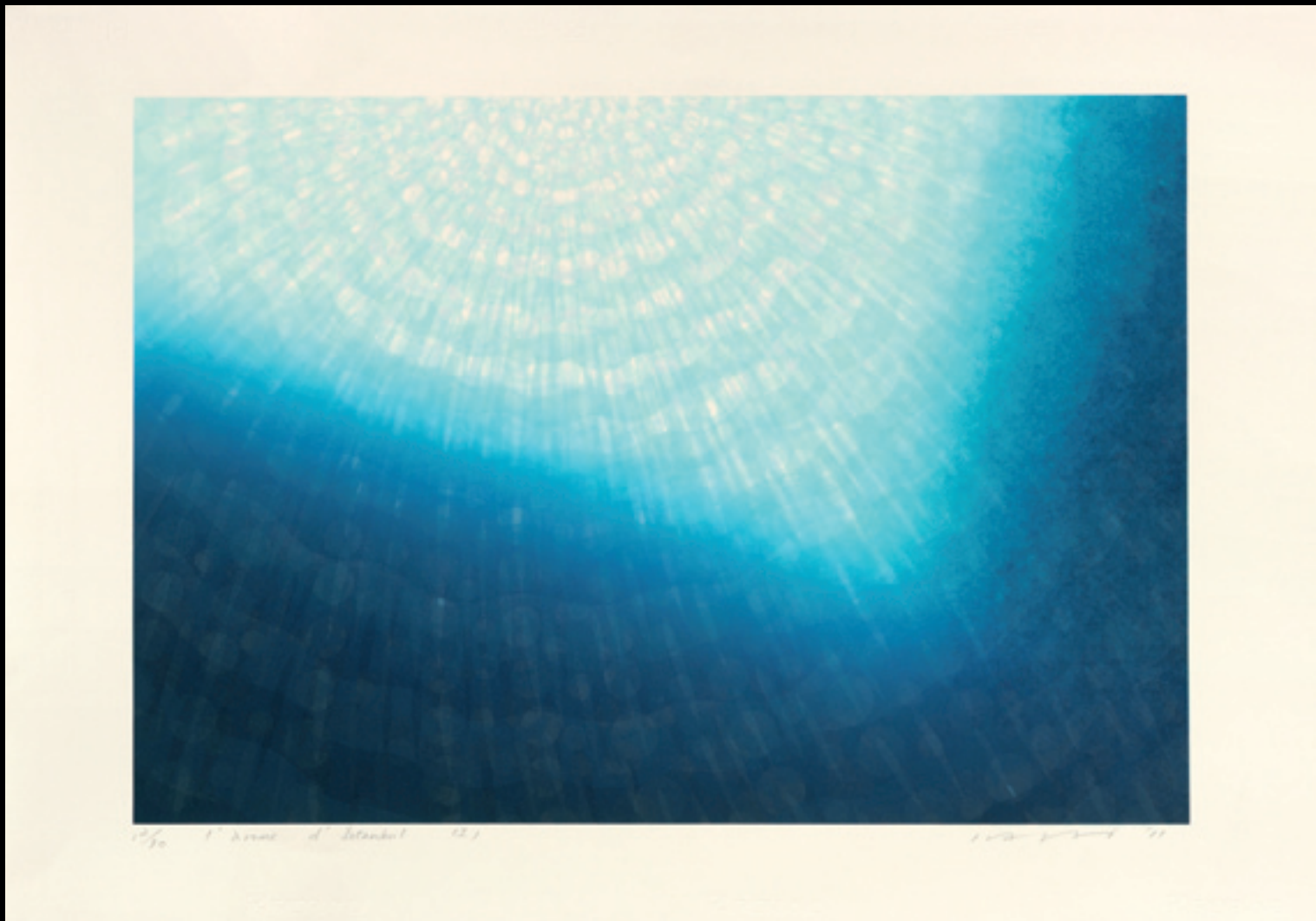
Mezna rzeka #1

Muddy River #1

Koyuki Kazahaya
[Japonia [Japan](#)]

Mezna rzeka #1 *Muddy River #1*
mezzotinta [mezzotint](#)
60 x 100 cm

2011

Masahiro Kasai
(Japonia [Japan](#))

• *Zapach Stambulu (I) l'arôme d'Istanbul (I)*
serigrafia [serigraphy](#)
55 × 80 cm

2011

Zapach Stambulu (II) l'arôme d'Istanbul (II)
serigrafia [serigraphy](#)
55 × 80 cm

2011

Suguru Katagiri
[Japonia [Japan](#)]

Nasze skupienie z jednej strony *The Our One Focus*
sucha igła [drypoint](#)
80 × 100 cm

2011

Jochen Koehn
(Niemcy [Germany](#))

2-011 2-011
akwaforta [etching](#)
54 × 62 cm

2011

Margret Kohler-Heilingsetzer
(Austria [Austria](#))

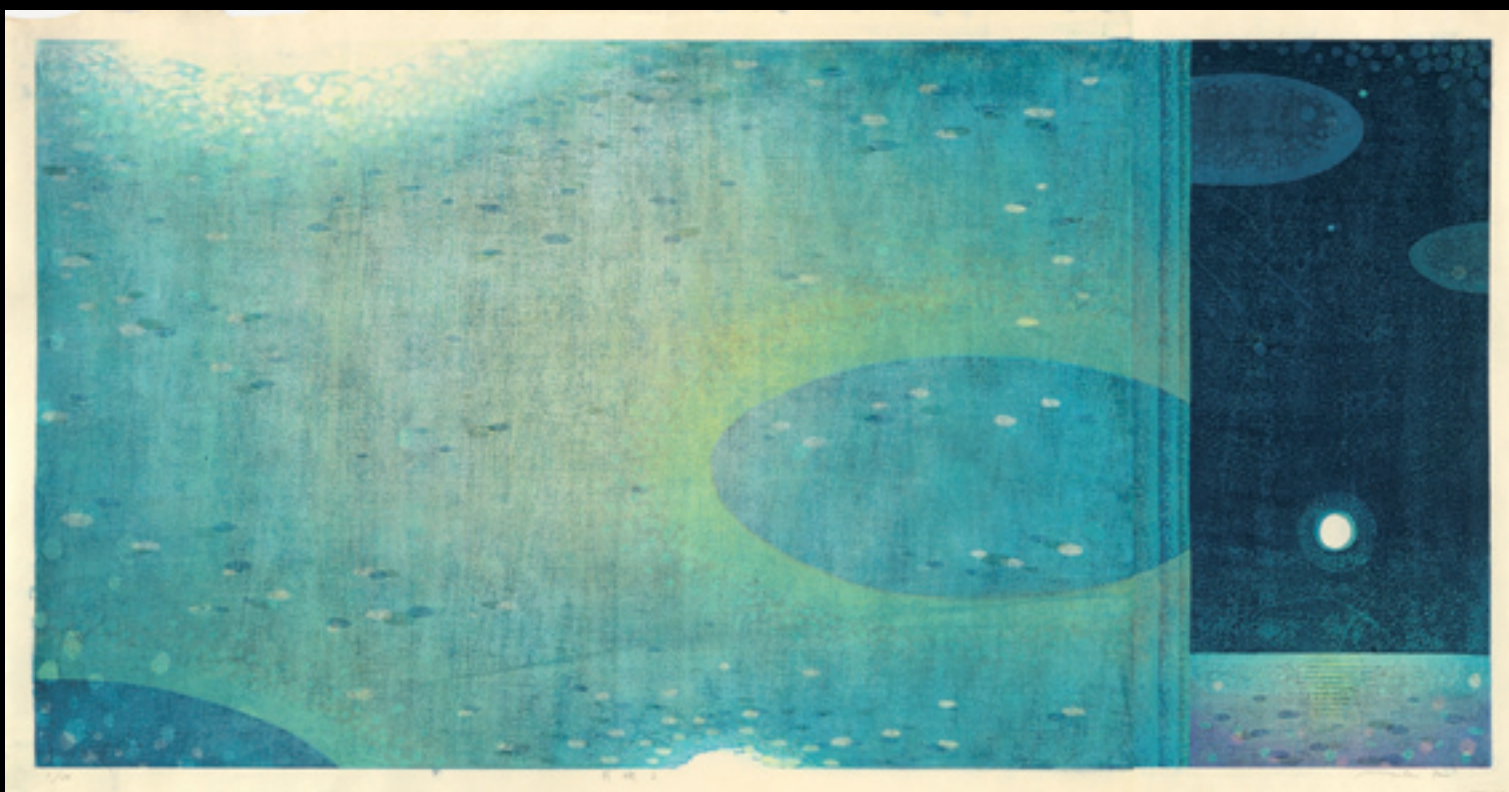
- *Fatamorgana 3* [Fata morgana 3](#) 2011
offset [offset](#)
29 × 80 cm
- Porzuceni* [Abandoned](#) 2011
offset [offset](#)
29 × 80 cm
- Źródła odmienności – taki sam kierunek* [Different origin – same direction](#) 2010
offset [offset](#)
29 × 80 cm

Lubomir Krastev
(Bulgaria [Bulgary](#))

Uzwajenie 1 [Coils 1](#)
akwaforta [etching](#)
60 × 103 cm

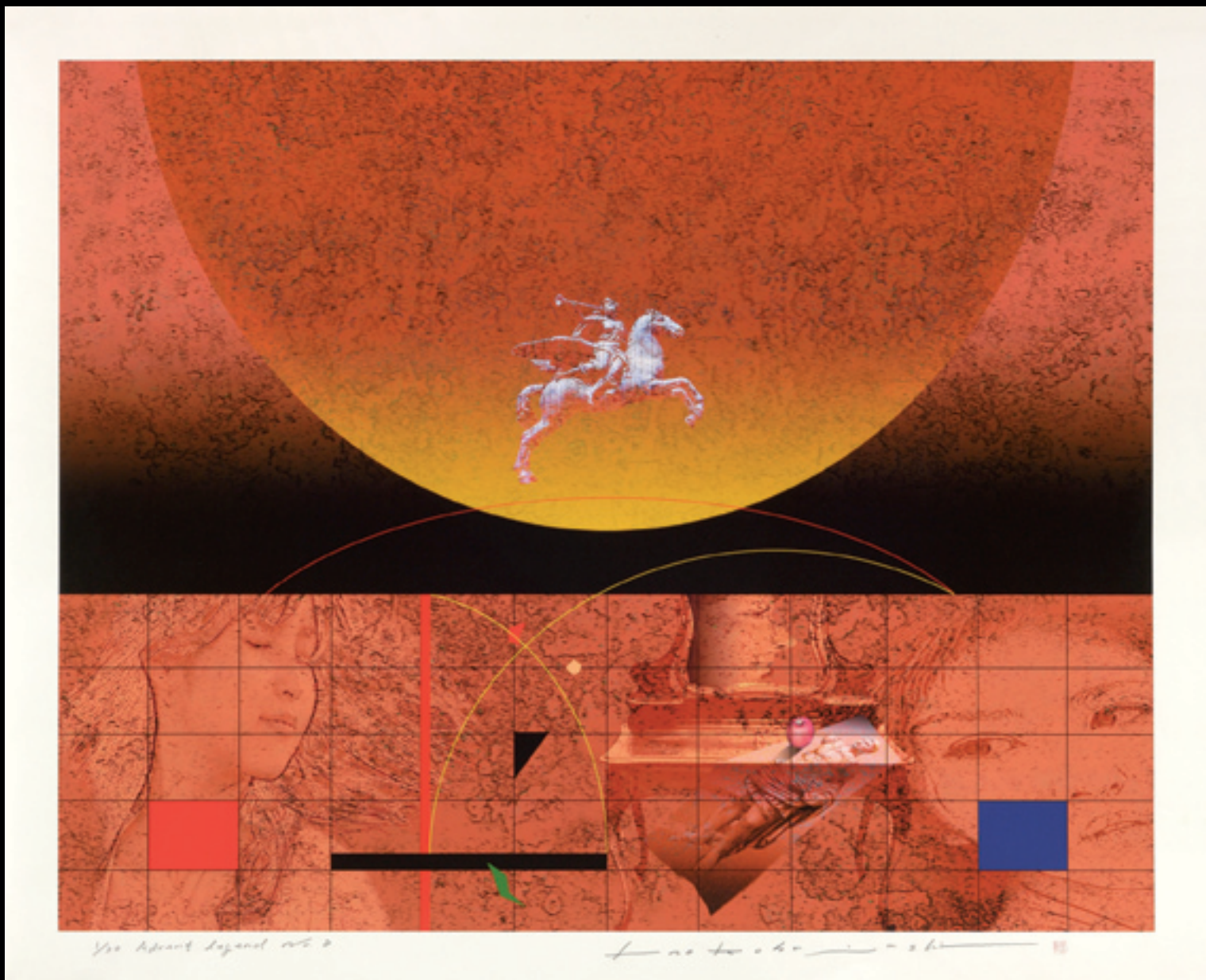
2010

Miyuki Kondo
[Japonia [Japan](#)]

Odbicie księżyc 2 *Reflected Moon 2*
drzeworyt [woodcut](#)
60,5 × 120 cm

2011

Isao Kobayashi
(Japonia Japan)

▪ *Nadejście Legenda nr 8* *Advent Legend no. 8*
druk cyfrowy digital print
80 × 100 cm

2011

Nadejście Legenda nr 9 *Advent Legend no. 9*
druk cyfrowy digital print
80 × 100 cm

2011

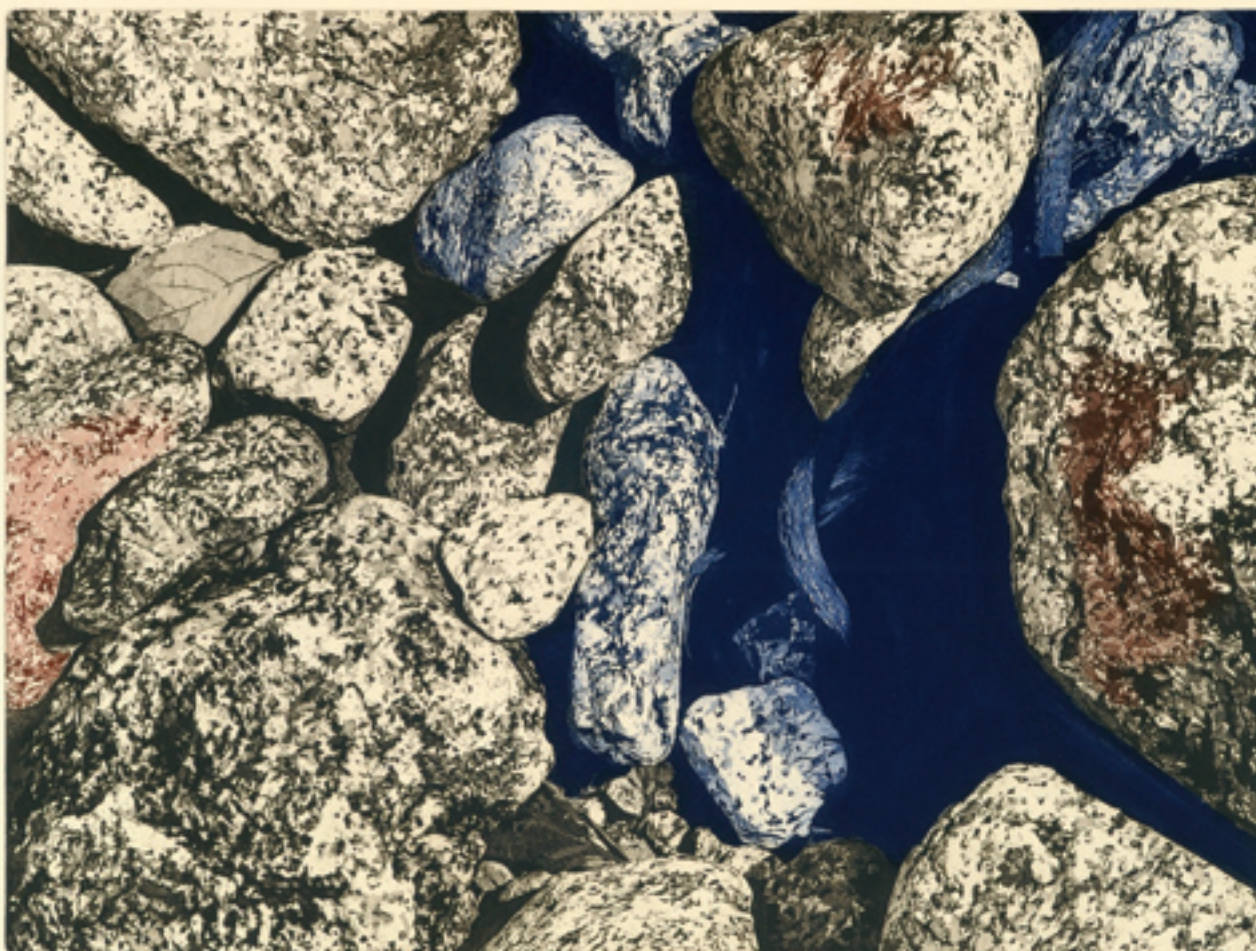
Pascale Parrein
[Francja France]

Anatomia subiektywna II *Subjective Anatomy II*
akwaforta [etching](#)
70 × 50 cm

2011

Anatomia subiektywna III *Subjective Anatomy III*
akwaforta [etching](#)
70 × 50 cm

2011

Young Ae Lee
[Korea Płd. South Korea]

Zmienność życia 10-II Floating Lives 10-II
akwaforta, akwatinta etching, aquatint
59 × 79 cm

2010

Zmienność życia 10-IV Floating Lives 10-IV
akwaforta, akwatinta etching, aquatint
59 × 79 cm

2010

Piotr Muschalik
[Polska [Poland](#)]

Vanitas XXXIII *Vanitas XXXIII*
druk cyfrowy [digital print](#)
69 × 69 cm

2011

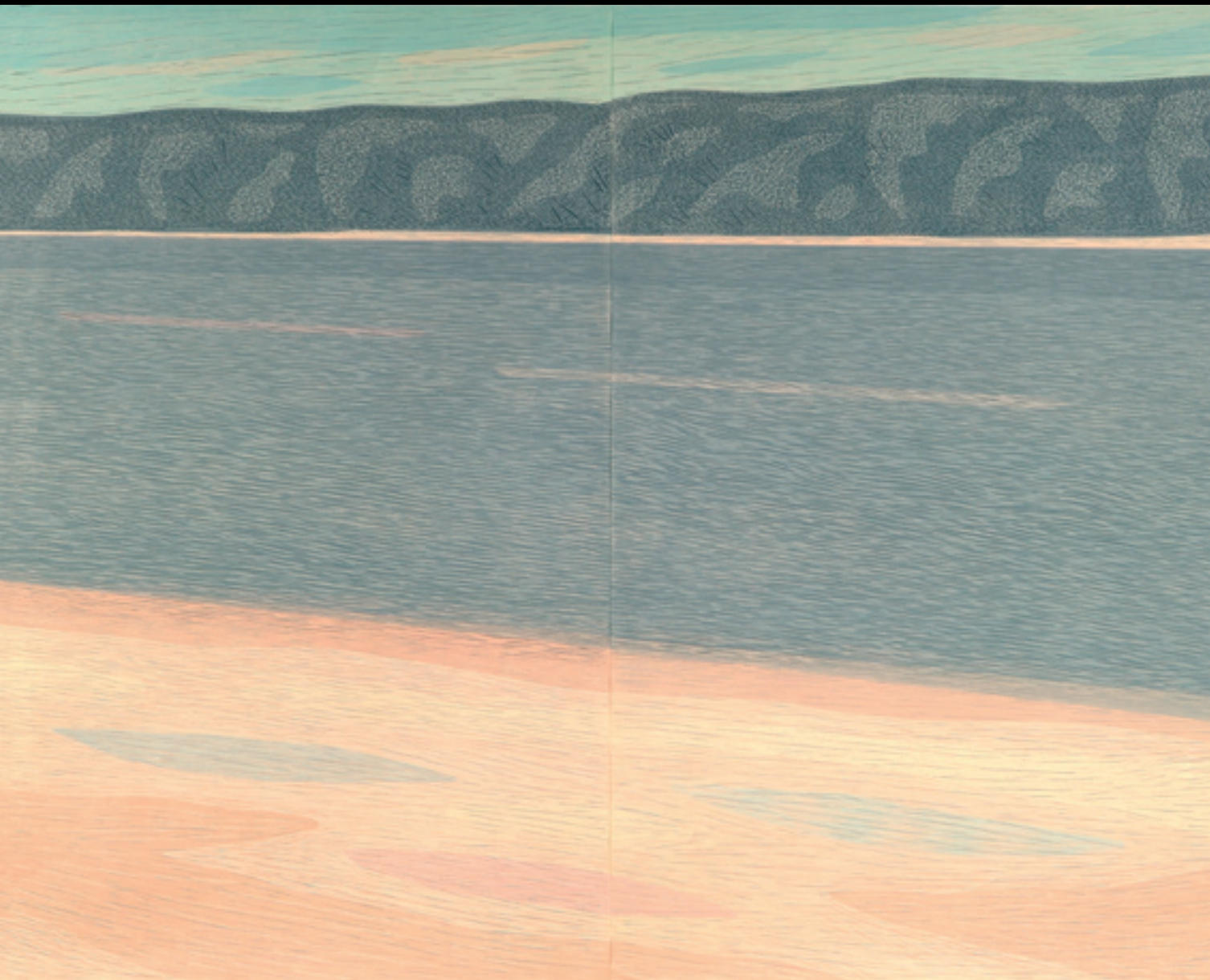
Mitch Mitchell
[Kanada [Canada](#)]

▪ *Druga łuku* [The Distance Arc](#)
druk cyfrowy (UV ink), giclee [digital print \(UV ink\)](#), giclee
96 × 121 cm

2011

Wędrowni bogowie [Wandering Gods](#)
druk cyfrowy (UV ink), giclee [digital print \(UV ink\)](#), giclee
96 × 121 cm

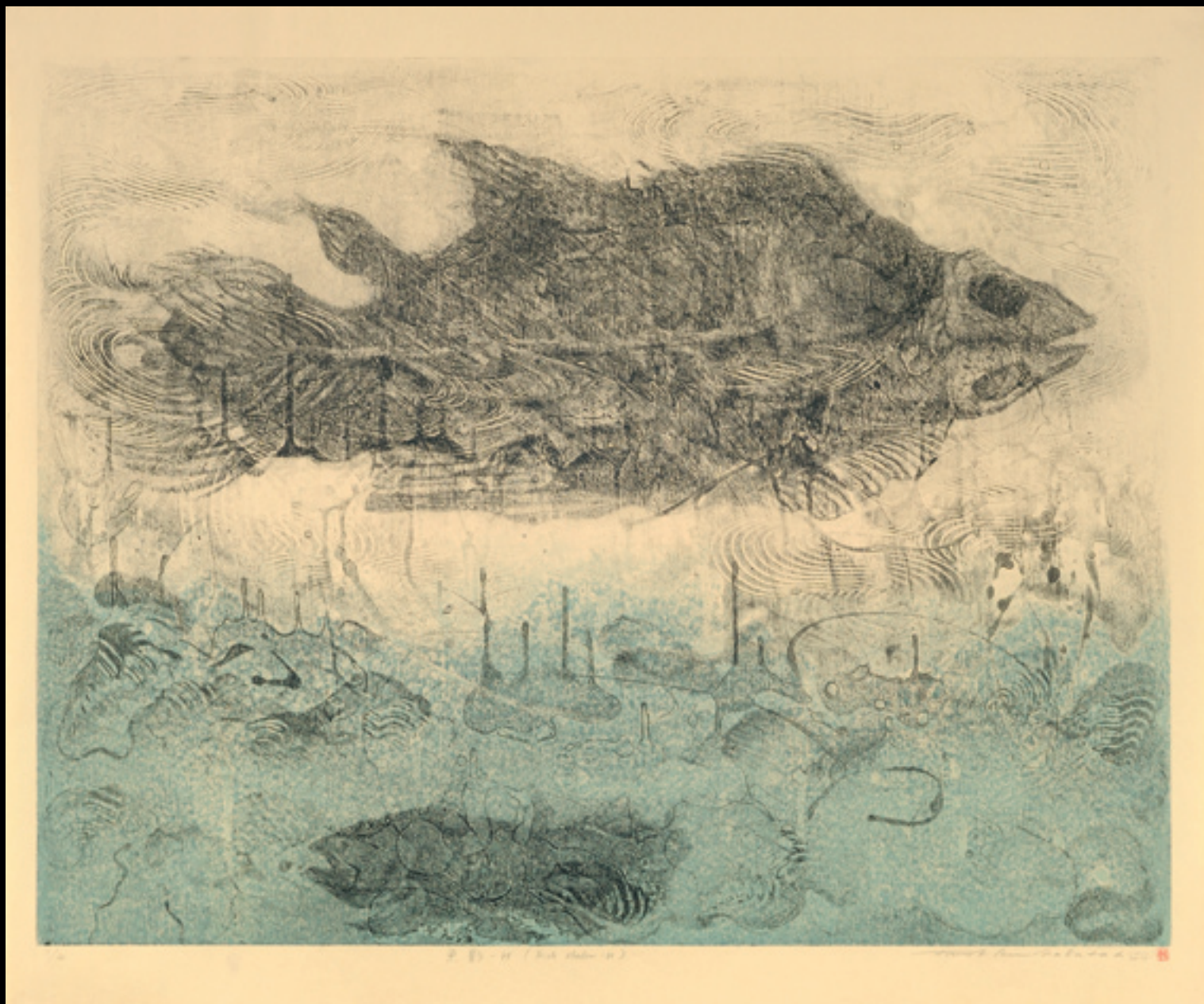
2011

Dmitrije Pecić
[Serbia [Serbia](#)]

Dunaj Danube
drzeworyt [woodcut](#)
125 × 150 cm

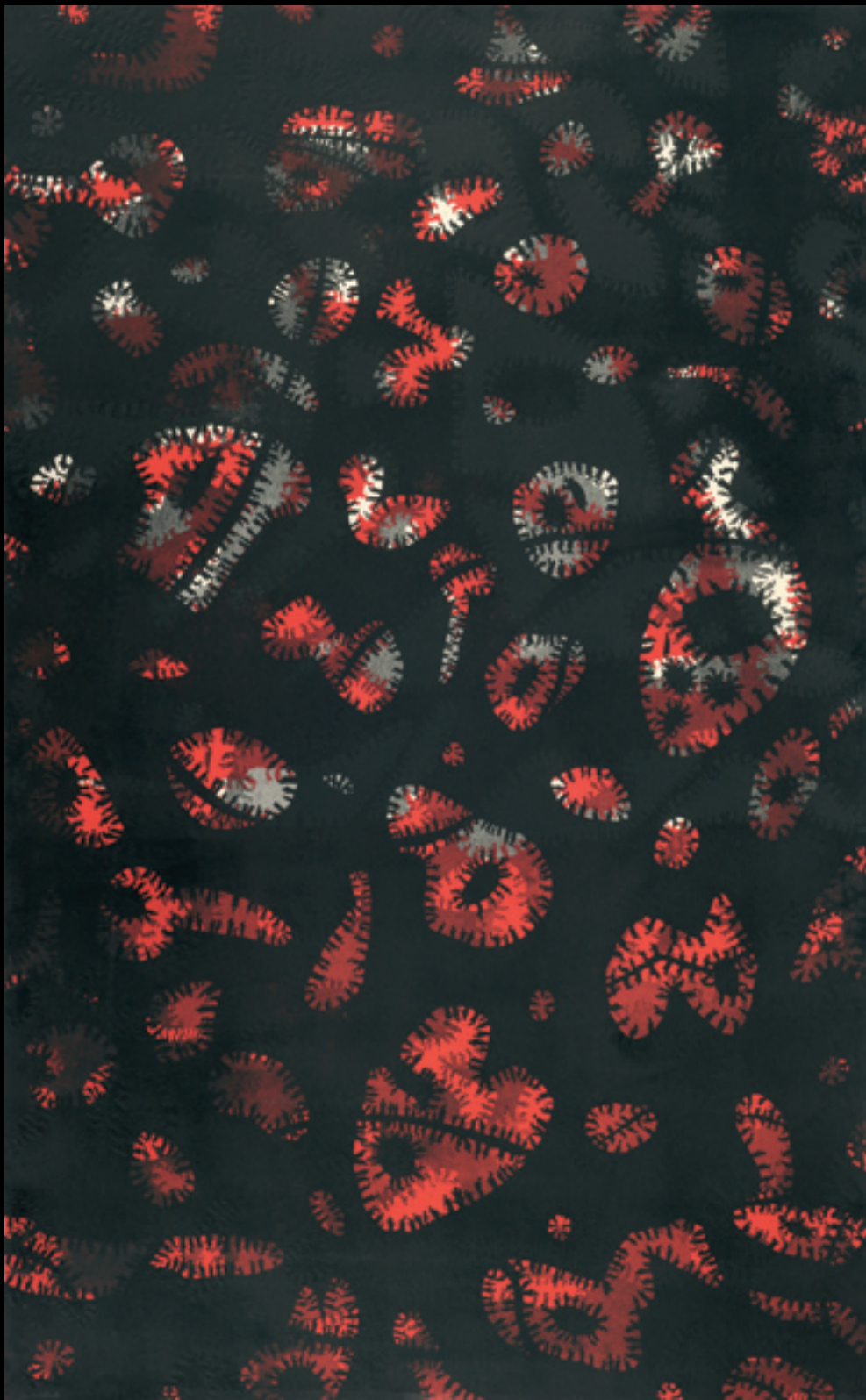
2010

Fumihiko Nakatoh
(Japonia [Japan](#))

Cień ryby - H Fish Shadow - H
drzeworyt, litografia woodcut, lithography
70 × 90 cm

2011

Gunter Damisch
[Austria [Austria](#)]

• *Perforacja świata* *Weltlöcher*
drzeworyt [woodcut](#)
200 × 125 cm

2011

Świat sieci *Welt wegnetz*
drzeworyt [woodcut](#)
200 × 125 cm

2011

Karen Kunc
(Stany Zjednoczone [United States](#))

Whelming Waters
drzeworyt [woodcut](#)
97 × 183 cm

2011

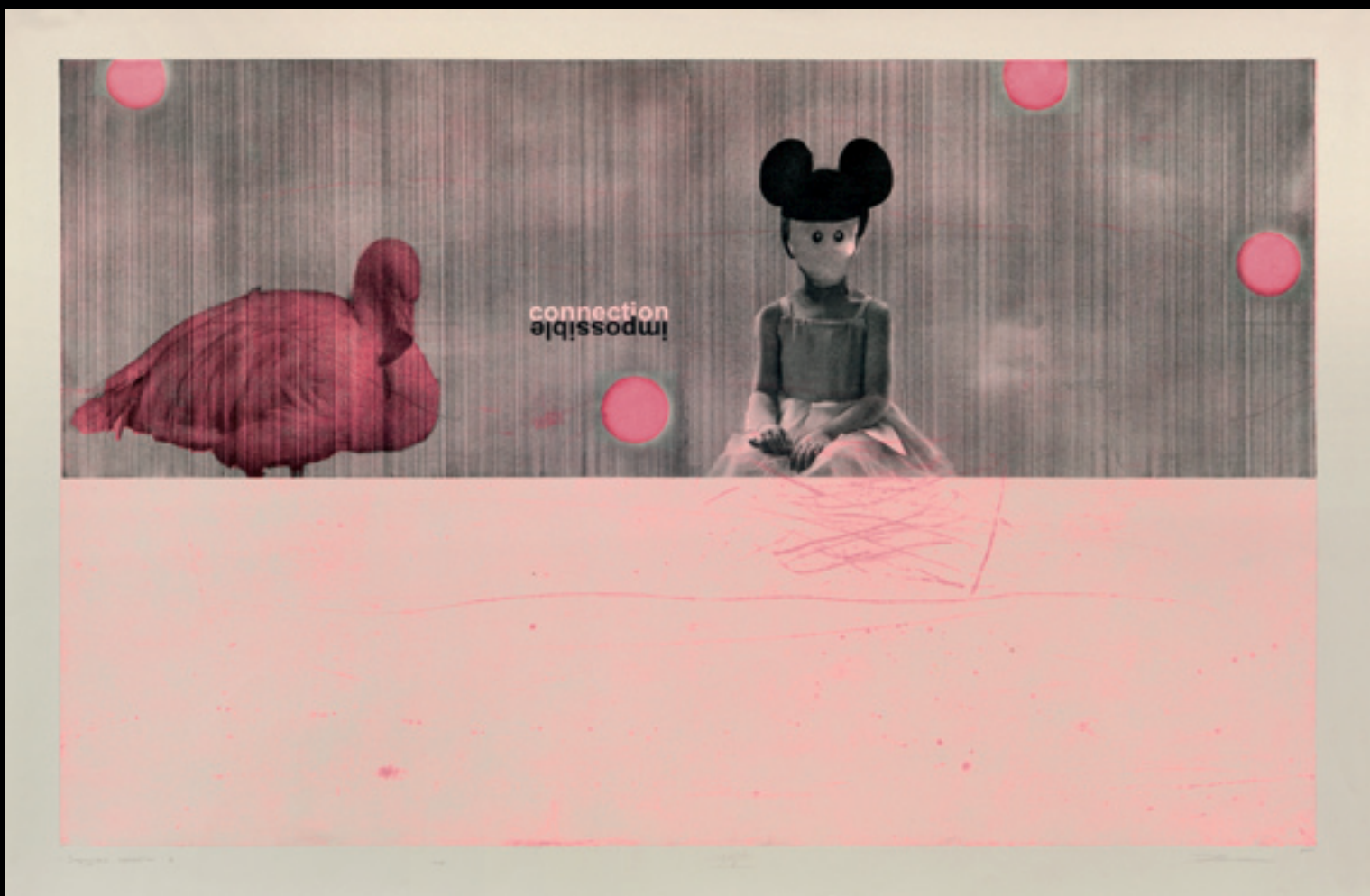
Michiko Suzuki
[Japonia [Japan](#)]

• *Nadzieja Magan zamknięta w skrzyni Hope Chest for Magan*
technika mieszana [mixed media](#)
87 × 120 cm

2011

Nadzieja Sakna zamknięta w skrzyni Hope Chest for Sakna
technika mieszana [mixed media](#)
112 × 150 cm

2011

Darina Peeva
(Bulgaria [Bulgary](#))

Powiązanie niemożliwe 1 *Impossible connection 1*
akwaforta, litografia *etching, lithography*
80 × 120 cm

2011

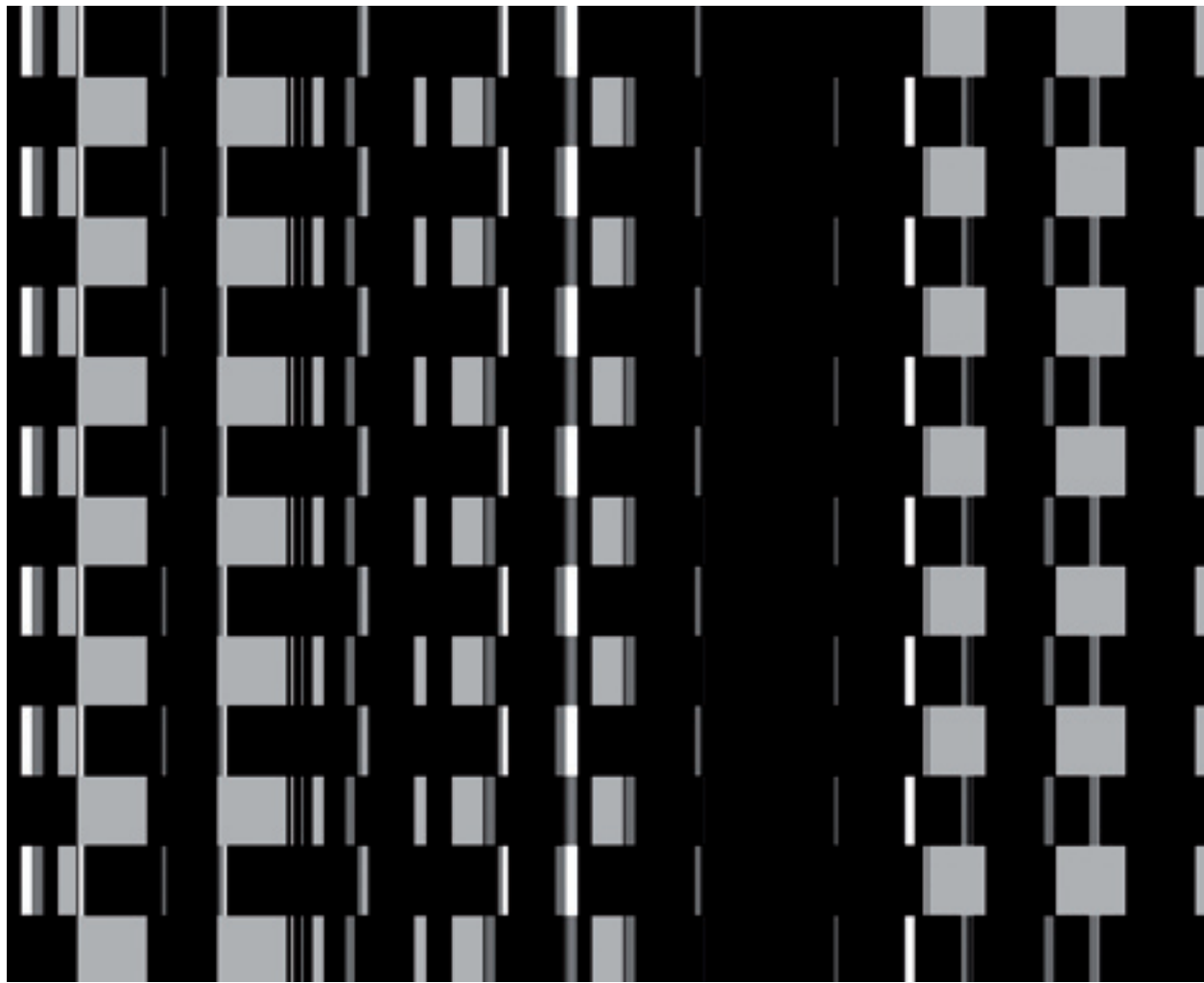
Junji Sakai
[Japonia [Japan](#)]

• *Lluna Negra`11-V* *Lluna Negra`11-V*
litografia [lithography](#)
76 × 56 cm

2011

Lluna Negra`11-VII* *Lluna Negra`11-VII
litografia [lithography](#)
76 × 56 cm

2011

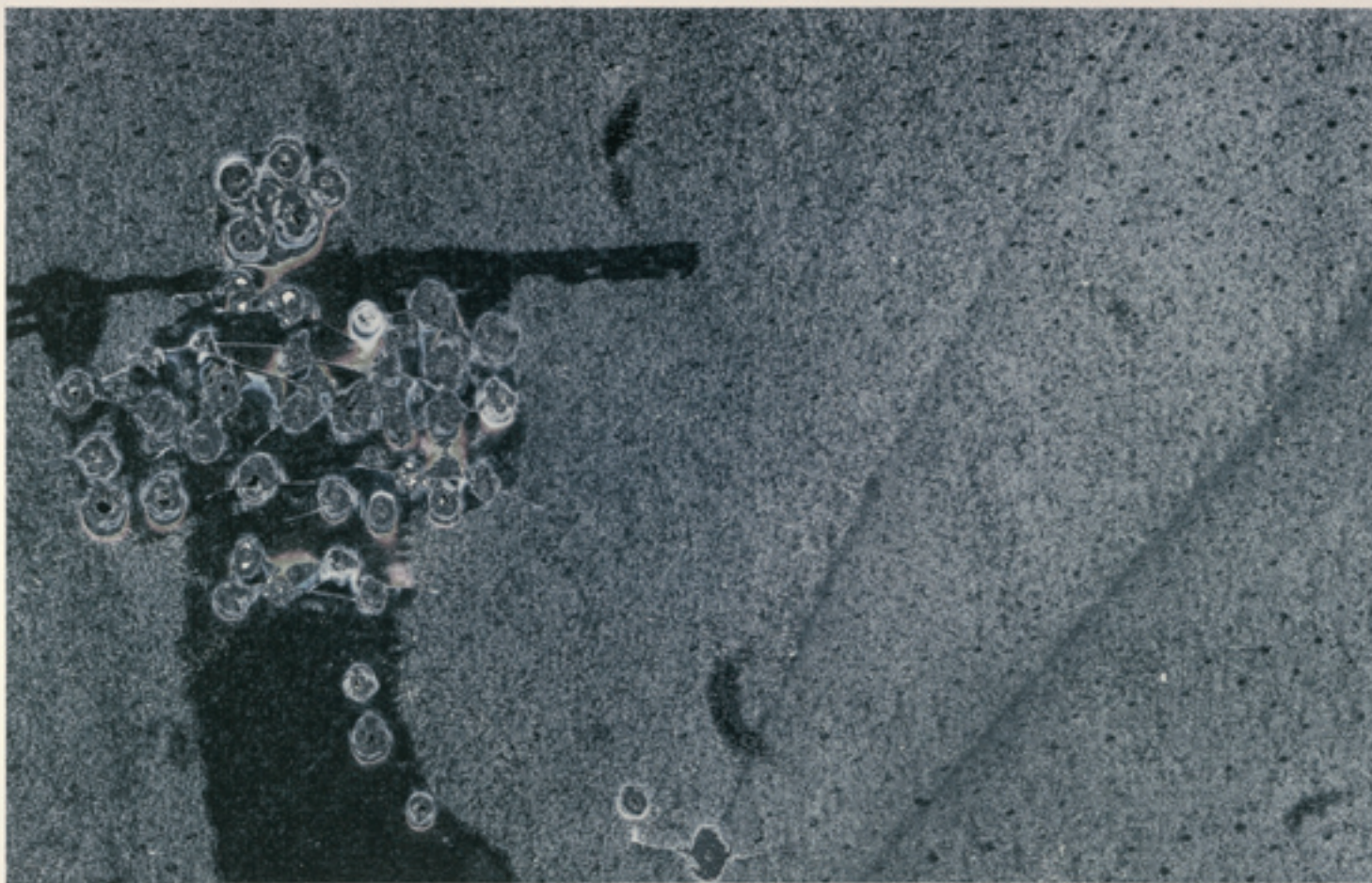
Jan Pamuła
(Polska [Poland](#))

• *Obraz 15* [Image 15](#)
druk cyfrowy [digital print](#)
81 × 100 cm

2011

Obraz 14 [Image 14](#)
druk cyfrowy [digital print](#)
81 × 100 cm

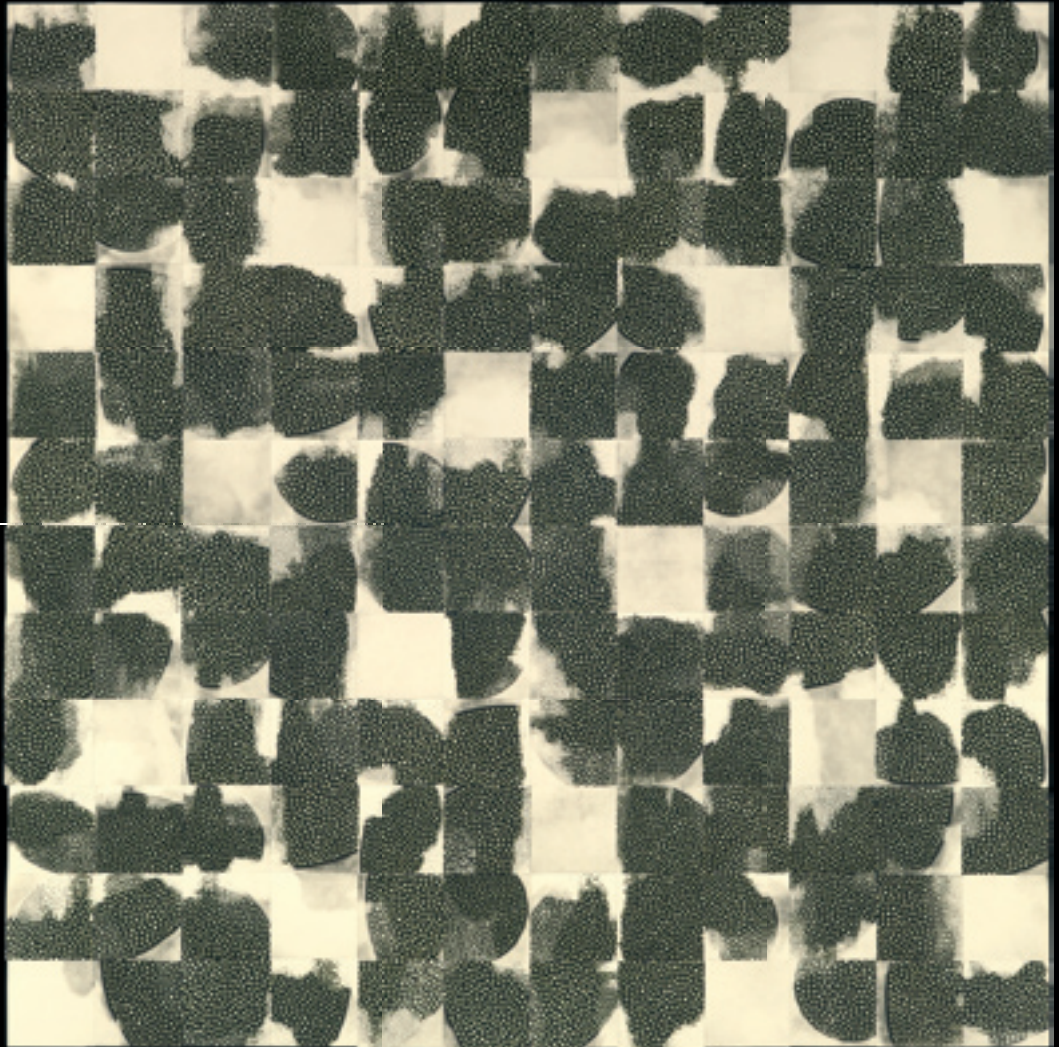
2011

Marek Sibinský
[Czechy [Czech Republic](#)]

Tłum II Crowd II
druk cyfrowy [digital print](#)
95 × 150 cm

2011

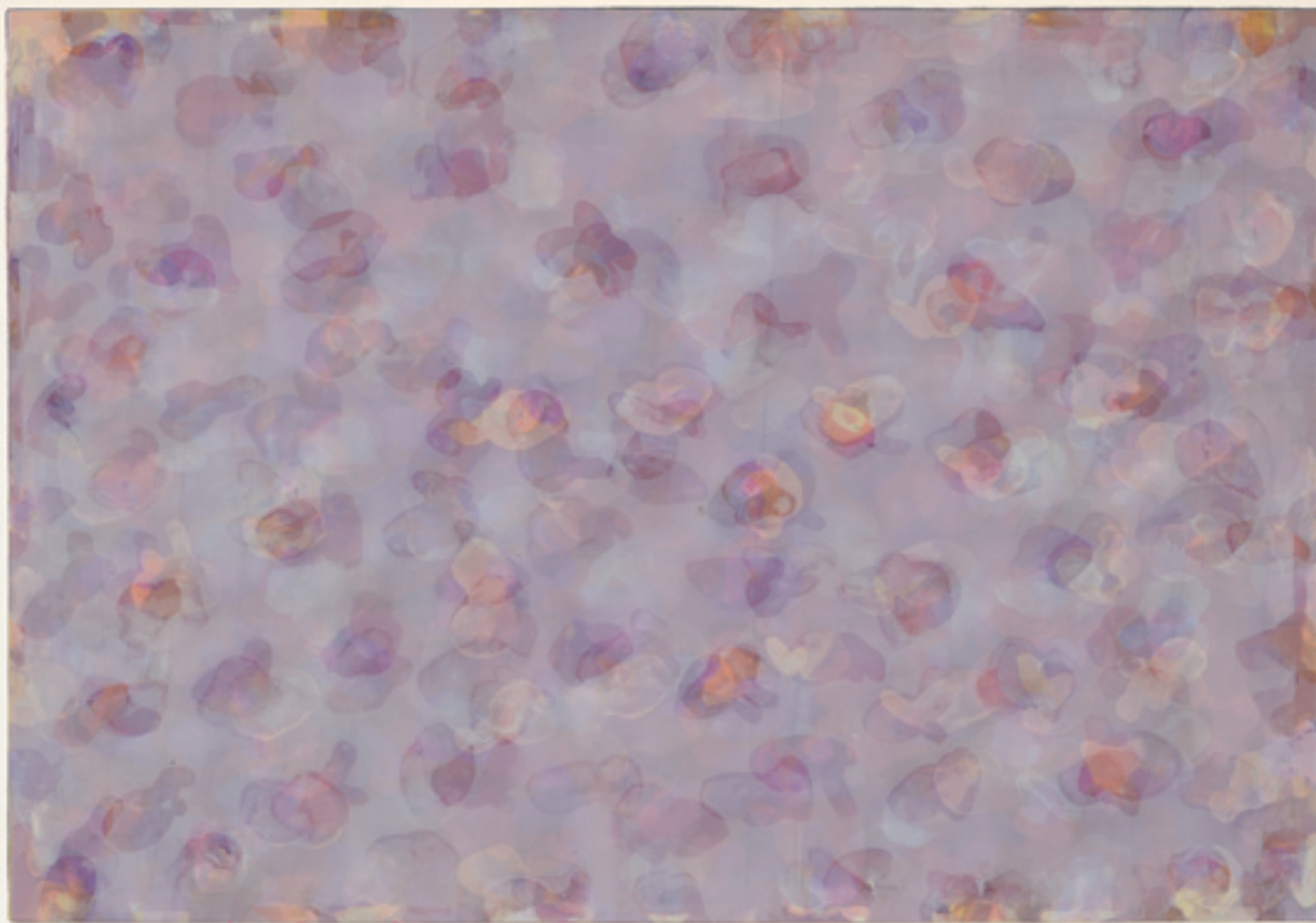

Eunice Kim
[Stany Zjednoczone [United States](#)]

Tessellation (144-3) #6
technika własna [artist's own](#)
91 × 91 cm

2011

*[kompozycja 144 to indywidualnie drukowana kaligrafia
composite of 144 individually printed calligraphs]*

Taichi Kodama
[Japonia [Japan](#)]

Tam jest pejzaż #05 *Scenery over there #05*
serigrafia [serigraph](#)
70 × 100 cm

2011

Svetlana Rabey
(Stany Zjednoczone [United States](#))

• Bez tytułu [Untitled](#)
3 arkusze blachy: akwaforta, akwatinta
[3 plate etching: spit bite, aquatint](#)
61 × 30,5 cm

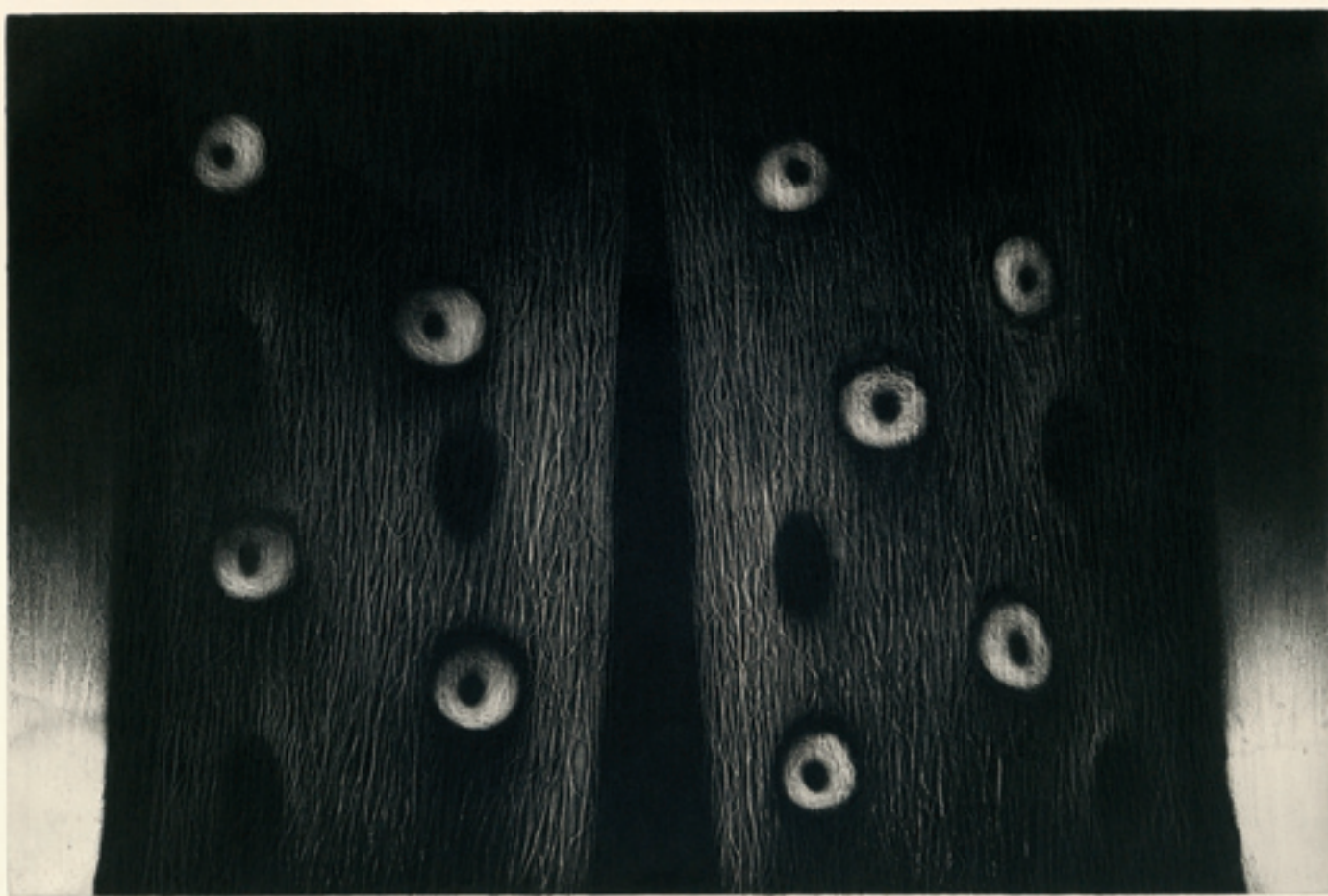
2011

Bez tytułu [Untitled](#)
2 arkusze blachy: akwaforta, akwatinta
[2 plate etching: spit bite, and aquatint](#)
61 × 30,5 cm

2011

Bez tytułu [Untitled](#)
2 arkusze blachy: akwaforta, akwatinta
[2 plate etching: spit bite, and aquatint](#)
61 × 30,5 cm

2011

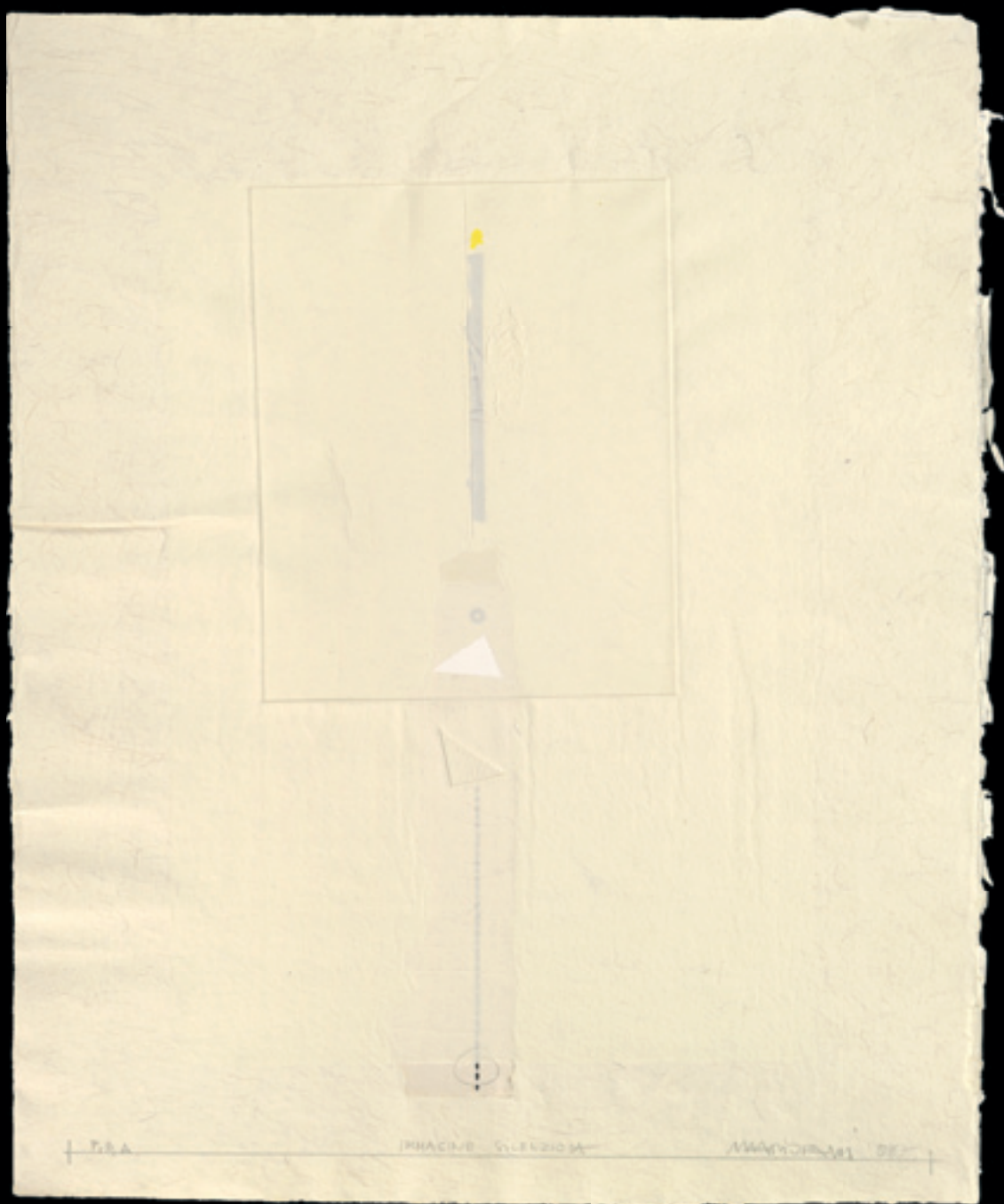
11-5

Chapman 11-5

Masaaki Ohya
[Japonia [Japan](#)]

Apriorycznie Towane 11-5 A Priori Towane 11-5
akwaforta, akwatinta [etching](#), [aquatint](#)
60 x 90 cm

2011

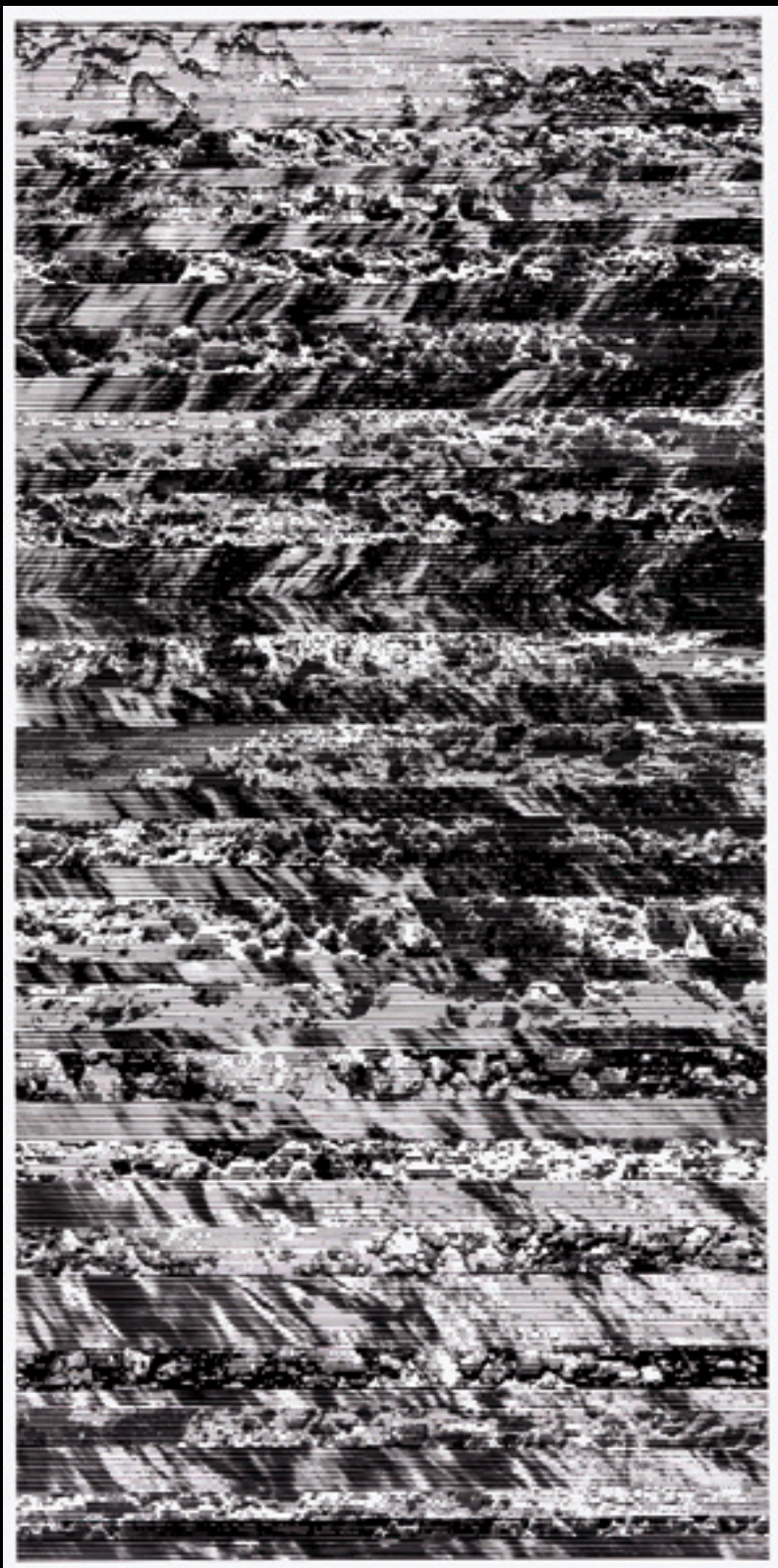
Mario Palli
(Włochy [Italy](#))

• *Niesłyszalny obraz Immagine Silenziosa* [Silent work](#)
technika mieszana, papier wykonany przez artystę [mixed media](#),
[hand made paper](#)
80 × 65 cm

2010

Odcisk palca Impronte [Fingerprint](#)
technika mieszana, papier wykonany przez artystę [mixed media](#),
[hand made paper](#)
80 × 65 cm

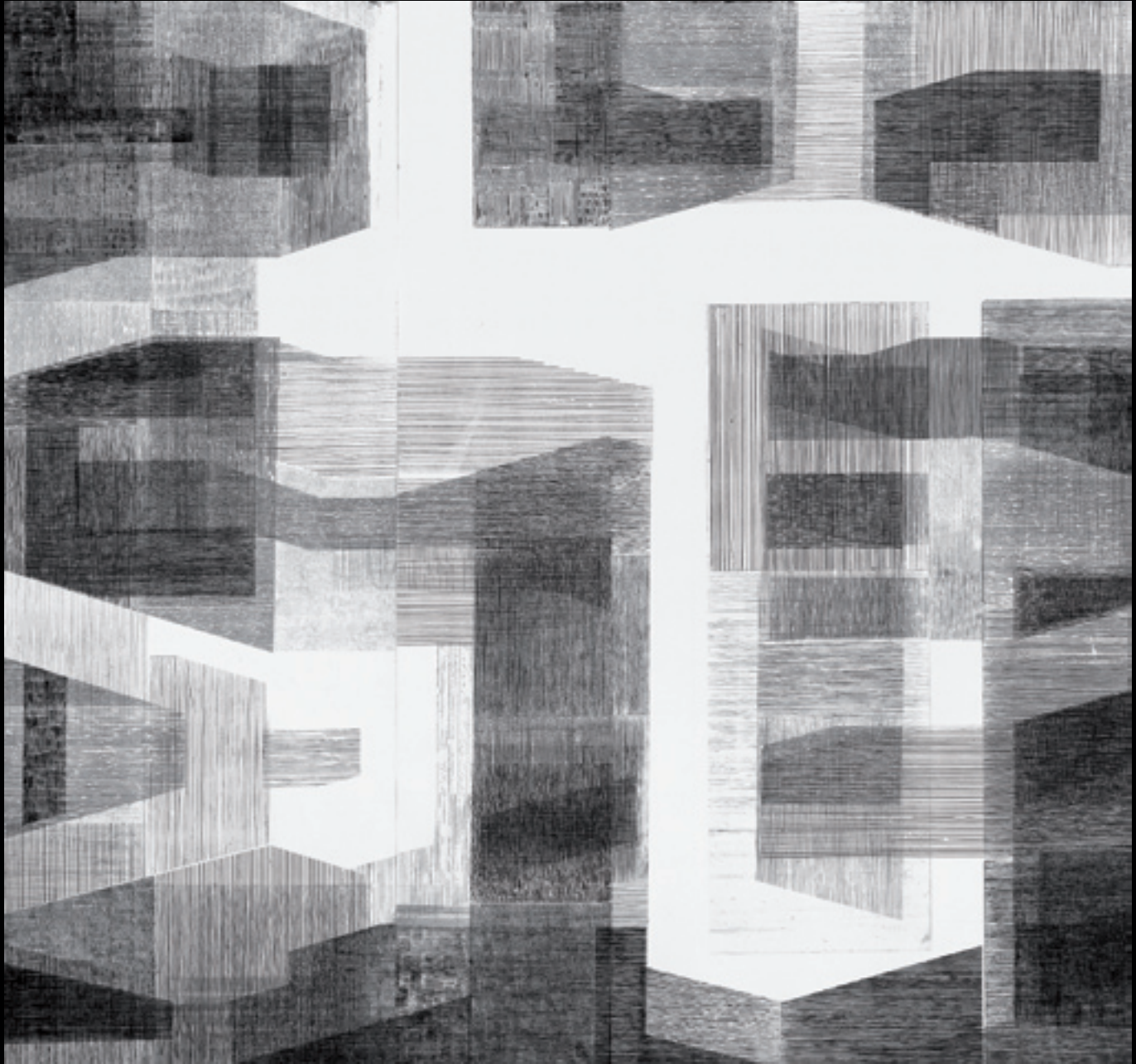
2010

Wojciech Krzywobłocki
[Austria [Austria](#)]

Warstwy tektoniczne *Layers of Tectonic*
serigrafia *serigraph*
205 × 100 cm

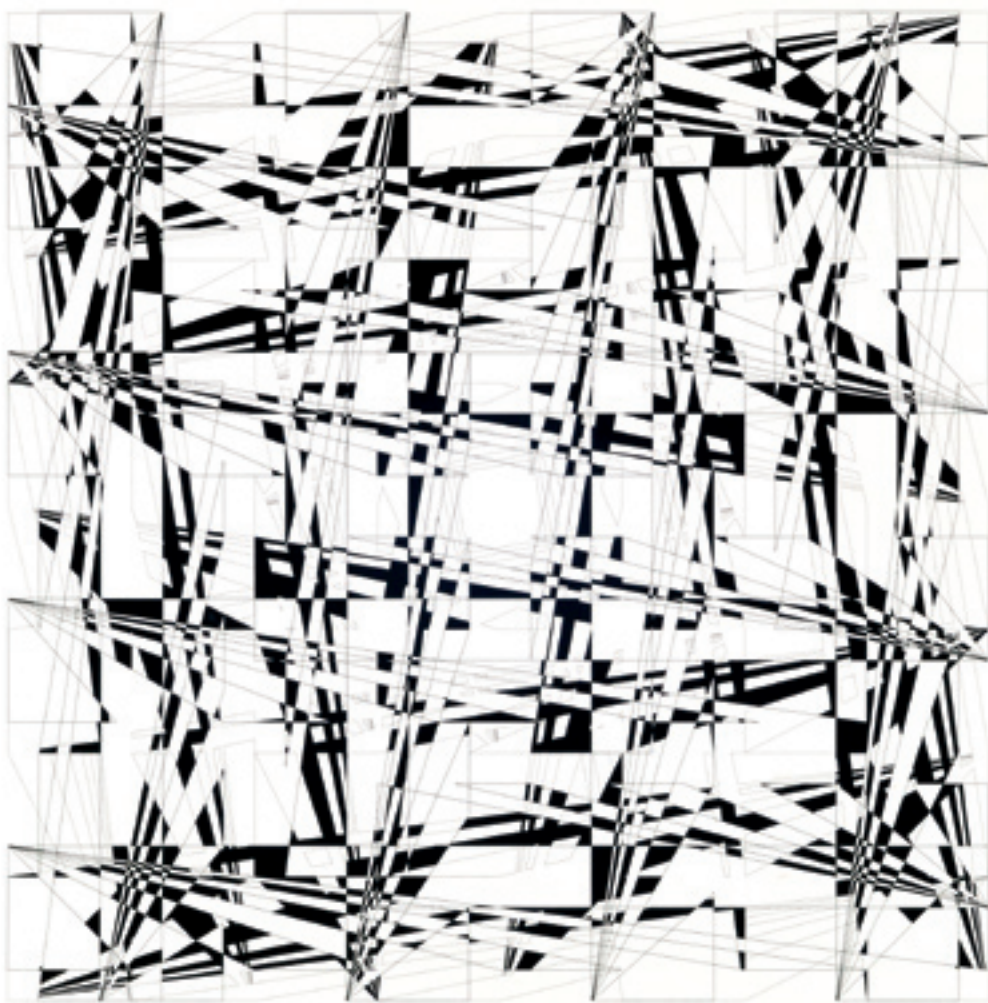
2011

Georg Lebzelter
(Austria [Austria](#))

Strichlagen 25 *Strichlagen 25*
akwaforta, grawiura *etching, engraving*
100 × 107 cm

2011

12.000000

10.00

10.000.00

10.000.00

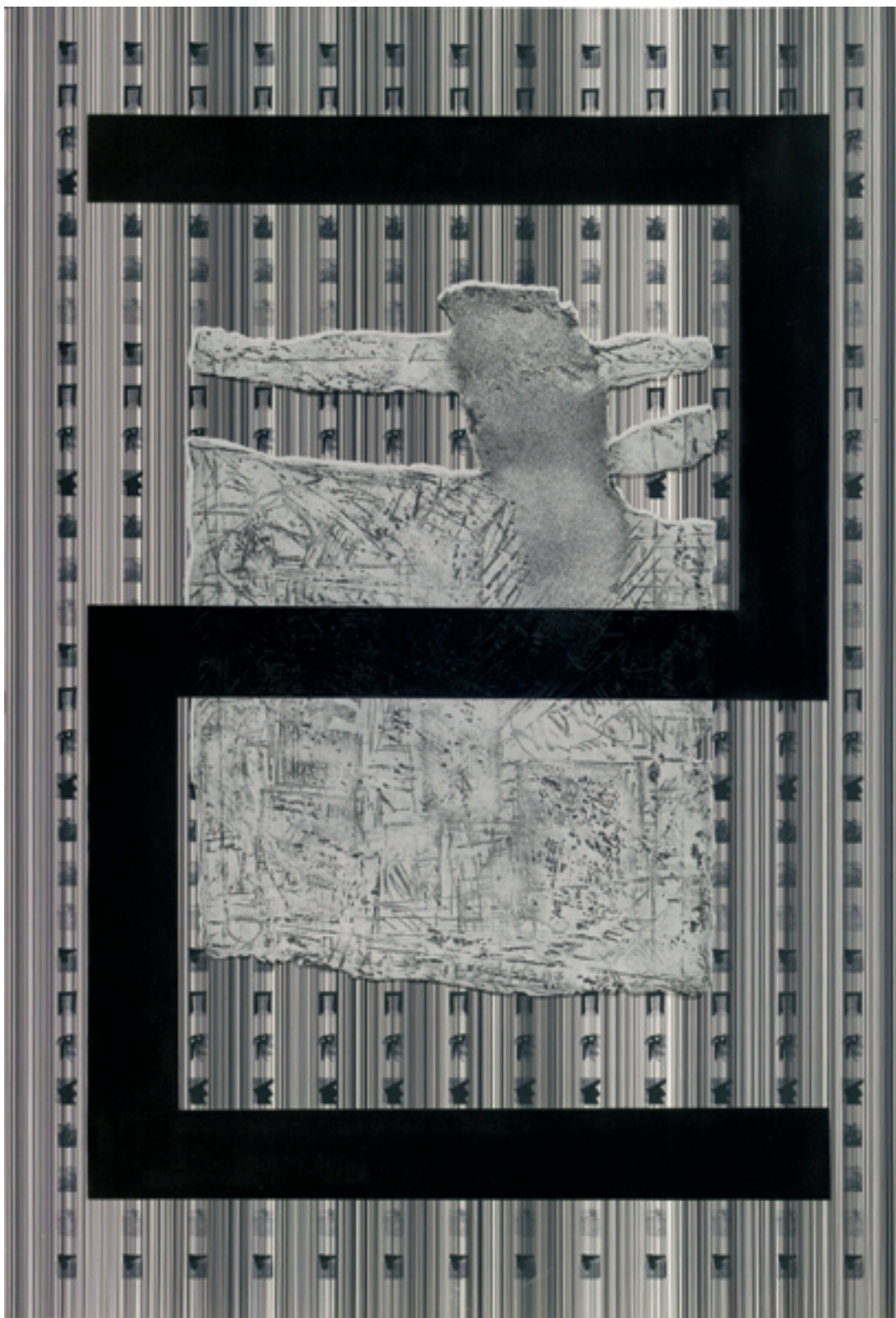
Robert Urbásek
[Słowacja [Slovakia](#)]

• *S-IX-1 S-IX-1*
serigrafia [serigraphy](#)
55 x 55 cm

2011

S-IX-3 S-IX-3
serigrafia [serigraphy](#)
55 x 55 cm

2011

Andrzej Węclawski
(Polska [Poland](#))

Wiadomość III z cyklu: Alfabet Znaków
Message III from series Alphabet of Signs
akwaforta, akwatinta, druk cyfrowy, szablon
etching, aquatint, digital print, stencil
115 x 78,5 cm

2011

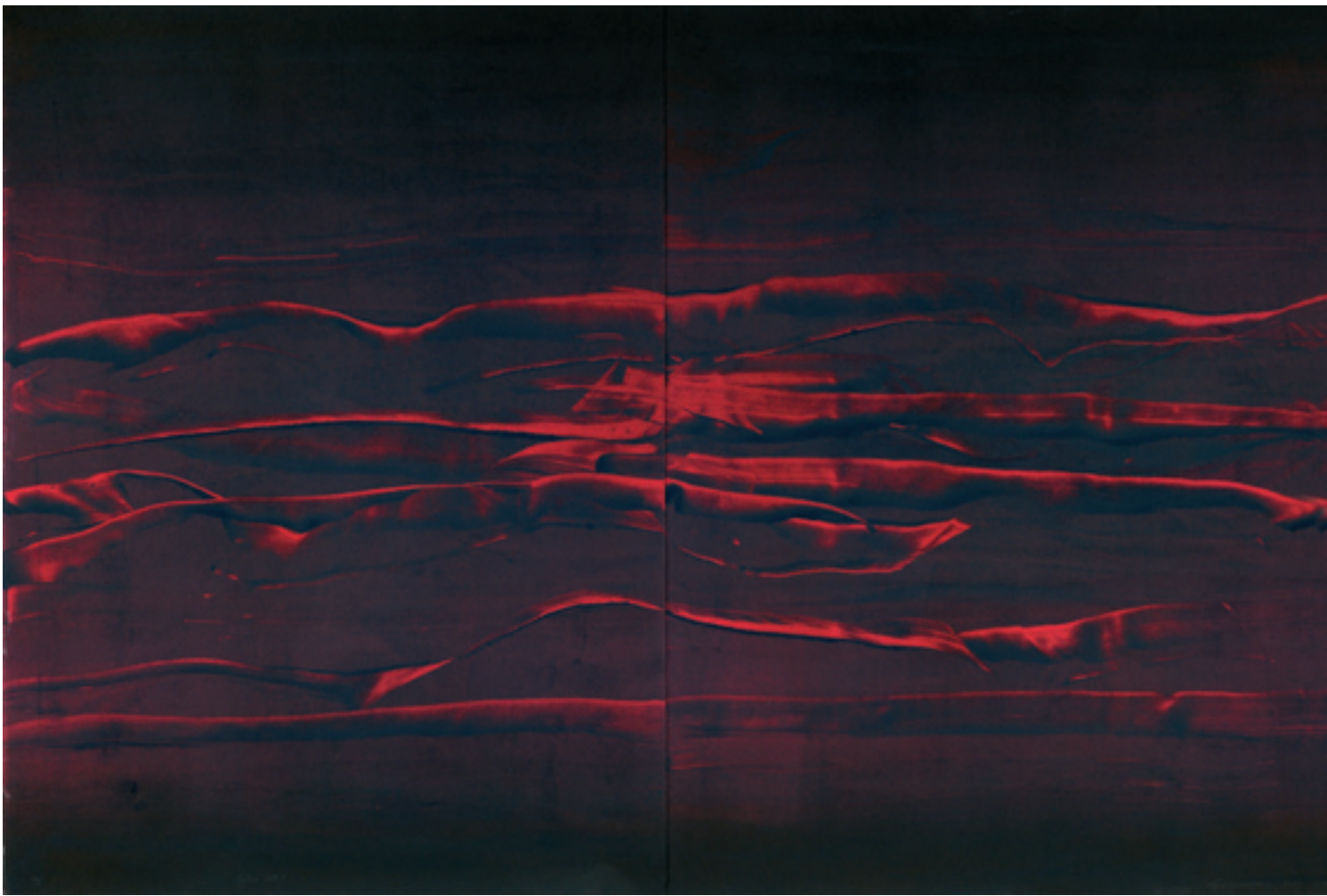
Magdalena Stawarska-Beavan
[Wielka Brytania [Great Britain](#)]

• *Transliteracja I* [Transliteration I](#)
sitadruk [screen printing](#)
76 × 112 cm

2011

Transliteracja IV [Transliteration IV](#)
sitadruk [screen printing](#)
76 × 112 cm

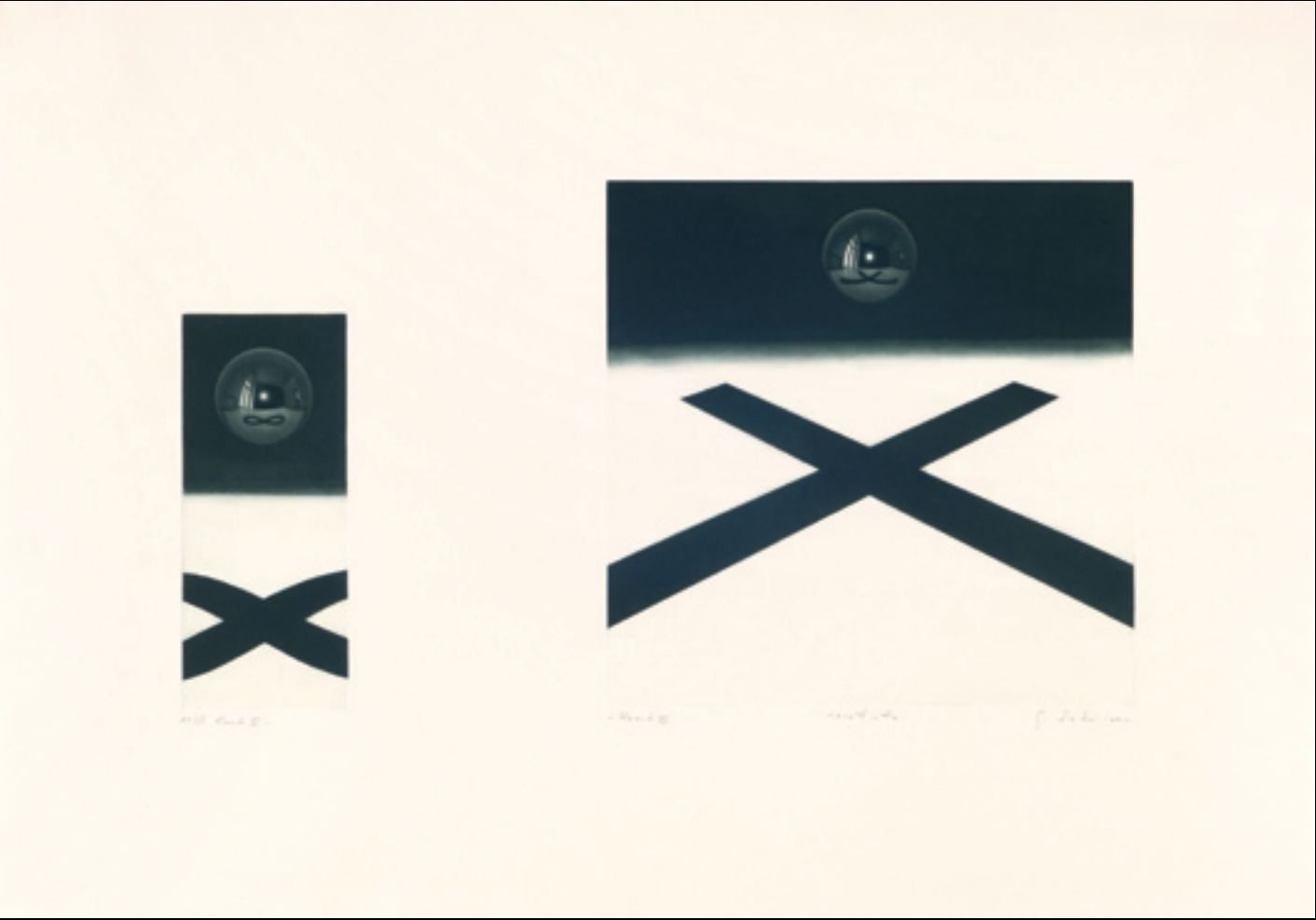
2011

Minoru Suganuma
(Japonia [Japan](#))

Niebo nr 1 [Sky no.1](#)
monotypia, wałek graficzny [monotype, rollergraph](#)
76,5 × 114,5 cm

2011

Guntars Sietins
[Łotwa [Latvia](#)]
Pismo XII-XIII Characters XII-XIII
akwatinta, mezzotinta [aquatint](#), [mezzotint](#)
70 × 100 cm

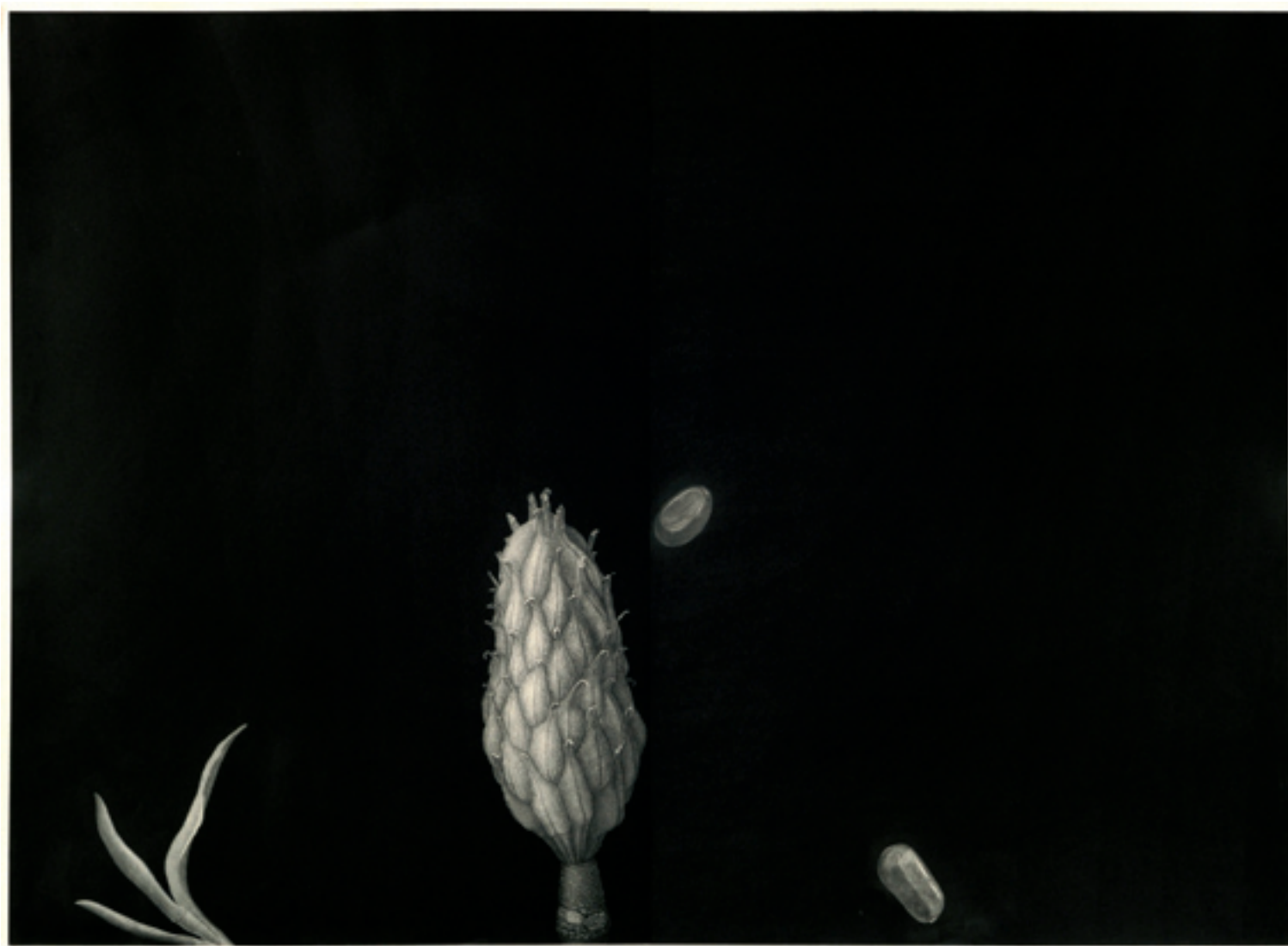
2011

Dalibor Smutný
(Czechy [Czech Republic](#))

Ranek 2010 [Morning 2010](#)
mezzotinta [mezzotint](#)
60 × 76 cm

2010

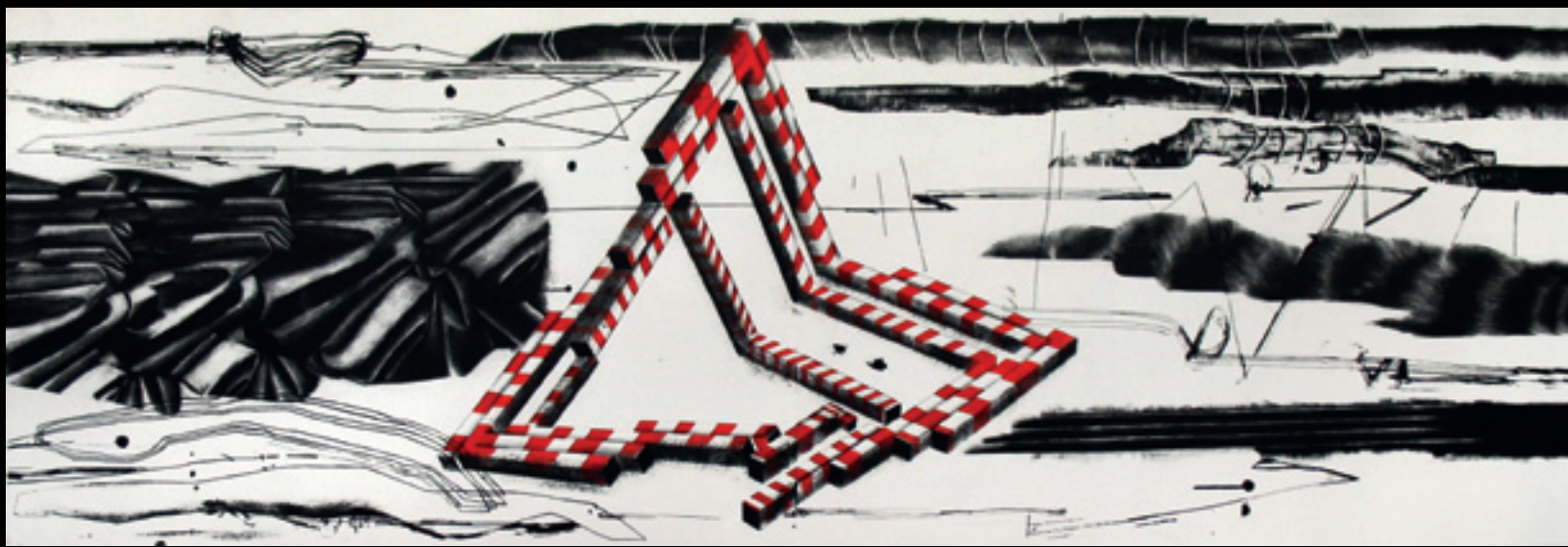
Boonmee Sangkhum
[Tajlandia [Thailand](#)]

• *Istota, Prawda, Rzeczywistość nr 14* *Essence, Truth, Reality No.14*
mezzotinta [mezzotint](#)
96 × 132 cm

2011

Istota, Prawda, Rzeczywistość nr 16 *Essence, Truth, Reality No.16*
mezzotinta [mezzotint](#)
96 × 132 cm

2011

Henryk Ożóg
(Polska [Poland](#))

Bariera II [Barrier II](#)
sucha igła mezzotinta, korund drypoint, mezzotint, corundum
66 × 198 cm

2009

Janusz Akermann
[Polska [Poland](#)]

Bliźniaki Pinglaki [Pinglaki Twins](#)
kolorowy linoryt [color linocut](#)
150 × 87 cm

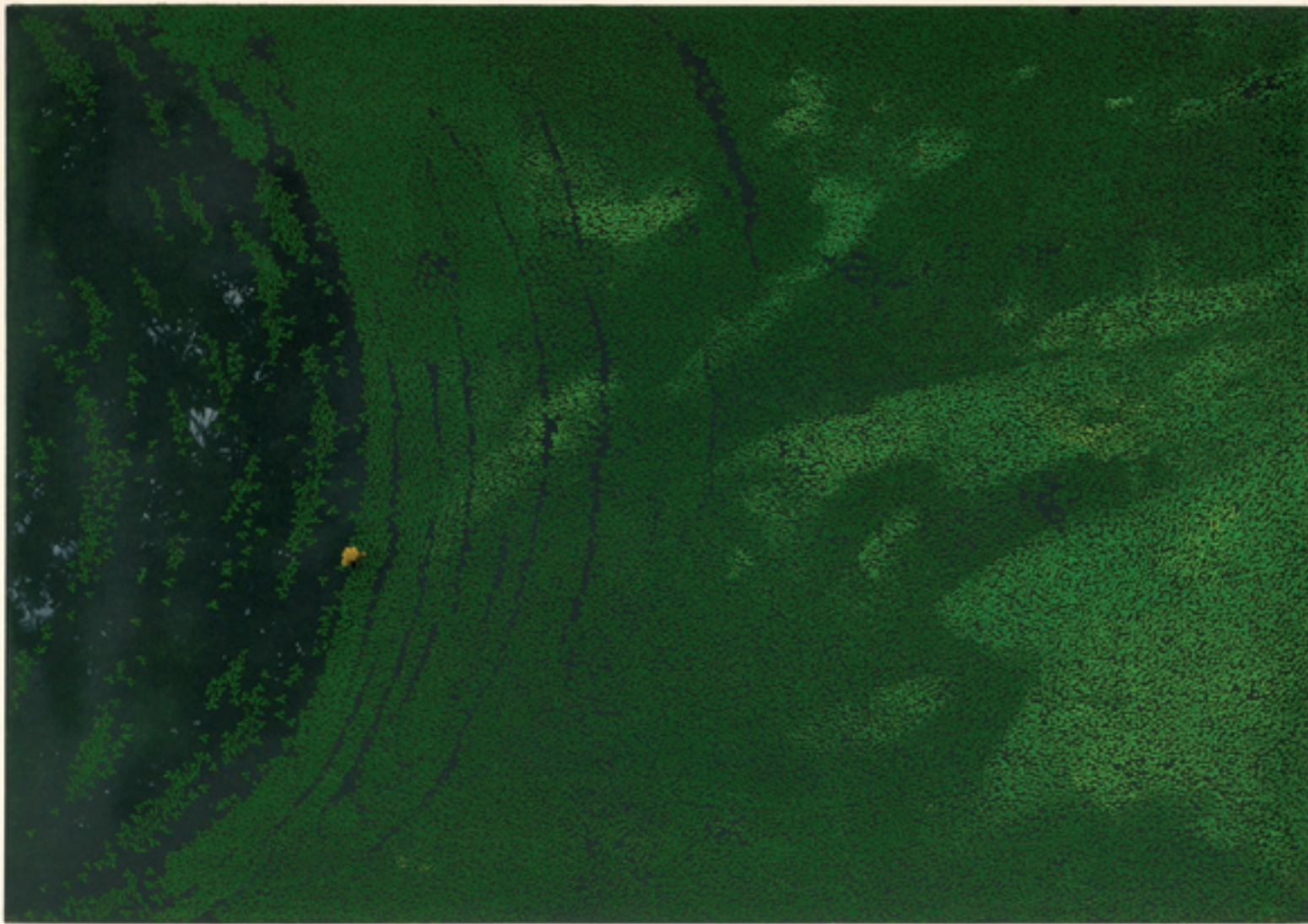
2010

Endi Poskovic
(Stany Zjednoczone [United States](#))

Wielki triumf [The Big Triumph](#)
drzeworyt [woodcut](#)
84 × 122 cm

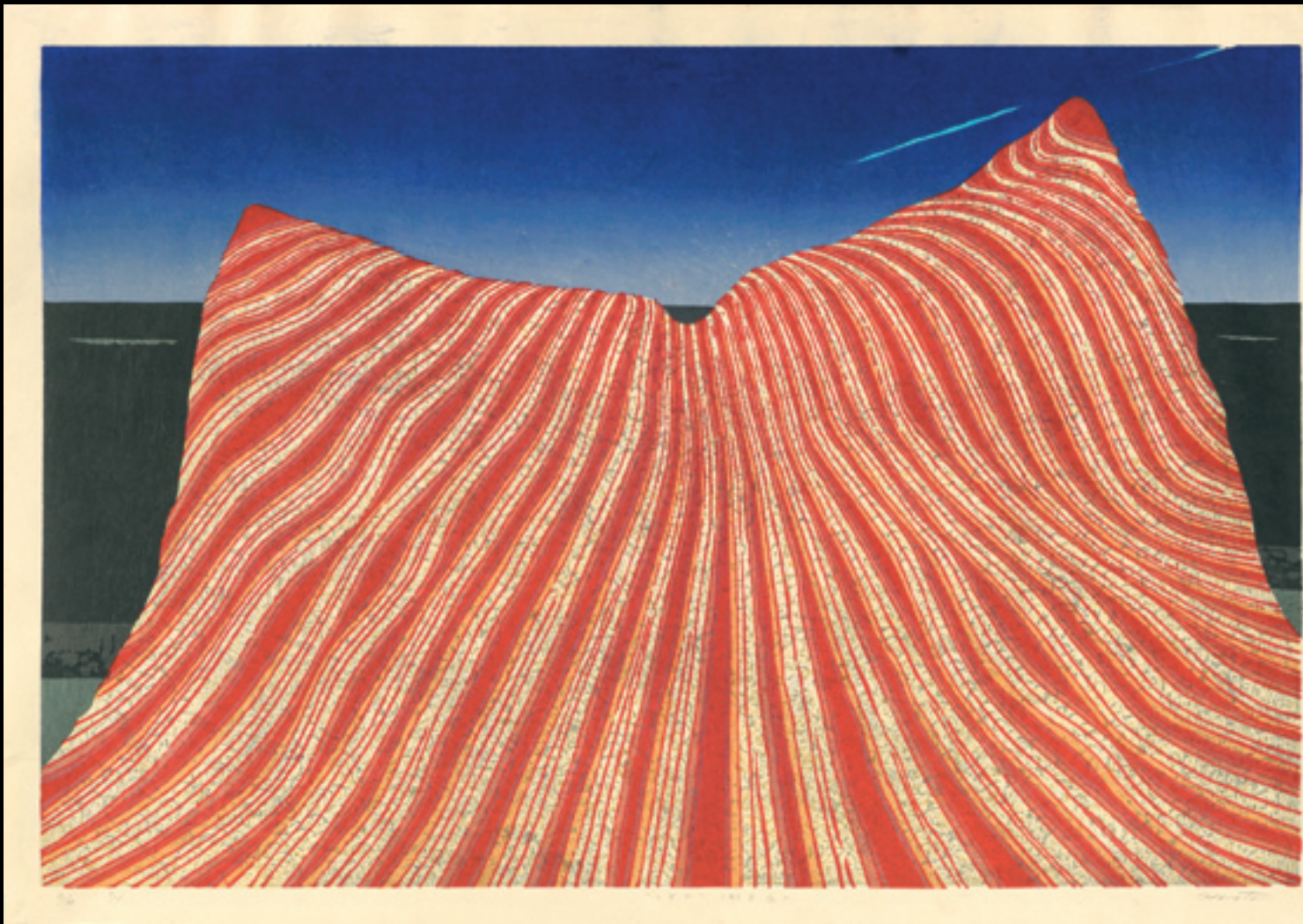
2011

Chutchawan Wannapo
[Tajlandia [Thailand](#)]

Natura 2 *Nature 2*
drzeworyt, stempel [woodcut, stamp](#)
70 × 100 cm

2011

Hiroto Uratani
(Japania [Japan](#))

Cisza *Silence*
drzeworyt [woodcut](#)
60 × 90 cm

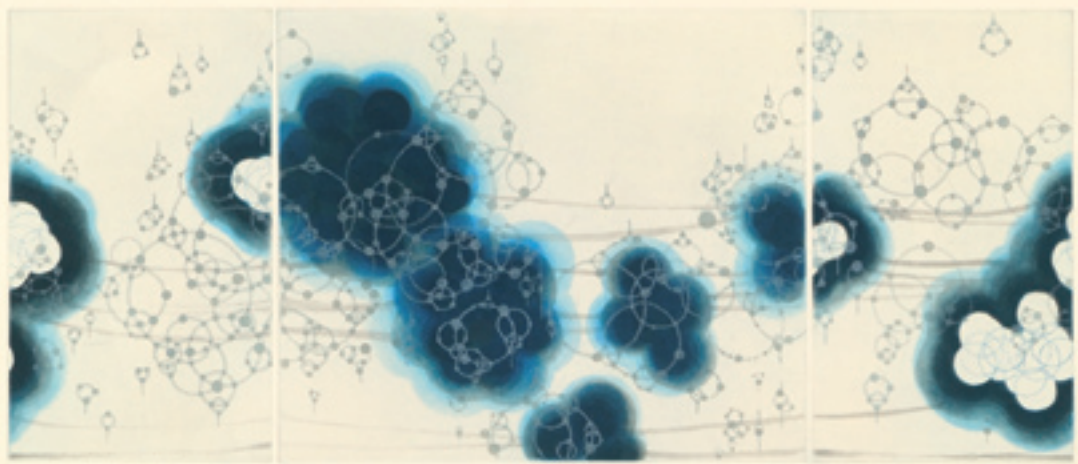
2011

Vladimir Zuev
[Rosja *Russia*]

Węzeł wieczności *Eternity Knot*
wkłęsłodruk, relief intaglio, relief
95 x 60 cm

2011

Seiko Tachibana
[Stany Zjednoczone [United States](#)]

▪ *Powstanie harmonijnego błękitu 4* *Origin Blue Consonant 4*
wkładruk [intaglio](#)
56 × 76 cm

2011

Powstanie harmonijnego błękitu 1 *Origin Blue Consonant 1*
wkładruk [intaglio](#)
56 × 76 cm

2011

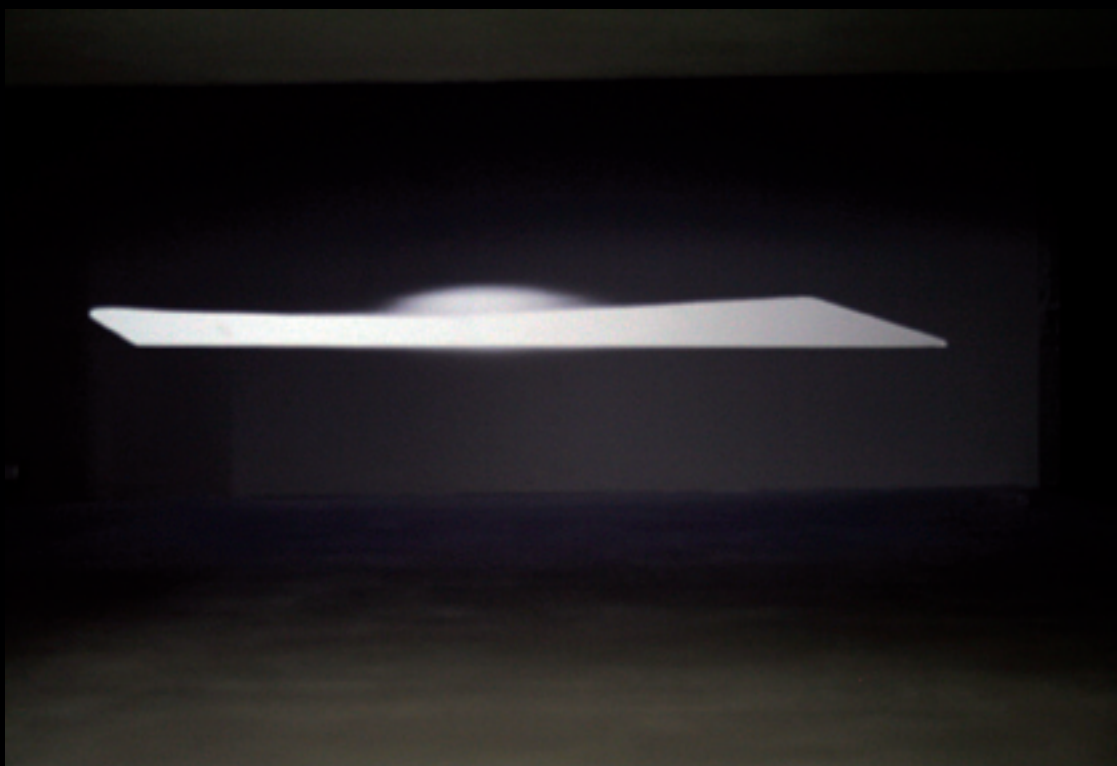

Tibor Pataki
(Węgry [Hungary](#))

• *Wierność książki III* [Faith Book III](#)
druk cyfrowy [digital print](#)
90 × 140 cm

2010

Wierność książki IV [Faith Book IV](#)
druk cyfrowy [digital print](#)
90 × 140 cm

Michalina Wawrzyczek-Klasik
(Polska [Poland](#))

Źródło II [Source II](#)
projekcja video [video projection](#)

2010

In Hee Bang
(Korea Płd. [South Korea](#))

Czarna sukienka 10 *Black Dress 10*
druk cyfrowy, kolografia [digital print](#), [collography](#)
149 × 93 cm

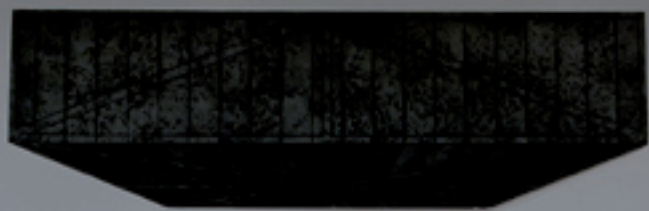
2010

Adam Romaniuk
(Polska [Poland](#))

Horyzont [Horizon](#)
druk cyfrowy [digital print](#)
120 × 160 cm

2012

Grzegorz Hańderek
[Polska [Poland](#)]

Exterior [Exterior](#)
intaglio [intaglio](#)
220 × 95 cm

2010
Instalacja: Rondo Sztuki Katowice 2011
[Installation: Roundabout Gallery in Katowice 2011](#)

Katarzyna Łukasik
(Polska [Poland](#))

Śpiący bezdomny nr 18 *Sleeping homeless no.18*
serigrafia [silkscreen](#)
100 x 210 cm

2008

Marian Oslislo
[Polska [Poland](#)]
Hommage à E.O. [Hommage à E.O.](#)
druk cyfrowy [digital print](#)
70 × 50 cm

2012

Josée Wuyts & Frans de Groot
(Holandia [Holand](#))

Kokon [Cocoon](#)
akwaforta [etching](#)
92 × 63 cm

2009

Andrzej Łabuz
(Polska [Poland](#))

Indiański koc *Indian's rug*
intaglio [intaglio](#)
100 × 150 cm

2009

Aleksander Olszewski
(Polska [Poland](#))

Z cyklu *Permutacje* The series *Permutations*
relief w drewnie, czarny dąb [wood relief, black oak](#)
30 × 30 cm

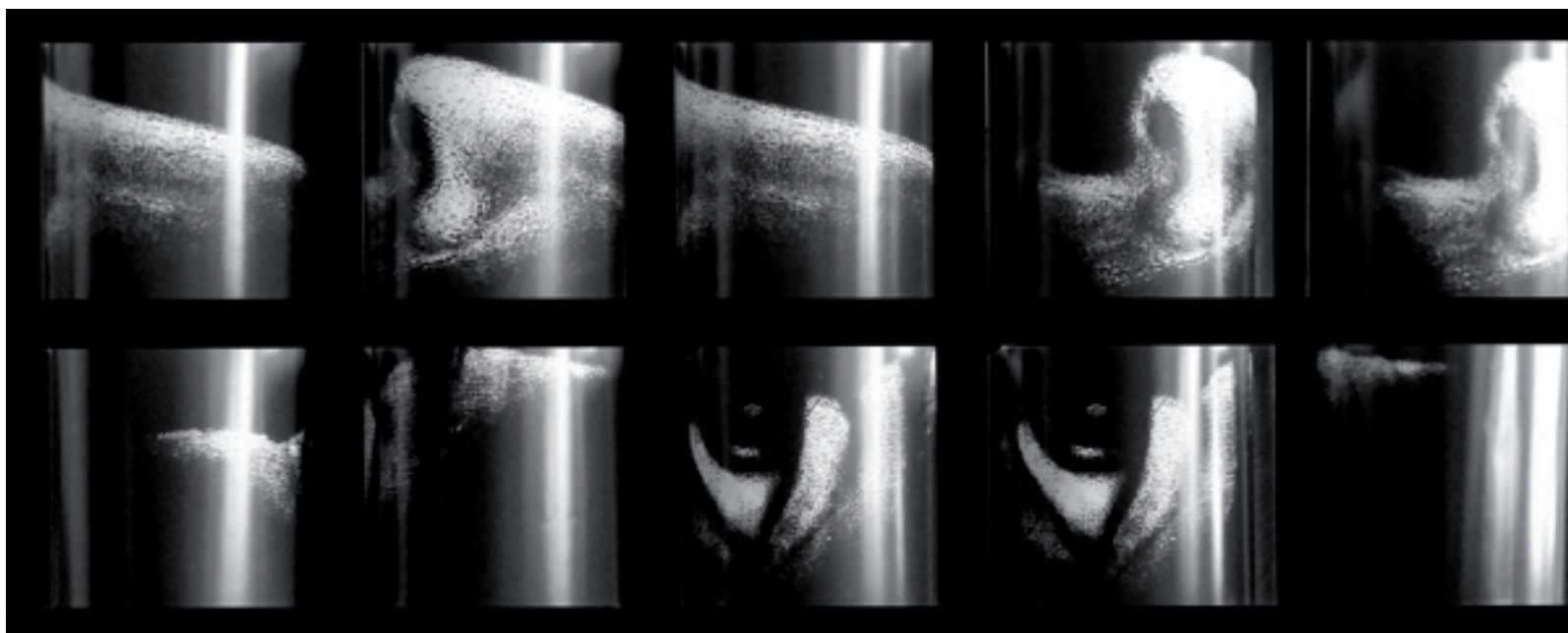
1976

Zekerya Saribatur
[Austria [Austria](#)]

Z serii *Transformacja i proces: Obraz ulatny 1*
From the series Transformation & Process: Transitory 1
technika mieszana na plexiglasie mixed media on acrylic glass
100 × 200 × 6 cm

2011

Mariusz Pałka
(Polska [Poland](#))

Zmysły × 2 [Senses × 2](#)
mezzotinta, druk cyfrowy, obiekty kinetyczne [mezzotint](#),
[digital print](#), [kinetic objects](#)
75 × 125 × 25 cm

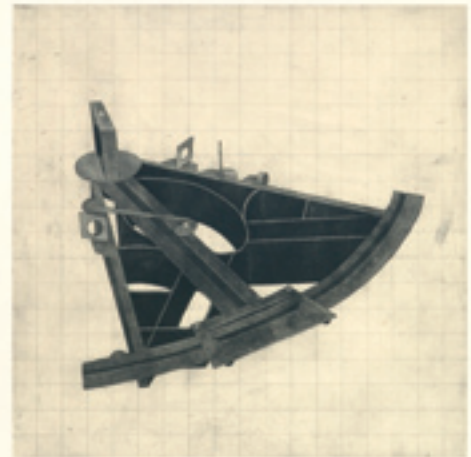
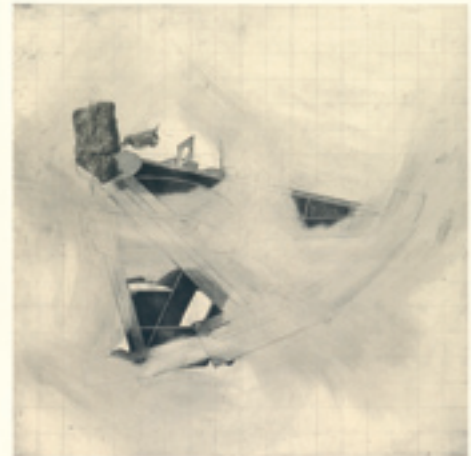
2012

Kim Minho
[Korea Płd. [South Korea](#)]

Wierzba Hemi 2 Willow Hemi 2
akwaforta [etching](#)
87 × 60 cm

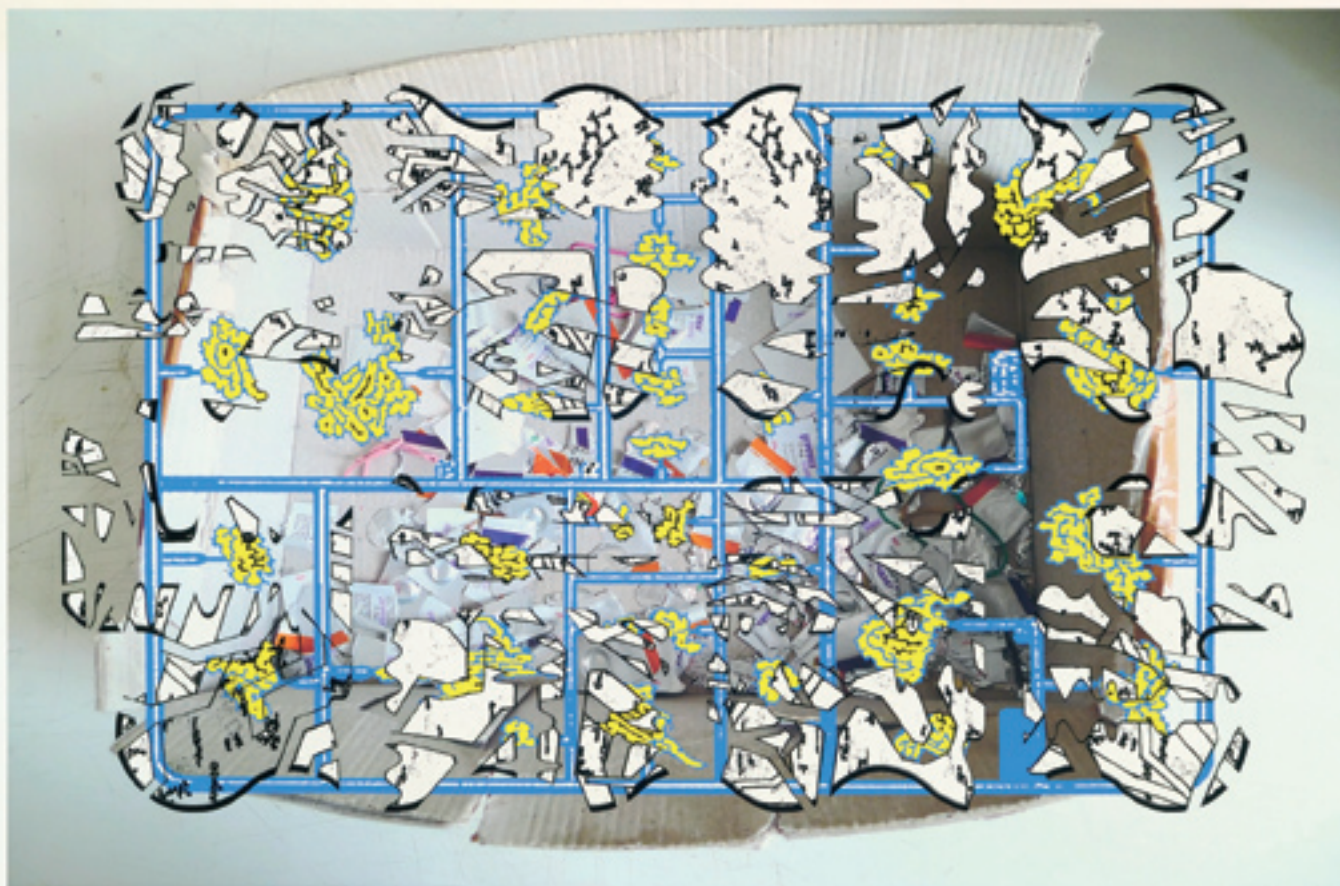
2009

Colin Lyons
[Kanada [Canada](#)]

Industrialny Palimpsest #4 *Industrial Palimpsest #4*
akwaforta, chine colle, foto-akwaforta etching, chine colle, photo etching
131 × 81 cm

2011

Marko Blažo
[Słowacja Slovakia]

• *Narkotyki Drugs*
druk cyfrowy digital print
75 × 115 cm

2010

Asfalt Asphalt
druk cyfrowy digital print
75 × 115 cm

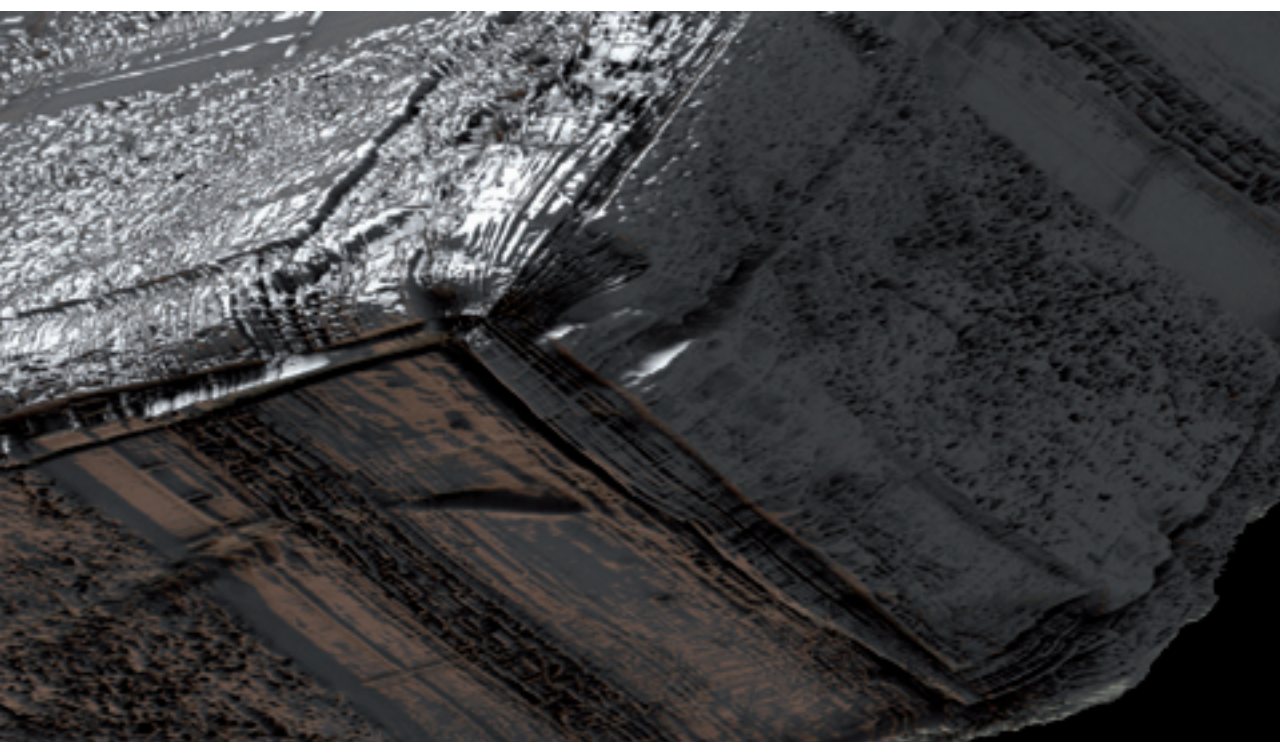
2010

Haruko Cho
[Japonia Japan]

B-poduszka w kropki #1 B-cushion dot #1
piezografia piezograph
70 × 100 cm

2011

Marcin Pazera
(Polska [Poland](#))

Absolut [Absolute](#)
projekcja video, animacja [video projection, motion graphics](#)

2011

Mirosław Pawłowski
(Polska [Poland](#))

Kamuflaż – Skan 1 [Camouflage – Scan 1](#)
druk UV na aluminium [UV print on aluminum](#)
100 × 150 cm

2012

Jacek Szewczyk
(Polska [Poland](#))

Specjalnie dla bardzo wąskich kolei państwowych
Especially for very narrow national railway
akwaforta [etching](#)
70 × 100 cm

1994

Mersad Berber
(Chorwacja [Croatia](#))

• *Srebrenica – Warstwa I / Srebrenica – Stratum I*
druk giclee [giclee print](#)
200 × 300 cm

2011

Warstwa II / Stratum II
druk giclee [giclee print](#)
200 × 300 cm

Jarosław Janas
[Polska Poland]

z cyklu *Skanowanie przestrzeni: Skan 019* The series *Scanning the Space: Scan 019*
druk cyfrowy digital print
20 × 600 cm

2012

Festiwal ArsGrafia to inicjatywa powstała w 2009 roku za sprawą katowickiego środowiska graficznego, której celem jest promowanie współczesnej grafiki polskiej i międzynarodowej. Chce być platformą manifestacji artystycznych w grafice szeroko rozumianych, od tradycji matrycy analogowej po dzisiejsze eksperymenty zdarzeń i zderzeń cyfrowych wraz ze specyficznymi akcjami o charakterze efemerycznym. Inicjatorem Festiwalu jest Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach, a współorganizatorami: Stowarzyszenie Międzynarodowe Triennale Grafiki w Krakowie, Galeria ASP w Katowicach – Rondo Sztuki, Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach, Galeria Piętro Wyżej w Centrum Kultury w Katowicach oraz wiele galerii Górnego Śląska. Festiwal od samego początku został podzielony na trzy obszary. Pierwszym jest PrintArt – impreza będąca katowicką odsłoną Międzynarodowego Triennale Grafiki w Krakowie, w ramach której prezentowane są prace artystów z całego świata wybrane przez niezależny zespół jurorów spośród prac nadesłanych na kolejną edycję Międzynarodowego Triennale Grafiki w Krakowie. Drugim elementem są pokazy stowarzyszone jak powiązane z ArsGrafia, Triennale Grafiki Polskiej w Katowicach – najważniejsza ogólnopolska impreza graficzna z wieloletnią tradycją, zestaw pokazów artystów polskich i zagranicznych i konferencja *Bieguny* oraz cyklicznie pojawiająca się *Energia*, impreza o charakterze konkursowo-kuratorskim, w ramach której prezentowane są projekty intermedialne i multimedialne wywodzące się z tradycji graficznej. W aktualnej edycji Festiwalu ArsGrafia znajdują się trzy elementy: MTG PrintArt Kraków – Katowice 2012, 8. Triennale Grafiki Polskiej w Katowicach oraz międzynarodowa wystawa *Energia* 2013.

ArsGrafia Festival is an initiative established in 2009 thanks to Katowice graphic design community, which aims to promote contemporary Polish and international graphics. The festival wants to be a platform for artistic manifestations in graphic arts (broadly defined, from traditional analogue matrix to today's experiments of digital events and clashes together with specific ephemeral actions). The initiator of the festival is the Fine Arts Academy in Katowice, and the co-organizers are the Gallery of Fine Arts in Katowice – Rondo Sztuki (Rondo of Art), BWA Contemporary Art Gallery in Katowice, Galeria Piętro Wyżej (The Floor Above Gallery) at the Cultural Center in Katowice and many other galleries of Upper Silesia. The festival from the very beginning has been divided into three areas. The first is PrintArt – an event which creates the Katowice scene for the International Print Triennial in Krakow. It presents the works of artists from all around the world selected by an independent jury from the entries submitted to the next edition of the International Print Triennial in Krakow. The second element is associate demonstrations such as – related to ArsGrafia – the Polish Print Triennial in Katowice – the most important nation-wide event with a long tradition, a series of exhibitions and the conference *Bieguny* (*Polar Opposites*) as well as regularly appearing *Energia* (*Energy*), the event in which multimedia projects originating from the graphic tradition are selected by a curator or through a competition. This year's festival will feature ArsGrafia's three elements: the MTG PrintArt Krakow – Katowice 2012, 8 Polish Print Triennial in Katowice and the international exhibition *Energy* 2013.

ArsGrafia
ArsGrafia

ArsGrafia Festiwal 2011

organizatorzy: Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach – Zakład Teorii i Historii Sztuki; Katedra Grafiki

partnerzy: JM Rektor Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach, prof. M.Oslislo; JM Rektor Akademii Muzycznej im. K.Szymanowskiego w Katowicach, prof. T.Miczka; Dziekan WA ASP w Katowicach, dr G.Hańderek; Dziekan FU UO, doc Z.Janáček; Dyrektor Instytutu Sztuki WA UŚ w Cieszynie, prof. M.Łuszczak; Prezes SMTG w Krakowie, prof. J.Pamuła; Dyrektor Galerii Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach, M.Kuś

22.11.2011

Wystawa: Galeria Aula, Uniwersytet Artystyczny Poznań

Dialog z cyfrowym cieniem 6

Pracownia intermedii i technik cyfrowych, ASP w Katowicach.

Prowadzący: Adam Romaniuk, Darek Gajewski, Jakub Cikała

Autorzy wystawy: Michalina Wawrzyczek, Agata Korzeńska, Justyna Jędrzejowska, Natalia Pitsch, Judyta Sosna, Patrycja Ziętek-Sałęga, Mateusz Ząbek, Piotr Jakoweńko, Jan Dybała, Jonasz Gajewski, Miłosz Gajewski

23.11.2011

Konferencja: Aula ASP Katowice: *Bieguny – Korespondencje sztuk pięknych*

- *Bieguny w sztuce* – Tadeusz Sławek, Uniwersytet Śląski w Katowicach; Ryszard Kluszczyński, Uniwersytet Łódzki
- *Bieguny w muzyce* – Eugeniusz Knapik, Akademia Muzyczna w Katowicach; Krzysztof Zgraja, Braunschweig/Konservatorium Telemanna Magdeburg/ASP Wrocław
- *Sztuka – muzyka – literatura* – Marek Zieliński, Ars Cameralis Katowice; Eduard Ovčáček, Fakulta umění Ostravská univerzita v Ostravě (Czechy)

ArsGrafia Festiwal 2011

organized by: Fine Arts Academy in Katowice – Institute of Art Theory and History; Chair of Graphic Art partners: His Magnificence Prof. M.Oslislo, Rector of the Academy of Fine Arts in Katowice; His Magnificence Prof. T.Miczka, Rector of Karol Szymanowski Academy of Music in Katowice; Dr. G.Hańderek, Dean of the Faculty of Art, Academy of Fine Arts in Katowice; Doc. Z.Janáček, Dean of the Faculty of Fine Arts, University of Ostrava; Prof. M.Łuszczak, Head of the Institute of Art – Faculty of Fine Arts and Music, University of Silesia; Prof. J.Pamuła, President of the International Print Triennial Krakow; M.Kuś, Director of BWA Contemporary Art Gallery in Katowice

22.11.2011

Exhibition: Aula Gallery, University of Arts in Poznan

Dialogue with Digital Shadow 6

Intermedia and Digital Techniques Studio, Academy of Fine Arts in Katowice

Hosted by: Adam Romaniuk, Darek Gajewski, Jakub Cikała, Marta Pogorzelec, Iwona Olbrecht, Szymon Durek

Artists: Jakub Cikała, Jan Dybała, Martyna Hammer, Jonasz Gajewski, Miłosz Gajewski, Piotr Jakoweńko, Agata Korzeńska, Justyna Jędrzejowska, Norbert Moczarski, Iwona Olbrecht, Zosia Oslislo, Natalia Pietsch, Hanna Rozpara, Michalina Wawrzyczek, Magda Wysocka, Mateusz Ząbek, Patrycja Ziętek-Sałęga, Piotr Jakoweńko, Jan Dybała, Jonasz Gajewski, Miłosz Gajewski

23.11.2011

Conference: Fine Arts Academy in Katowice Auditorium: *Fine Art Correspondences – Poles*

- *Poles of art* – Tadeusz Sławek University of Silesia in Katowice; Ryszard Kluszczyński University of Lodz
- *Poles of music* – Eugeniusz Knapik Academy of Music in Katowice; Krzysztof Zgraja Braunschweig/Telemann Conservatory Magdeburg/ASP Wrocław
- *art-music-literature* – Marek Zieliński, Director of Director of Ars Cameralis Silesiae Superioris cultural institution in Katowice; Eduard Ovčáček, Faculty of Fine Arts, University of Ostrava (Czech Republic)

Bieguny 2011 –
Korespondencje sztuk pięknych
22–26 listopada 2011
Poles 2011 –
Fine art correspondences
november 22–26, 2011

- *Bieguny w grafice czeskiej*. – Zbyněk Janáček, Fakulta umění Ostravská univerzita v Ostravě (Czechy); Marek Sibinsky, Fakulta umění Ostravská univerzita v Ostravě (Czechy)
- *MTG (Międzynarodowe Triennale Grafiki) – TGP (Triennale Grafiki Polskiej)* – Jan Pamuła SMTG Kraków, ASP Kraków; Adam Romaniuk TGP, Katowice, ASP Katowice
- koncert: K.Zgraja: Recital warsztatowy – flet, Sala Koncertowa Akademii Muzycznej w Katowicach

24.11.2011

Laboratorium: Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach

- *Bieguny w grafice* – warsztaty
(druk wypukły) Andrzej Bobrowski, UA Poznań; Krzysztof Szymanowicz, UMCS Lublin
(druk wklęsły) Jan Szmatoch, ASP Katowice; Andrzej Węclawski, ASP Warszawa
(litografia) Józef Budka, ASP Katowice; Paweł Frąckiewicz, ASP Wrocław
(sitodruk) Waldemar Węgrzyn, ASP Katowice; Marcin Surzycki, ASP Kraków
(druk cyfrowy i intermedia) Adam Romaniuk, ASP Katowice; Jan Pamuła, ASP Kraków; Mirosław Pawłowski, UA Poznań
(działania multigraficzne) Ewa Zawadzka, ASP Katowice; Sławomir Brzoska, UA Poznań
Prezentacja papierów do grafiki firmy Canson
Workshop: Galeria Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach
- *Institucja kultury* – Marek Kuś Dyrektor, BWA Galerii Sztuki Współczesnej w Katowicach
- *Pamiędzy* – Izabella Gustowska, Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu, Pracownia Działań Performatywnych i Multimedialnych
- *Poles of Czech graphic art* – Zbyněk Janáček, Faculty of Fine Arts, University of Ostrava (Czech Republic); Marek Sibinsky, Faculty of Fine Arts, University of Ostrava (Czech Republic)
- *MTG (International Print Triennial) – TGP (Polish Print Triennial)* – Jan Pamuła, SMTG Kraków, ASP Kraków; Adam Romaniuk, TGP Katowice, ASP Katowice
- Concert: Krzysztof Zgraja Workshop recital – flute Concert Hall of the Academy of Music in Katowice

24.11.2011

Laboratory: Fine Arts Academy in Katowice

- *Poles of graphic art*
(intaglio printing) Andrzej Bobrowski, UA Poznan; Krzysztof Szymanowicz, UMCS Lublin
(relief printing) Jan Szmatoch, ASP Katowice; Andrzej Węclawski, ASP Warszawa
(lithography) Józef Budka, ASP Katowice; Paweł Frąckiewicz, ASP Wrocław
(serigraphy) Waldemar Węgrzyn, ASP Katowice; Mirosław Pawłowski, UA Poznań; Marcin Surzycki, ASP Kraków
(digital graphics and intermedia) Adam Romaniuk, ASP Katowice; Jan Pamuła, ASP Kraków; Mirosław Pawłowski, UA Poznan
(multigraphic action) Ewa Zawadzka, ASP Katowice; Andrzej Bobrowski, UA Poznan; Sławomir Brzoska, UA Poznan
Canson printmaking paper presentation
Workshop: Academy of Fine Arts in Katowice Rondo Sztuki Gallery
- *Cultural institution* – Marek Kuś, Director of BWA Contemporary Art Gallery in Katowice
- *In between* – Izabella Gustowska, University of Arts in Poznan, Multimedia Activity Studio

25.11.2011

Workshop: Rondo Sztuki Galeria+

- *Kilka wątków. Wokół kolekcji sztuki współczesnej Muzeum Górnośląskiego* – Marek Meschnik, Muzeum Górnośląskie w Bytomiu

- *De[Re]Konstrukcja – Teatr* – Grzegorz Zgraja, Hochschule für Bildende Künste Braunschweig (HBK)

Koncert: Galeria Sztuki Współczesnej BWA

Teleport Katowice – Wojtek Bednarski, Piotrek Ceglarek, Ronnie Deelen, Jan Dybała

26.11.2011

Konferencja: Instytut Sztuki w Cieszynie

Bieguny, w grafice – Ludvik Ševeček, kurator, krytyk sztuki, Zlín; Sebastian Dudzik, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Wystawa: Galeria Uniwersytecka, Cieszyn – Grzegorz Banaszkiewicz/Krzysztof Kula

Wystawa: Galeria Nová Sín, Ostrava – Henryk Ōžóg/Grzegorz Hańderek

25.11.2011

Workshop: Rondo Sztuki Gallery +

- *Several thoughts on the contemporary art collection at the Upper Silesian Museum* – Marek Meschnik, Upper Silesian Museum in Bytom

- *De[Re]Construction – Theatre* – Grzegorz Zgraja Braunschweig University of Art (HBK)

Koncert: BWA Contemporary Art Gallery

Teleport Katowice – Wojtek Bednarski, Piotr Ceglarek, Ronnie Deelen, Jan Dybała

26.11.2011

Conference Poles 2: Institute of Art in Cieszyn

Ludvik Ševeček, curator, art critic, Zlín; Sebastian Dudzik, Nicolaus Copernicus University in Torun, Faculty of History

Poles exhibition: Grzegorz Banaszkiewicz/Krzysztof Kula – University Gallery, Cieszyn

Poles exhibition: Henryk Ōžóg/Grzegorz Hańderek – Nová Sín Gallery, Ostrava

W roku 2012 Międzynarodowe Triennale Grafiki w Krakowie i jego wszystkie imprezy towarzyszące zgromadziły ponad 1700 artystów z całego świata i 5,5 tysiąca prac. Poza główną prezentacją w Bunkrze Sztuki w Krakowie wybrano kilka zestawów prac przez niezależne zespoły jurorów na osobne prezentacje jako: Międzynarodowe Triennale Grafiki – Wiedeń 2013, Międzynarodowe Triennale Grafiki – Oldenburg 2013, Międzynarodowe Triennale Grafiki – Kraków – Falun 2013, Międzynarodowe Triennale Grafiki – Kraków – Stambuł 2013 oraz MTG PrintArt Kraków – Katowice 2012 w ramach Festiwalu ArsGrafia. Tegoroczna katowicka impreza będzie kolejną próbą wprowadzenia międzynarodowej wystawy grafiki w miejsce dawnej, utraconej INTERGRAFII, która dawała środowisku grafików śląskiej aglomeracji możliwość konfrontacji z najlepszą światową grafiką. Wystawa MTG PrintArt Kraków – Katowice 2012 jako temat obrała sobie pojęcie horyzontu. Jest on tutaj interpretowany dwojako. Po pierwsze: przestrzennie – jako horyzont łączący dwa miasta: Katowice i Kraków, w którym odbywa się Międzynarodowe Triennale Grafiki, patronujące wystawie. Z drugiej strony: horyzont jako metafora szerokiego zakresu postaw artystycznych prezentowanych na wystawie oraz ciągłego poszerzania się definicji samej grafiki. Prezentowani artyści, to grupa wyłoniona spośród zgłoszeń nadesłanych z 71 krajów Europy, Azji, Afryki i obydwu Ameryk. Miejscem wystawy PrintArt jest Galeria ASP w Katowicach – Rondo Sztuki. Katowickie Jury wybrało te prace, które wnoszą nowe wartości i poszerzają pole artystycznej eksploracji. Równoczesne zaprezentowanie grafiki polskiej i światowej daje możliwość skonfrontowania przesuwających się obszarów granicznych tego medium oraz obserwowania rodzących się nowych tendencji w grafice: nakładania się działań intermedialnych na obszar grafiki drukowanej, przenikającej przez wszystkie współczesne tendencje w sztuce.

In 2012, the International Print Triennial in Krakow and all its accompanying events attracted more than 1,700 artists from around the world and 5,5 thousand works. In addition to the main presentation at Bunkier Sztuki (the Contemporary Art Gallery) in Krakow, a few sets of works were selected by an independent jury to constitute separate presentations: the International Print Triennial – Vienna 2013, the International Print Triennial – Oldenburg 2013, the International Print Triennial – Krakow – Falun 2013, the International Print Triennial – Krakow – Istanbul 2013 and the MTG PrintArt Krakow – Katowice 2012, part of the ArsGrafia Festival. This year's event in Katowice will be another attempt to introduce an international graphic art exhibition in place of the old, lost INTERGRAFIA, which gave the graphic design community in the Silesian agglomeration the possibility to confront with the world's best graphics. The main theme of the MTG PrintArt Krakow – Katowice 2012 is the concept of horizon. Here it is interpreted in two ways. First, spatially, as a horizon connecting two cities: Katowice and Kraków, which hosts the International Print Triennial, the exhibition patrons. On the other hand, the horizon as a metaphor for a wide range of artistic approaches in the exhibition and the continuous expansion of the definition of graphic art itself. The presented artists have been chosen from among applications from 71 countries in Europe, Asia, Africa and the Americas. The PrintArt exhibition venue is the Gallery of the Academy of Fine Arts in Katowice – Rondo Sztuki (Rondo of Art). The jury in Katowice have selected these works which bring new values and extend the field of artistic exploration. Simultaneous presentation of Polish and world graphics gives one the possibility to confront the shifting border areas of the medium and to observe new trends emerging in graphic arts: intermedia activities overlapping printed graphics area, permeating all contemporary tendencies in art.

MTG PrintArt Kraków – Katowice 2012
 MTG PrintArt Krakow – Katowice 2012

Energia Energy

Odrębną inicjatywą w ramach Festiwalu ArsGrafia będzie międzynarodowa wystawa *Energia* mająca charakter konkursowo-kuratorski, w ramach której zaprezentowane zostaną projekty multimedialne wywodzące się z tradycji graficznej. Wystawa zaprezentuje projekty autorstwa mistrzów nowych mediów, jak również prace młodych artystów – studentów i dyplomantów – wyłonione w ramach konkursu. Otwarcie wystawy planowane jest na wrzesień 2013 roku. Według słów profesora Witolda Skulicza (entuzjasty i znawcy grafiki – założyciela i prezesa Stowarzyszenia Międzynarodowego Triennale Grafiki w Krakowie, inicjatora Międzynarodowego Biennale i Triennale) „Grafika przeżywa aktualnie kolejny – po okresie lat 60. – boom międzynarodowy. Na całym świecie powstają nowe inicjatywy wystawiennicze i przeglądy o charakterze konkursowym”. Katowicki Festiwal ArsGrafia ma nadzieję stać się istotnym uczestnikiem tej nowej fali zainteresowania sztukami graficznymi.

Energia to cykl wystaw poświęconych nowym mediom w sztuce. Intermedia, multimedia, grafika cyfrowa, interaktywna, generatywna – uczestnicząc we współczesnej sztuce, wywołują powszechną dyskusję.

Edycja 2013 projektu *Energia* przewiduje międzynarodową kooperację uczelni artystycznych, a przede wszystkim studentów tych uczelni przy tworzeniu wspólnego projektu (pokazy, wystawy, warsztaty, laboratorium, konferencja) będącego odpowiedzią na pytanie: jak współczesne technologie wpływają na kształt i percepcję sztuki dzisiaj?

W projekcie wezmą udział następujące uczelnie: Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach, Ostravská univerzita v Ostravě, Hochschule für Bildende Künste Braunschweig, Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny w Radomiu, Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu, Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie oraz Akademia Sztuk Pięknych we Wrocławiu.

Another initiative at ArsGrafia Festival will be the international exhibition *Energy* with its competitive-curatorial nature, in which multimedia projects derived from the traditions of the graphics will be presented. The exhibition will feature projects by masters of new media, as well as works by young artists – students and graduates – selected in the competition. The exhibition opening is planned for September 2013. “The graphic arts are currently experiencing another – after the 60s – international boom. Around the world, new exhibition initiatives and competitive reviews are arising.” – professor Witold Skulicz (Founder and President of International Print Triennial Society in Kraków, the Initiator of International Print Biennial and Triennial). It is hoped that Katowice ArsGrafia Festival will become a significant participant in this new wave of interest in graphic arts.

Energy is a cycle of events devoted to new media art. Intermedia, multimedia, digital, interactive, and generative graphics, by their involvement in contemporary art, initiate widespread discussion.

The 2013 edition of *Energy* project entails international cooperation of art faculties, with the participation of students, on creating a joint project (shows, exhibitions, workshops, laboratory, conference) in answer to the question: How contemporary technology influences the shape and perception of art today?

Participating institutions will include: Fine Arts Academy in Katowice, University of Ostrava, Braunschweig University of Art, Technical-Humanist University of Radom, University of Art in Poznan, Fine Arts Academy in Krakow and Fine Arts Academy in Wrocław.

Indeks autorów

Index of Authors

Ahmadi Faezeh (Iran Iran)	29	
Akerman Janusz (Polska Poland)	84	
Bartnig Horst (Niemcy Germany)	30	
Berber Mersad (Chorwacja Croatia)	109	
Berdyszak Jan (Polska Poland)	25, 35	
Blažo Marko (Słowacja Slovakia)	104	
Brejcha Šimon (Czechy Czech Republic)	32	
Cho Haruko (Japonia Japan)	105	
Cywicki Janusz Jerzy (Polska Poland)	36	
Damisch Gunter (Austria Austria)	62	
Fumiko Takahashi (Japonia Japan)	43	
Gajewski Darek (Polska Poland)	37	
Ganter Josephine (Wielka Brytania Great Britain)	40	
Gortchakova Eugenia (Niemcy Germany)	39	
Günaydin Gülçin (Turcja Turkey)	42	
Gunn Brandon (Kanada Canada)	41	
Hamano Nobuko (Japonia Japan)	44	
Hańderek Grzegorz (Polska Poland)	94	
Honda Eiko (Japonia Japan)	47	
Imamura Yoshio (Japonia Japan)	33	
In Hee Bang (Korea Płd. South Korea)	92	
Ingram Liz (Kanada Canada)	45	
Janáček Zbyněk (Czechy Czech Republic)	38	
Janas Jarosław (Polska Poland)	111	
Kasai Masahiro (Japonia Japan)	49	
Katagiri Suguru (Japonia Japan)	50	
Kazahaya Koyuki (Japonia Japan)	48	
Kim Eunice (Stany Zjednoczone United States)	69	
Kobayashi Isao (Japonia Japan)	55	
Kodama Taichi (Japonia Japan)	70	
Koehn Jochen (Niemcy Germany)	51	
Kohler-Heilingsetzer Margret (Austria Austria)	52	
Kondo Miyuki (Japonia Japan)	54	
Krastev Lubomir (Bułgaria Bulgary)	53	
Krzywobłocki Wojciech (Austria Austria)	74	
Kunc Karen (Stany Zjednoczone United States)	63	
Laine Janne (Finlandia Finland)	46	
Lebzelter Georg (Austria Austria)	75	
Lee Young Ae (Korea Płd. South Korea)	57	
Lyons Colin (Kanada Canada)	103	
Łabuz Andrzej (Polska Poland)	98	
Łukasik Katarzyna (Polska Poland)	95	
Mersad Berber (Chorwacja Srebrenica Croatia Srebrenica)	109	
Minho Kim (Korea Płd. South Korea)	102	
Mitchell Mitch (Kanada Canada)	59	
Muschalik Piotr (Polska Poland)	58	
Nakatoh Fumihiko (Japonia Japan)	61	
Ohya Masaaki (Japonia Japan)	72	
Olszewski Aleksander (Polska Poland)	99	
Oslislo Marian (Polska Poland)	96	
Ovčáček Eduard (Czechy Czech Republic)	31	
Ožóg Henryk (Polska Poland)	83	
Palli Mario (Włochy Italy)	73	
Pałka Mariusz (Polska Poland)	101	
Pamuła Jan (Polska Poland)	67	
Parrein Pascale (Francja France)	56	
Pataki Tibor (Węgry Hungary)	90	
Pawłowski Mirosław (Polska Poland)	107	
Pazera Marcin (Polska Poland)	106	
Pecić Dimitrije (Serbia Serbia)	60	
Peeva Darina (Bułgaria Bulgary)	65	
Poskovic Endi (Stany Zjednoczone United States)	85	
Rabey Svetlana (Stany Zjednoczone United States)	71	
Romaniuk Adam (Polska Poland)	93	
Sakai Junji (Japonia Japan)	66	
Sangkhum Boonmee (Tajlandia Thailand)	82	
Saribatur Zekerya (Austria Austria)	100	
Sibinský Marek (Czechy Czech Republic)	68	
Sietiņš Guntars (Łotwa Latvia)	80	
Smutný Dalibor (Czechy Czech Republic)	81	
Stawarska-Beavan Magdalena (Wielka Brytania Great Britain)	78	
Suganuma Minoru (Japonia Japan)	79	
Suzuki Michiko (Japonia Japan)	64	
Szewczyk Jacek (Polska Poland)	108	
Tachibana Seiko (Stany Zjednoczone United States)	89	
Uratani Hiroto (Japonia Japan)	87	
Urbásek Robert (Słowacja Slovakia)	76	
Wannapo Chutchawan (Tajlandia Thailand)	86	
Wawrzyczek-Klasik Michalina (Polska Poland)	91	
Węclawski Andrzej (Polska Poland)	77	
Wiktor Tadeusz Gustaw (Polska Poland)	34	
Wuyts Josee & de Groot Frans (Holandia Holand)	97	
Zuev Vladimir (Rosja Russia)	88	

Organizatorzy [Oranizers](#)

Festiwal ArsGrafia [ArsGrafia Festival](#)

MTG PrintArt Kraków – Katowice [MTG PrintArt Krakow – Katowice](#)

Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach [The Fine Arts Academy in Katowice](#)

Galeria Rondo Sztuki w Katowicach [Roundabout Gallery in Katowice](#)

Stowarzyszenie Międzynarodowe Triennale Grafiki w Krakowie [International Print Triennial Society in Krakow](#)

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Patronat Honorowy [Honour patronage](#)

Bogdan Zdrojewski

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego [Minister of Culture and National Heritage](#)

Piotr Uszok

Prezydent Miasta Katowice [Mayor of the City of Katowice](#)

Sponsor Główny SMTG [Master Sponsor SMTG](#)

Partner Festiwalu ArsGrafia [ArsGrafia Festival Partner](#)

Partnerzy [Partners](#)

Triennale Grafiki Polskiej [Polish Print Triennial in Katowice](#)
 Galeria Sztuki Współczesnej BWA Katowice [BWA Contemporary Art Gallery in Katowice](#)
 Biennale Grafiki Studeckiej [Student Print Biennial in Poznań](#)
 OU w Ostravie [University of Ostrava](#)
 Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny w Radomiu [Technical and Humanistic University in Radom](#)
 Centrum Kultury im. K. Bochenek w Katowicach [Cultural Center in Katowice](#)
 Sosnowieckie Centrum Sztuki – Zamek Sielecki [Sosnowiec Art Center – Sielecki Castle](#)
 Canson
 Muzeum w Bielsku-Białej [Museum in Bielsko-Biala](#)
 Miasto Mikołów [City of Mikołów](#)
 Euro Centrum
 Inmet
 Rappid
 Media Press

Patronat Medialny PrintArt [Media Patrons of PrintArt](#)

Arteon
 PR Katowice
 Notes na 6 tygodni
 silesia.kultura.pl
 rynek i sztuka
 O.pl
 echo miasta
 splo
 hiro
 independent
 gazeta wyborcza
 reflektor
 artluka
 pelniakultury.pl

Patronat Medialny MTG Kraków 2012 [Media Patrons of MTG Kraków 2012](#)

Dziennik Polski
 Format
 FRAGILE
 O.pl
 KARNET
 POL&art
 Grapheion.cz
 TVP Kultura
 TVP Kraków
 Radio Kraków

Katalog [Catalogue](#)

Redakcja [Edited by](#)
Mieczysław Juda

Współpraca [Collaboration](#)
Dariusz Gajewski
Adam Romaniuk

Projekt graficzny [Graphic design](#)
Paweł Krzywda

Teksty [Texts](#)
Jan Berdyszak
Sebastian Dudzik
Darek Gajewski
Mieczysław Juda
Adam Romaniuk

Recenzenci [Reviewed by](#)
dr hab. Grzegorz Hańderek
dr hab. Irma Kozina

Tłumaczenie [Translation](#)
Izabela Blacha
Krystyna Hat
Łukasz Kansy

Reprodukcje [Reproductions](#)
Szymon Bronkowski SMTG

Korekta [Proofreading](#)
Mieczysław Juda
Agata Korzeńska

Wydawca [Publisher](#)
Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach [Fine Arts](#)
[Academy in Katowice](#)
ul. Raciborska 37, 40-074 Katowice
www.asp.katowice.pl
www.arsgrafia.pl

Łamanie i skład [Layout and type-setting](#)
Paweł Krzywda

Złożono krojem [Set in](#)
Fishmonger (Tomáš Brousil, 2003)

Druk i oprawa [Printing and binding](#)
Wrocławska Drukarnia Naukowa PAN
im. Stanisława Kulczyńskiego Sp. z o.o., Wrocław 2012

Wydrukowano na papierze [Printed on paper](#)
Arctica 300 g/m², Hello Fat Mat Natural 135 g/m²

Format, objętość [Size, volume](#)
230 × 297 mm, 122

Nakład [Circulation](#)
1500

Wydanie I [Edition I](#)
folia academiae, Katowice 2012
© 2012 Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach
All rights reserved

ISBN 978-83-61424-12-3

Wystawa [Exhibition](#)

Prace organizacyjne [Preparatory work](#)
Darek Gajewski
Mieczysław Juda
Adam Romaniuk

Kurator [Curator](#)
Darek Gajewski

Aranżacja wystawy [Visual arrangements of the exhibition](#)
Arkadiusz Płomecki

Muzyka [Music](#)
Jan Dybała

Projekty plakatów [Posters design](#)
Marian Oslisło
Grzegorz Hańderek
Paweł Krzywda

Identyfikacja wizualna Festiwalu Arsgrafia [Visual identity of ArsGrafia Festival](#)
Paweł Krzywda (idee.pl)

Podziękowania [Acknowledgements](#)

Organizatorzy dziękują
następującym osobom i przyjaciołom
[The organizers wish](#)
[to thank the following people:](#)

Jan Berdyszak
Iwona Bieniek
Izabela Blacha
Szymon Bronkowski
Adrian Chorebała
Agnieszka Czardybon
Dariusz Darmoń
Sebastian Dudzik
Jan Dybała
Grzegorz Hańderek
Zbyněk Janáček
Agnieszka Karpa
Paweł Krzywda
Marek Kuś
Patrik Lutomski
Andrzej Łabuz
Marian Oslisło
Eduard Ovčáček
Jan Pamuła
Arkadiusz Płomecki
Danuta Pszon
Marta Raczek-Karcz
Marek Sibinský
Teresa Soliman
Irena Turek
Monika Wanyura-Kurosad
Katarzyna Wojtyga
Marta Zaczynska

